

ŽELEZAR

Jesenice, 24. septembra 1987

Številka 38 • XXXVI

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradakšja, lektorica — novinarka Cvetka Martincič, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserovič in Dinka Catak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Ob 50-letnem jubileju PGRS Železarne Jesenice

50 - letni jubilej poklicne gasilske in reševalne službe je eden od pomembnih dogodkov ne le za Železarno Jesenice temveč tudi širšo družbeno skupnost, saj je to praznik enote, ki je s svojim nesebičnim in vztrajnim delom mnogo prispevala k rasti ter razvoju gasilsko - reševalne dejavnosti.

Vzporedno z razvojem železarstva se je razvijala tudi gasilska dejavnost. Tako je bila leta 1882 ob železarskih objektih v Bohinju ustanovljena tudi požarna bramba. Tako je letos tudi 105 - letnica IGD Železarne Jesenice.

S preselitvijo železarstva na Jesenice in Javornik leta 1890 se je razvijalo tudi gasilstvo. Iz Bohinja so z vso opremo prišli na Jesenice tako gasilci kot godbeniki. Požari, ki so bili na Stari Savi v žičarni oziroma skoraj v vseh predelovalnih obratih, so takratno vodstvo KID prisilili k okrepitevi gasilske dejavnosti ter ustreznejši oziroma sodobnejši opremljenosti. Gasilci so dobili moderno gasilno orodje in novo motorno brizgalno. Do takrat dve enoti Jesenice in Javornik sta se združili v eno gasilsko društvo.

Po obnovi vseh obratov in posodobitvi tehnologije se je krepila tudi gasilska četa, ki je bila dokaj dobro opremljena. V času med obema vojnama je bila gasilska dejavnost razmeroma dobro organizirana. V gasilskih vrstah so bili predvsem gasilci iz delavskih vrst. Ti so v gasilski organizaciji videli predvsem humanitarno in koristno organizacijo, ki pa so jo takratni delodajalci in režim izkoriščali dostikrat za svoje namene. Po dveh večjih požarih v električni

centrali in modelni mizarni so gasilsko dejavnost reorganizirali. Tako je bila leta 1937 ustanovljena poklicna gasilska in reševalna četa. Od tega leta dalje so gasilci prevzeli razen nalog ob gašenju požarov tudi reševalne akcije ob elementarnih nesrečah itd. Po postavitvi plavžev so posredovali tudi ob nesrečah s plinom CO. Tudi nekaj rešilnih postaj je bilo postavljeno.

Reorganizirana poklicna gasilska in reševalna četa je svojo odlično usposobljenost pokazala tudi na drugem jugoslovanskem kongresu leta 1939, ko je na tekmovanju zasedla prvo mesto. Ob začetku druge svetovne vojne je gasilska četa štela 136 poklicnih in prostovoljnih gasilcev. Triintrideset gasilcev se je priključilo narodnoosvobodilni vojski, osem jih je okupator zaprl v taborišča, osem jih je dalo življenje v partizanih, dva sta umrla v taborišču, dva pa je okupator ustrelil kot talca. Zaveš in predanost svojemu narodu sta bili med člani gasilske čete izredno visoki.

Kmalu po osvoboditvi je gasilska dejavnost ponovno zaživela. 26 poklicnih in prostovoljnih gasilcev je pričelo z delom. Poleg operativnih nalog so okrepili tudi preventivno dejavnost. Tako poklicni gasilci postopno prevzemajo vrsto odgovornih nalog na področju operative: prva pomoč, prevozi z rešilnim avtom, spremstva na plinovodih, požarno varnostna spremstva, preventivna dejavnost, vzgoja kadrov za gasilsko dejavnost in enot CZ, servisiranje gasilskih ročnih aparatov ter še vrsta drugih drobnih opravil. Leta 1947 je poklicna gasilska in reševalna četa prejela prvo gasilsko vozilo, ki so ga strokovni delavci poklicne čete predelali iz tovornega vozila.

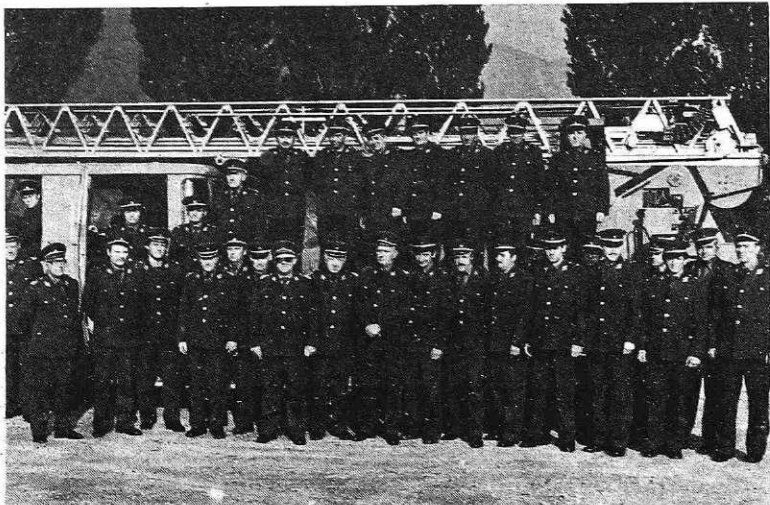
Razvoj železarne je terjati tudi vzporedni razvoj gasilstva. Tako je društvo štelo 1952 leta že 111 poklicnih in prostovoljnih članov. V letu 1953 so gasilci z udarniškim delom zgradili nov gasilski dom na Senožetih in se leta 1954 vselili vanj. Leta 1955 so ustanovili tudi prvo padalsko enoto v Jugoslaviji. Ta enota je štela 12 članov. Poklicna gasilska in reševalna četa

(Nadaljevanje na 3. strani)

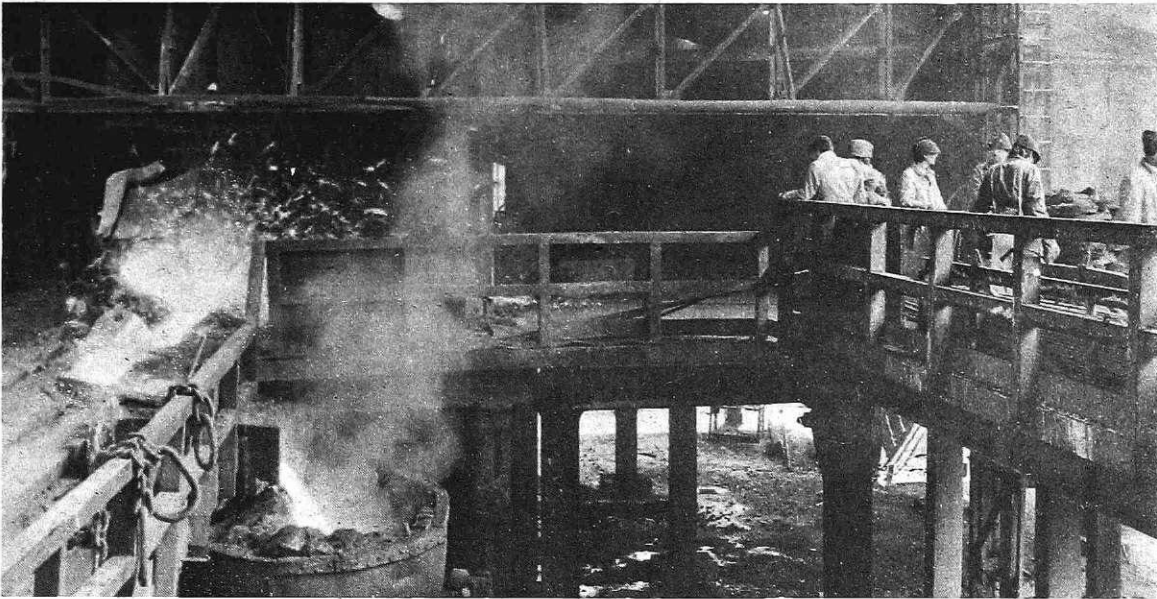
PROGRAM PRAZNOVANJA OB 50-LETNICI PGRS ŽELEZARNE JESENICE

— petek, 25. septembra, ob 18. uri slavnostna seja v spodnjih prostorih Kazine;

— sobota, 26. septembra, ob 10. uri gasilska vaja s sodelovanjem sosednjih gasilskih enot v Centru II na Plavžu. Vabimo vas na ogled vaje!

Člani poklicne gasilske in reševalne službe (foto I. Kučina)

Prehod na plavžu (foto I. Kučina)

Ukrepi za sanacijo proizvodnje v TOZD Talilnice

Temeljna organizacija Talilnice je prvo polletje letošnjega leta končala z izgubo, saj so družbeni plan proizvodnje izpolnili le 93,2 odstotno. Najbolj so zaostali v obratu Plavž, kjer so zaradi dotrajanosti obzidave plavž 2 ugasnili prej, kot je bilo predvideno, in v Jeklarni 2, ki je imela veliko težav zaradi zamud pri začetku testnega obratovanja metalurških naprav in zaradi slabšega asortimenta.

Delavski svet temeljne organizacije je obravnaval vzroke za nastalo izgubo in ugotovil, da so v bistvu enaki kot v delovni organizaciji, poleg tega so še nekateri specifični. Na podlagi ugotovljenih vzrokov je bil narejen program ukrepov in potrjen na delavskem svetu temeljne organizacije Talilnice.

»Specifičnosti v poslovanju naše temeljne organizacije so nedoseganje plana proizvodnje surovega jekla, predvsem zaradi zamude pri testnem obratovanju Jeklarni 2. Pri tem moramo ločiti proizvodni agregat, ki je začel obratovati 13. marca, in začetke obratovanja naprav sekundarne metalurgije, kjer so bile zamude največje. TN naprava je začela testno obratovati šele 22. junija, VOD naprava 23. julija, kontiliv pa šele 16. avgusta. Testno obratovanje v Jeklarni 2 se v bistvu začelja šele sedaj, ko so usposobljene vse naprave sekundarne metalurgije.«

Tako nam je problematiko temeljne organizacije Talilnice predstavil njen direktor Janez Biček, ki pravi, da je za ocenjevanje uspešnosti poslovanja njihove temeljne organizacije bolj pomemben operativni program, ko ocenjujemo dosežke v proizvodnji jekla. V Jeklarni 1 so družbeni plan proizvodnje izpolnili 103,9 odstotno, bistveno višji operativni plan pa le 97,5 odstotno predvsem zaradi slabšega dela elektro jeklarni. V Jeklarni 2 so zaradi zamude pri začetku testnega obratovanja družbeni plan dosegli 71,8 odstotno, operativni program pa niso niti načrtovali, ker bi bil nerealen.

Livarna je poslovala dobro, saj so kljub težavam zaradi zastarelosti naprav in pomanjkanja delavcev družbeni plan proizvodnje presegli za 5,2 odstotka.

Poleg nedoseganja načrtovanega asortimenta v Jeklarni 2, so na slabo poslovanje vplivali še prenizek izpel pri valjanju surovega jekla in Valjarni bluming-štekel zaradi je-

klarskih napak in previsoka specifična poraba energije in dodatnih materialov.

Izhodišča za program ukrepov za sanacijo proizvodnje v temeljni organizaciji Talilnice so ukrepi delovne organizacije, kot svoje cilje pa so opredelili naslednje ukrepe:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Izguba, ukrepi, osebni dohodki . . .

Na seji v četrtek, 17. septembra, je izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice ocenil razmere v zvezi s slabimi rezultati poslovanja, sprejetimi ukrepi in zadnjim izplačilom osebnega dohodka. Delno dopolnjeno oceno posredujemo kot informacijo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Proizvodnja le 0,8 %, odprema pa kar 21,2 % pod planom

Po podatkih statistične službe smo do 21. septembra izdelali 68.559 ton skupne proizvodnje, kar je 99,2 odstotka operativnega programa. Plan izpolnjujejo naslednji obrati: Plavž (102,7 %), Valjarna bluming-štekel (105,8 %), Valjarna debele pločevine (102,5 %), Vratni podboji (114,8 %), Valjarna žice (113,8 %) in Elektrode (105,3 %).

Plavž presega družbeni plan in enak operativni program za 2,7 odstotka. Izdelali so 5.027 ton grodlja.

V Jeklarni 1 so vili 15.583 ton jekla in dosegli 98,9 odstotka družbenega plana in enakega operativnega programa.

V Jeklarni 2 so izdelali 111 sarž, kar je 7.948 ton ali 5,4 % pod načrtovano količino.

V petnajstih odpremnih dneh smo prodali 14.016 ton končnih izdelkov in storitev, kar je 79,8 odstotka operativnega programa. Prodaja je uspešna le v obratu Valjarna žice (190,6 % glede na nižani operativni program) in v Vratnih podbojih (117 %).

V vseh temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb Železarne bodo v sredo, 30. septembra, od 5. do 17. ure volitve delegatov v samoupravne orga-

ne delovne organizacije in članov delegacij za delegiranje delegatov v skupščine DPS in SIS.

Ukrepi za sanacijo proizvodnje v TOZD Talilnice

(Nadaljevanje s 1. strani)

granulirano žlindro bo treba prodati, pri sestavi vložka za aglomerat pa bo treba gledati na to, da bo predvsem cenovno najbolj ugoden.

V Jeklarni morajo tako v SM kot v elektro jeklarni brezpogojno dosegati izpolnjevanje družbenega plana proizvodnje, na kontilivu pa izpolnjevanje operativnega programa. V SM oddelku morajo kot vložek dosledno uporabljati le tekoče surovo železo, njegov delež naj bi bil med 50 in 53 odstotki vložka, odvisno od naročenega asortimenta. Specifična poraba mora biti manjša od 1500 MK na tono, kar je predpisana poraba energije. V elektro oddelku morajo zmanjšati porabo pogonske električne energije in porabo elektrod, kar je sicer zelo zahtevno, vendar dosegljivo.

Izkoristek koledarskega fonda peči oziroma število dni obratovanja mora biti vsaj 74 odstotno, predvsem z zmanjševanjem zastojev zaradi tehnoloških vzrokov in popravil ter elektromehanskih okvar. V pripravi vložka je treba zaradi prehoda asortimenta iz Jeklarni 1 v Jeklarno 2 čimveč jeklenega odpadka pravilno pripraviti. To pomeni, da mora biti jekleni odpadki ločeni po kvalitativnih skupinah in primerno dodelani do optimalne velikosti.

Z ločevanjem jeklenega odpadka se lahko doseže maksimalen izkoristek posameznih legiranih elementov v jeklenem odpadku, po drugi strani pa tudi za določeno količino najbolj čist jekleni odpadki, za določen asortiment. Kot vložek je treba uporabljati tudi določen delež jeklenih odcejanecv («svinje»), ker je to najcenejši vložek, čeprav ni optimalen.

Zaloge osnovnih surovin ter dodatnih in odlivnih materialov je treba optimizirati z zbirnimi naročili za obe jeklarni in z delnim poenotenjem posameznih livnih sistemov v obeh jeklarnah.

V Jeklarni 2 je treba presegati mesečne družbene plane proizvodnje ter zmanjšati porabo električne energije in elektrod na tono proizvodnje. Čimprej je treba zagotoviti usposobljenost vseh naprav v Jeklarni 2, da bi delo teklo nemoteno, saj se asortiment izdelkov v obeh jeklarnah dopolnjujeta. Termiski načrt prenosa tehnologije iz Jeklarni 1 v Jeklarno 2 je treba uskladiti s pogoji iz pogodbe z Manesmann Demagom, z dnevnimi in mesečnimi proizvodnimi programi in s stanjem naročil.

Razpored kadrov v Jeklarni 2 je treba prilagajati opuščanju proizvodnje v Jeklarni 1 tako, da bo začetek obratovanja vsake posamezne naprave najbolj izkoriščen. Kadrovske probleme bodo reševali v okviru temeljne organizacije, saj je za november predvidena ustavitelj plavža št. 1, zadnja SM peč pa naj bi ugasnila v začetku prihodnjega leta.

V Livarni je potrebno redno dosegati družbene plane proizvodnje in mesečne plane prodaje, ki v družbenem planu niso zajeti. Ena od zelo pomembnih nalog je tudi zagotavljanje stalne proizvodnje žlindrnih kadi za obe jeklarni.

V livni jami SM oddelka bodo dodatni prostori za formanje, kar bo povečalo količinske in asortimentske možnosti Livarne. S svojim delom bodo livarji pokrivali potrebe naše železarne, presežke bodo prodajali drugam. Tudi v Livarni bo treba doseči najbolj smoterni nivo zaloga osnovnih surovin.

V oktobru bi morali do konca izpeljati mezo in mikro reorganizacijo temeljne organizacije, ker bi imeli ob boljši organizaciji dela in racionalizaciji tudi manj kadrovskih težav. Rešiti je treba tudi problem nedoseganja načrtovanih izplenov, za kar je že imenovana strokovna skupina, ki na podlagi analiz predlaga primerne rešitve. Seveda problem izplenov ni samo stvar te temeljne organizacije.

Tehnična oziroma delovna disciplina ni na zavidljivi ravni, še manj pa tehnološka, zato bo treba zaostri oboje in s tem povezano tudi osebno in kolektivno odgovornost.

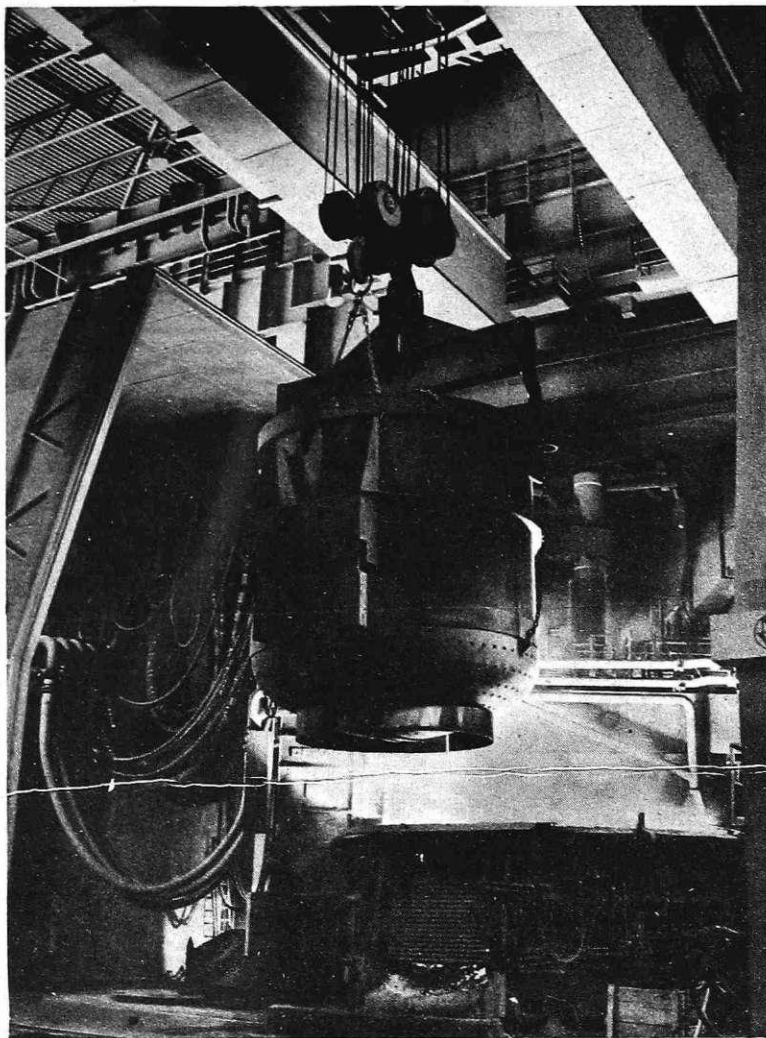
V temeljni organizaciji Talilnice torej dobro poznajo zunanje in notranje vzroke za svoje slabo poslovanje, pa tudi to, kaj morajo storiti, da bi bilo njihovo delo boljše. Treba je torej le zavijati rokave in v vsakem obratu doseči kar največ zastavljenih ciljev.

Direktor temeljne organizacije Talilnice Janez Biček je prepričan,

da si niso zastavili nobenega nedosegljivega cilja. Vsi so bili namreč v preteklosti že doseženi, zato niso spisek želja, ampak stvarnost, ki jo lahko dosežejo z boljšim delom in

večjo natančnostjo v vseh delih proizvodnje, pa tudi z najstrožjim kaznovanjem vsega, kar ni prav. Kaj ni prav, pa vemo!

Lilijana Kos

Nova elektropeč (foto: I. Kučina)

Izguba, ukrepi, osebni dohodki...

(Nadaljevanje s 1. strani)

li tudi odgovornosti, ki nam tudi dolgočasno lahko zagotavlja boljše rezultate.

Zahtevamo pa tudi, da se izravna neopravičeno zaostajanje cen naših izdelkov s cenami vhodnih surovin in energije, izboljšajo kreditni pogoji kreditov, ki smo jih morali najeti zaradi izpadlih obveznosti sovlagateljev v Jeklarno 2, ter pri kreditih za druge naložbe in da se stroški družbene nadgradnje postavijo v večjo odvisnost do rezultatov gospodarstva.

Posledice slabih rezultatov občutimo delavci najbolj zaradi nizkih osebnih dohodkov, ki redno zaostajajo za gospodarstvom tako v republiki, SOZD in v občini.

Nezadovoljstvo delavcev je opravičeno in razumljivo, saj že tako nizkega povprečja ne dosega niti polovica delavcev, še slabše pa je stanje na najnižje vrednotenih nalogah, kjer se tudi s pridnim in prizadevnim delom ne da zaslužiti niti za kritje osnovnih življenjskih stroškov.

Mnogi delavci sicer poudarjajo, da vidijo rešitev samo v boljšem delu vseh delavcev Železarne, predvsem pa vodstva, od delovodij dalje, ki pa svoje vloge in pooblastil še ne uveljavljajo v zadostni meri.

Zaostajanje osebnih dohodkov v zadnjih mesecih je dvignilo ogorčenje delavcev do skrajnih meja razumevanja težkega položaja, iz katerega je potrebno takoj najti izhod.

Od vodilnih delavcev Železarne zahtevamo, da že v naslednjem mesecu najdejo rešitve za doseg boljših osebnih dohodkov, da se naše osnove uravnavajo z inflacijskimi gibanji in da se ob doseženem cilju 20 milijard dinarjev izplačajo maksimalne stimulacije povsod tam, kjer bodo izpolnjene načrtovane obveznosti, tako da bo osebni dohodek za september vsaj 20 % višji od osebnega dohodka v avgustu.

Čimprej je potrebno uresničiti samoupravnih sporazum o delitvi osebnih dohodkov, izdelati pravilnike in

uveljaviti sistem nagrajevanja, ki bo ustrezal zahtevam delovnih nalog, strokovnosti in pogojem dela (večimensko delo in pogoji dela v črni metalurgiji) ter rezultatom poslovanja.

Ob normalnih pogojih poslovanja mora višina osebnega dohodka slediti življenjskim stroškom, kajti samo tako bo delo še naprej ostalo temeljna vrednota, iz katere izhajajo naše pravice.

Podpiramo predvidene spremembe in ukrepe za pravičnejše in stimulativnejše nagrajevanje, ki jih pripravljajo vodstvo naše Železarne, vendar pa poudarjamo, da je potrebno spremembe postaviti na realne osnove in kriterije, ki morajo biti strokovno podprti in preverjeni.

Od poslovnega odbora smo glede na naše zahteve dobili informacijo, v kateri so nakazane aktivnosti v zvezi z osebnim dohodkom, in sicer: — v izdelavi je predlog za povišanje osnov vsem delavcem Železarne, — delavce v normi se močneje veže na posamične ali skupinske rezultate — odvisno od načina proizvodnje,

— organizatorje dela v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti, od delovodij navzgor, se veže na rezultate področja, na katerega s svojim delom lahko vplivajo.

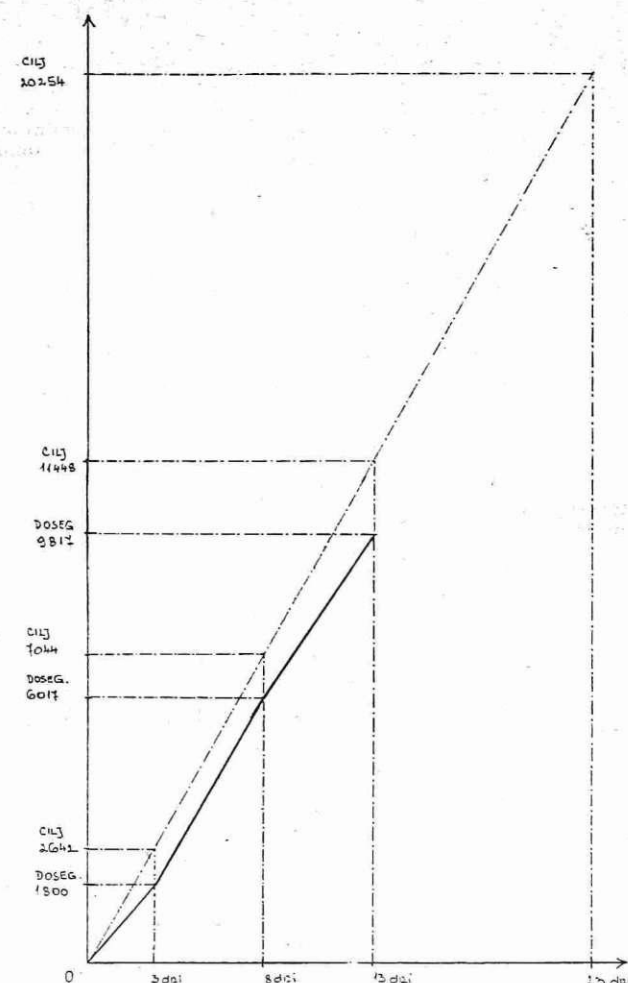
Bolj konkreten predlog bo izdelan do 22. septembra in dan v obravnavo samoupravnim organom za sprejem 29. ali 30. septembra. V tem času bo opravljena potrebna strokovna razprava.

Osnovna usmeritev je, da ob ustvarjeni realizaciji 20 milijard dinarjev dosežemo približno 270.000 din povprečnega osebnega dohodka na delavca.

Pospešeno tečejo tudi priprave za izdelavo osnutka pravilnika za delitev OD in realizacijo nekaterih postavk samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih, tako da bi morali uresničiti cilj in skrajšati rok za sprejem, ki je predviden do 31. decembra 1987.

IZVRŠNI ODBOR
KOO SINDIKATA

doseganje skupnega cilja poslovanja

V trinajstih dneh meseca septembra smo dosegli 9.817 mio din realizacije ali 85,8 % cilja.

Na podlagi 73. člena in 91. člena statuta Železarne Jesenice ter 125. člena samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo Železarna Jesenice objavlja razpisna komisija

JAVNI RAZPIS

prostih del in nalog podpredsednika poslovnega odbora za finance Železarne Jesenice.

Kandidat za podpredsednika poslovnega odbora Železarne Jesenice mora poleg splošnih, z zakonom opredeljenih pogojev, za navedena dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo ekonomske usmeritve,
- pet let dela v gospodarstvu.

Mandatna doba traja štiri leta, ni reelekcija.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v zaprtih ovojnica z oznako »za razpisno komisijo za podpredsednika poslovnega odbora za finance«, v osmih dneh po objavi na naslov: Kadrovski sektor, Železarna Jesenice, C. železarjev 8, 64270 Jesenice.

Na podlagi 130. člena statuta delovne skupnosti skupnih služb objavlja razpisna komisija

JAVNI RAZPIS

prostih del in nalog vodje delovne skupnosti skupnih služb.

Kandidat za vodjo delovne skupnosti skupnih služb mora poleg splošnih, z zakonom opredeljenih pogojev, za navedena dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo in pet let delovnih izkušenj.
- Mandatna doba traja štiri leta.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v zaprtih ovojnica z oznako »za razpisno komisijo za vodjo delovne skupnosti skupnih služb«, v osmih dneh po objavi na naslov: Kadrovski sektor, Železarna Jesenice, C. železarjev 8, 64270 Jesenice.

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbeni standard

PONOVNO OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge:
TEHNOLOG ZA PREHRANO šifra 9010, U - 5, 18. kat. 1 oseba

- Pogoji:
- dipl. ing. živilske tehnologije ali
 - ing. živilske tehnologije ali
 - višji sanitarni tehnik,
 - leto dni delovnih izkušenj,
 - poskusno delo tri mesece.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh na kadrovski sektor Železarne Jesenice, Cesta železarjev 8, z oznako za TOZD DRUŽBENI STANDARD.

Pojasnilo

Za prispevek Ukrepi za sanacijo v TOZD Ploščati program v 36. številki Železarja sem dal izjavo, ki je pozneje doživela posamezne neustrezne razlage in komentarje. Ker sem od vsega začetka sodeloval pri naložbi v Valjarni debele pločevine, menim, da je za bralce Železarja potrebno še dodatno pojasnilo:

V sedanjih proizvodnih halah so naprave postavljene tam, kjer mora-

jo biti, z izjemo kalilne peči DREVER, ki bi morala biti postavljena v OTOP, vendar tam ni prostora, zato je postavljena v adjustaži. Za kalilno peč in ravnalni stroj v začetku še niso bile dokončane spremljajoče naprave (prevlačniki, dvigne mize) in smo ju v želji, da bi proizvodnja čimprej stekla, posluževali z žerjavci.

Vitomir Gričar

TOZD Komerciala v Karavanški poslovni skupnosti

Naša železarna je ob koncu lanskega leta pristopila h Karavanški poslovni skupnosti, katere dejavnost bo poleg prometa, turizma, trgovine zajela tudi industrijo. Železarna naj bi bila nosilec razvoja za industrijsko dejavnost, z velikim poudarkom na tržnih aktivnostih, zato se v temeljni organizaciji Komerciala odločajo o združitvi v Karavanško poslovno skupnost.

V poslovni skupnosti za izgradnjo infrastrukture in ostalih spremljajočih objektov na platojih ob karavanškem predoru ter ob trasi avtoceste od predora do Kranja (kar je polno in uradno ime Karavanške poslovne skupnosti) bo potekalo usklajevanje interesov pri gradnji platojev ob predoru in ostalih spremljajočih objektov ob predoru in avtocesti. Tu gre predvsem za gradnjo objektov na platoju za carinsko dejavnost, mejno milico, špedicijo in brezarinsko trgovino. Pomembna bo tudi gradnja tovornega terminala ter carinskega in špediterskega platoja z vsjo potrebno opremo in samostojnimi poslovnimi stavbami. Na gospodarsko-turističnem in informativnem platoju bodo bencinska črpalka, menjalnica, trgovina, restravracija in drugi

objekti. Karavanška poslovna skupnost namerava v sodelovanju z gorenjskimi delovnimi organizacijami ob predoru ustanoviti brezcarinsko cono.

Dejavnost naše železarne, ki ima že sedaj zelo razvito mednarodno menjavo, bi bila povezana neposredno na carinsko območje ob predoru. Za našo železarno je najbolj zanimiva možnost proizvodnje in oplemenitenja jekla v prosti carinski coni, skladiščenje blaga za redno carinjenje in konsignacija ter izboljšanje pogojev za carinsko, špeditersko in prometno dejavnost.

Prosta carinska cona omogoča nakup surovin na enem tržišču in brezcarinsko predelavo, dodelavo, oplemenitenje ali skladiščenje ter prodajo na drugem tržišču. Kovinska pre-

delava z uporabo domače ali tuje tehnologije ima lahko zelo pomembne ekonomske učinke. Ob delitvi poslovnih uspehov in rizikov bi bilo sodelovanje s tujimi partnerji veliko boljše.

S skladiščenjem v prosti carinski coni bomo sicer posegali na področje transportnih in špediterskih dejavnosti, vendar je to ob tako velikem prometu, kot ga imamo v mednarodni trgovini, upravičeno in ekonomsko utemeljeno. Skladiščenje bi bilo stranska dejavnost v okviru proste carinske cone za proizvodnjo.

Najbolj nejasne so možnosti razširitve in predvsem oplemenitenja poslovanja naše delovne organizacije v brezcarinskem prostoru, kar je v veliki meri posledica nedorečene zakonodaje na tem področju. Razvoj proizvodno-storitvene industrije v brezcarinskih conah drugod po svetu kaže, da imamo tudi pri nas velike možnosti.

Lilijana Kos

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

28. SEPTEMBRA DO 4. OKTOBRA

28. septembra, Ernest PUŠNIK, Komerciala, Hrušica 138.
29. septembra, Bogdan RAVNIK, HV Bela, Jesenice, Tavčarjeva 3 b, ☎ 83-734.
30. septembra, Vinko ROTAR, Transport, Jesenice, C. talcev 8 a, ☎ 82-792.
1. oktobra, Roman SMOLEJ, FRS, Jesenice, H. Verdника 36, ☎ 83-777.
2. oktobra, Martin ŠKETA, TOZD Ploščati program, Bled, Alpska 1, ☎ 77-130.
3. oktobra, Lado ŠKETA, strokovni sodelavec PO, Bled, Alpska 1, ☎ 77-136.
4. oktobra, Jože ŠLIBAR, Transport, Jesenice, C. 1. maja 58.
«Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.
V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železnici, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železnici

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 28. 9.	Jože Zidar	Janez Faletič
Torek — 29. 9.	Berti Krapež	Božidar Černe
Sreda — 30. 9.	Rajko Petraš	Matija Urh
Četrtek — 1. 10.	Franci Zupančič	Ahmet Telalović
Petek — 2. 10.	Franc Novak	Damjan Gasar
Sobota — 3. 10.	Jože Cej	Mirko Zupan
Nedelja — 4. 10.	Marjan Trontelj	Bogomir Svetina

Služba obratne ambulante

Od 28. septembra do 3. oktobra bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
Dispanzer za borbe od 6.30 do 7.30.
POPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj Odar.
V soboto, 3. oktobra, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj Odar.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražisar in III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
V soboto, 3. oktobra, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

26. in 27. septembra, Rudi KLUKOVIČ, Mojstrana, Kurirska pot 9, ☎ v službi 83-916.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Kadrovsko gibanje v preteklem mesecu

PREGLED ODSOTNOSTI V AVGUSTU

TOZD	Število delavcev	Bolniška odsot. %	Porodniška odsot. %	Redni letni dopust %	Ostala odsot. %	Skupna odsot. %
TOZD Talilnice	911	5,50	0,38	21,28	0,72	27,88
TOZD Ploščati program	1124	7,77	0,51	19,65	0,83	28,76
TOZD Okrogli program	876	7,44	1,42	20,97	0,80	30,63
TOZD Tehnične dejavnosti	1946	5,13	0,42	19,80	0,67	26,02
TOZD Komerciala	155	2,57	2,55	19,61	0,21	24,94
TOZD Družbeni standard	200	4,55	7,17	17,98	0,21	29,91
DSSS	988	3,45	2,84	18,97	0,75	26,01
ŽELEZARNA	6200	5,64	1,23	19,98	0,71	27,56

Ob 50-letnem jubileju PGRS Železarne Jesenice

(Nadaljevanje s 1. strani)

valna četa je uspešno sodelovala v vseh akcijah od gašenja požarov do reševanja ob elementarnih nesrečah, pri prometnih nesrečah, pri vzgoji kadrov, pri popraviljanju in kontroli gasilnih ročnih aparatov, v preventivnih delih itd. Zaradi strokovnega dela in uspeha je bila naša poklicna gasilska in reševalna četa ena najboljših gasilskih enot v Jugoslaviji in še danes uživa dokaj velik ugled.

V letu 1963 so iz takrat dveh poklicnih enot (Železarne Jesenice in mesta Jesenice) sestavili le eno, ki je dobila status teritorialne poklicne gasilske in reševalne enote za območje cele občine.

Ob praznovanju 100-letnice IGD leta 1982 je svoj 45-letni jubilej praznovala tudi poklicna gasilska in reševalna četa. Ob teh dveh jubilejih je bil častni predsednik takratni zvezni sekretar za notranje zadeve Stane Dolane.

Ker je obseg nalog prerastel okvire dejavnosti čete, so enoto preimenovali v poklicno gasilsko in reševalno službo. Z obsegom in velikim povečanjem delokroga ter na podlagi novih tehnoloških zahtev se je poklicna gasilska in reševalna služba skladno z zakonskimi zahtevami razvila v naslednja področja:

- operativni del — štiri izmene v sistemu dela 12:24 — 12:48,
- dopoldanski del strokovnih služb inšpekcije, preventive, vodstva, vzdrževanje strojnega parka in servisne dejavnosti,
- preventivni del z vsjo vzgojo delovnih ljudi in občanov ter članov gasilskih enot in enot CZ.

Služba bi morala šteti 45 članov, a jih sedaj le 35 svoja dela opravlja s skrajnim rizikom. Naj bo ta zadnji podatek opozorilo, da je nujno potrebno okrepiti našo enoto z ustreznimi kadri. PGRS je v okviru danih možnosti sodobno in ustrezno opremljena. Ob večjih akcijah izven

Železarne ji priskočijo na pomoč tudi operativne gasilske enote GD v občini.

Za vse dosedanje uspešno delo je PGRS prejela vsa najvišja odlikovanja GZS in GZJ: red dela z zlatim vrvom, plaketo organov za notranje zadeve SR Slovenije, priznanje SLO republiškega sekretariata za ljudsko obrambo, priznanje teritorialne obrambe, občinsko priznanje 1. avgust in še vrsto drugih priznanj.

Ob 50-letnem jubileju se za uspešno doseganje naših in skupnih ciljev zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli pomagali pri razvoju tako pomembne dejavnosti, kot je požarna varnost, vsem sodelavcem, ki so bili in tistim, ki so še v poklicni enoti, pa hvala za njihovo nesebičnost, požrtvovalnost in trud, ki so ga in ga še vlagajo v humano dejavnost in s tem krepijo eno od pomembnih vej naše splošne ljudske obrambe.

Sandi Kotnik

Gasilska vaja na stavbi Centra srednjega usmerjenega izobraževanja z uporabo Magirus lestve

Odgovornost poslovnih organov

Nadaljevanje

za institucionalne odločitve, za strateško - razvojne ter za poslovne odločitve in za instrumentalne oziroma operativne odločitve. Za izvedbo teh odločitev, ki morajo biti sprejete na pravilno izbranih strokovnih alternativah, se v organizaciji združena dela sprejemajo tehnične oziroma rutinske odločitve, ki pa temeljijo na strokovnem znanju in izkušnjah. Vse te strokovne podlage niso v pristojnosti samoupravnih organov oziroma organov upravljanja, ampak v pristojnosti in odgovornosti poslovnih organov ter strokovnih delavcev.

Ko gre za vlogo poslovnih delavcev pri pripravi strokovnih podlag, moramo njihovo odgovornost usmerjati na priprave strokovnih podlag in izbiro pravih alternativ za odločanje samoupravnih organov ter na izbiro rutinskih odločitev za uresničitev sprejetih odločitev. Poslovni organi odgovarjajo torej tako za strokovne podlage kot tudi za izbiro alternativ in za izvedbo sprejetih odločitev. V nasprotnem primeru se poslovni organi sklicujejo na odločitve samoupravnih organov ali pa na odločitve, ki so jih sprejeli delavci z osebnim izjavljanjem.

Če je strokovna alternativa, ki se predlaga v sprejem samoupravni organu, utemeljena, pomeni, da izvedba ni problematična, v nasprotnem primeru pa gre za odgovornost poslovnih organov, ki niso pripravili utemeljene strokovne podlage.

STROKOVNA PRIPRAVA ZA SAMOUPRAVNO ODLOČANJE

Ko govorimo o odgovornosti poslovnih delavcev, moramo poudariti tudi odgovornost teh delavcev za pripravo strokovnih podlag za odločanje pred organi upravljanja oziroma samoupravnimi organi. V zvezi s to odgovornostjo se postavlja tudi odgovornost strokovnih delavcev.

Odločanje mora potekati v več fazah, prav tako tudi strokovna priprava za odločanje. Te faze so:

- opredelitev ciljev in nalog organizacije ter določitev prioritete,
- preizkus alternativnih smeri akcije ter obveščanje o alternativnih možnostih,
- izbira med alternativami,
- razčlenitev in oblikovanje predloga odločitve,
- ocenitev rezultatov že opravljenih akcij, da bi se lahko pravilno načrtovala prihodnje naloge.

V fazah odločanja ima posebno pomembno mesto strokovnost oziroma strokovni delavci. Pri tem ni pomembno, da kakšne odločitve gre, temveč da so odločitve take narave, ki zahtevajo predhodno utemeljene strokovne priprave. Strokovne podlage so nujne za vse oblike odločitev.

Planski akti — priprava in uresničevanje

Zakon o temeljnih sistema družbene planiranja in družbenem planu Jugoslavije je zadalžil poslovne organe za pripravo predloga skupnih temeljev srednjeročnih načrtov tako delovne organizacije kot tudi sestavljene delovne organizacije. Poslovni organi sestavljene oziroma delovne organizacije morajo pripraviti skupne temelje planov oziroma predloge teh aktov v sodelovanju s poslovnimi organi temeljnih organizacij. Poslovni organ je odgovoren za strokovno utemeljenost in realnost predloga skupnih temeljev plana za pripravo srednjeročnih planov in jih predlaga delavskemu svetu. Navedena odgovornost pomeni brez dvoma najtežjo nalogo, ki jo mora izpolniti poslovni organ, saj je od utemeljenosti in realnosti njegovih predlogov odvisno, kako bo slovala organizacija v srednjeročnem obdobju in kakšne poslovne uspehe bo v tem obdobju dosegla.

Naloga v zvezi s pripravami planskih aktov pa ne bi bila toliko odgovorna, če poslovni organ ne bi imel tudi obveznosti pri uresničevanju sprejetih planskih ciljev, nalog

in ukrepov. Navedeni zakon posebej poudarja, da je to ena izmed obveznosti poslovnih organov, poleg organov upravljanja in drugih samoupravnih organov. Posebna naloga poslovnih organov v zvezi z uresničevanjem načrtov pa je tudi v tem, da mora najmanj enkrat letno obveščati organ upravljanja o tem, kako se izpolnjuje sprejete naloge. Dolžnost samoupravnega splošnega akta pa je, da določi roke in način, kako poslovni organ obvešča delavce o uresničevanju sprejetih planskih aktov.

Prav naloge v zvezi s pripravo planskih aktov in uresničevanjem sprejetih ciljev in nalog po planskih aktih kaže na potrebo večje samostojnosti poslovnih organov pri opravljanju svoje funkcije in tudi nujnost do večjega vpliva na kadrovske politike, ko gre za izbiro strokovnih delavcev, na katere se poslovni organ pri strokovnih nalogah v zvezi s planskimi akti mora opirati. Brez te možnosti, ki daje poslovodnemu organu vpliv na kadrovske politike, tudi ni možno pričakovati, da bi lahko poslovni organi realno prevzeli odgovornost za utemeljeno strokovno pripravo podlag planskih aktov in tudi odgovornost za uresničevanje sprejetih planskih obveznosti.

Odgovornost za uspeh naložbe

Zakon o razširjeni reprodukciji in minulemu delu je predvidel, da se morajo delavci z osebnim izjavljanjem odločiti o predlagani naložbi. Samo v primeru, če gre za manjšo naložbo (višino vsote manjše naložbe določa samoupravni splošni akt) lahko o tem odloči delavski svet temeljne organizacije. Logično je, da morajo biti delavci, ki se na zboru delavcev ali na referendumu odločajo o naložbi, natančno informirani, kar pomeni, da mora strokovne podlage preskrbeti poslovni organ temeljne organizacije. Poslovni organ je odgovoren za strokovne priprave in analize, poleg tega pa tudi za obveščanje delavcev o vseh značilnostih predlagane naložbe.

Nadaljevanje

Družbena pomoč — je res potrebna vsem, ki jo dobijo

Imamo vrsto družbenih pomoči, govoril pa bom le o tisti, ki jo imenujemo subvencionirane stanarine.

Zgodilo se je v neki veliki hiši na Jesenicah. Obravnavali so stanovalec, ki so bili na seznamu in predlagani, da bi plačevali znatno stanarino. Nekaj jih je bilo za, nekaj pa proti subvenciji. Tisti, ki so bili »za«, so komentirali takole: če so oni na vrhu izračunali, da so upravičeni, naj dobijo družbeno pomoč. Drugi pa so se zamislili in komentirali, vendar ne preglasno: čudno, da so upravičeni do družbene pomoči stanovanci, ki se vsak dan vozijo z avtomobili, ki kupujejo tudi zelo drage avtomobile, ki imajo v najemu garaže ali garažna mesta, kar ni poceni, ki imajo toliko denarja, da so si omislili telefon, ki imajo visok standard v opremljenosti stanovanja, ki imajo podnajemnike in še marsikaj jim je prišlo na misel. Tudi sam sem se zamislil nad tem in prišel sem do čudnih spoznanj: mnogo je primerov, ko so otroci upravičeni do družbene pomoči, starši pa so davčni zavezanci za kmetijo, hišo, vikend in morda še kaj. Kako hitro znamo kritizirati našo družbeno ureditev. Nihče ne pomisli, da so si najprej dolžni pomagati v rodbini, mogoča je lastna pomoč z dodatnim delom, šele po vsem tem je na vrsti družbena pomoč. Krivcev za tako stanje je več. Začnejo se v delovnih organizacijah, kjer v potrdilo o dohodkih ni vključen ves gibanje del osebnih dohodkov in tudi tisti del, ki ga dobivamo iz sklada skupne porabe, je že po pravilu izpuščen. Marsikdo si z dodatnim delom služi lepe denarje, ki mu omogočajo visok osebni standard, vendar ti dohodki niso nikjer evidentirani. Seveda ne, drugače bi moral plačevati davek. V tuji pravici temu utaja dohodkov, ki so osnova za davek, kar je hudo kaznivo dejanje. No, pri nas imamo tudi inspektorje in davčno upravo, pa je kljub temu prišlo do afere Agrokomerc. Zadeve, ki jih obravnavam zaradi družbene pomoči pri stanarini, pa so zelo majhni »agrokomerčki« — samo zelo veliko jih je. A

tudi mravlje lahko pohrustajo bika. Da bi preprečevali take pojave, morajo tisti, ki ugotavljajo potrebo po družbeni pomoči in predlagajo njeno uveljavitev, včasih tudi kontrolirati. To pa je že neprijetno delo. Kaj bi vtikali nos v tuje zadeve. Sprašujem se, ali so vse to res tuje zadeve ali pa so morda naše, slovenske, jugoslovanske.

Božo Pančur

Nova generacija viličarjev

Švedsko podjetje Stocka Möllan je razvilo viličarje z zmogljivostjo od dveh do 6,3 tone z izboljšanimi delovnimi značilnostmi. Najboljša v novi seriji naj bi bila tri in štiritonjski model z vzdržljivim in tihim motorjem IVECO 804 z vodnim hlajenjem.

Zavorni sistemi viličarja so brez azbesta, zavore za parkiranje povsem avtomatizirane, vidno polje vozila pa je za 25 odstotkov širše od tistega pri dosedanjih modelih.

Popravek

V prispevku, objavljenem v 37. številki Železarja 17. septembra na 5. strani, Veselo v (slo — prvi razred) prihodnost je v predzadnjem stavku sestavka ena besedica ne odveč.

Stavek se pravilno glasi: »In tisto, česar si ne želim, je, da bi imel prav tisti, ki mi je pred dnevi takole dejal: Podoba jeseniške kadrovske politike je tudi na jutranjem vlakcu proti Ljubljani ali na cestninski postaji.«

Pregled sestankov SDS

(Iz »programa samoupravnih aktivnosti za avgust« — nadaljevanje)

Dne 21. septembra je bil natisnjen »program samoupravnih aktivnosti za september«, po katerem naj bi delavski sveti do 30. septembra sprejeli »ukrepe na področju delitve osebnega dohodka« ter spremembe »samoupravnega sporazuma o skupnih izhodiščih za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v dejavnosti črne in barvne metalurgije ter livarn SR Slovenije« in spremembe »samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev dohodka in nagajevanje po delu SOZD SZ«. Kljub priporočilu, naj »se skupine sestanejo po lastni presoji«, s tem, da na sestanku povabijo predstavnike vodstva TOZD oziroma obratov, ki bodo v naslednjih dneh podrobneje seznanjeni z gradivom, pa bo te sestanke verjetno izredno težko izvesti, saj bodo »ukrepi na področju delitve osebnih dohodkov«, kot smo izvedeli, napisani približno do konca tega tedna (se pravi do 27. septembra), pa tudi tehnično je verjetno neizvedljivo, da bi se vodstva lahko ustrezno pripravila in o ukrepih ter o spremembah sporazumov na področju osebnih dohodkov informirala delavce. Če ob tem vemo, da so osnutek obeh samoupravnih sporazumov prejeli samo direktorji TOZD in vodja DSSS, celo člani delavskih svetov DO in TOZD oziroma DSSS pa samo obrazložitev »(ker je čistopis skupno 55 strani)«, si lahko mislimo, da gre tu za isto verzijo samoupravljanja, kjer delavci lahko samo prikimate tistemu, kar je bilo sklenjeno že drugje, ne da bi ob tem sploh lahko vedeli, za kaj gre in kakšne bodo posledice. Sicer pa so tudi napisane obrazložitve, brez dodatne ustrezne razlage poznavalca, povsem nerazumljive. Reakcije SDS v takšnih primerih so jasne: ničlikokrat smo že zabeležili proteste, naj o takšni zadevi odločajo kar strokovne službe.

Verjetno bi v primeru osebnih dohodkov vseeno kazalo ubrati drugačen pristop, kljub opravičilu, zapisanem v »programu«, ki se glasi takole: »Opravičujemo se zaradi izredno kratkega roka sklicevanja delavskih svetov, ki pa je nastal zato, ker smo gradiva za točke 2, 3 in 4 prejeli pred kratkim. Obravnavati in sprejeti pa jih moramo OBVEZNO do konca tega meseca. Zato tudi rok 30. september 1987.«

Razen že omenjenih zadev vsebuje »Program samoupravnih aktivnosti za september« še: izvolitev članov poravnalnega sveta pri delavskem svetu ŽJ, povečanje prodajne cene zemeljskega plina (samo TOZD Tehnične dejavnosti), imenovanje namestnika delegata v skupščino sklada skupnih rezerv gospodarstva občine Jesenice (samo TOZD Tehnične dejavnosti) in potrditev cenika za betonsko železo ter poročilo o cenah izdelkov črne metalurgije s predlogom za tretjo letošnje spremembo prodajnih cen (samo TOZD Okrogli program).

Na zadeve, ki urejajo vprašanja naših osebnih dohodkov, v tem uvodu ne opozarjamo po naključju, saj nam je znano splošno nezadovoljstvo glede osebnih dohodkov v Železarni. Kljub temu pa moramo reči, da smo na CSI prejeli en sam zapisnik oziroma sporočilo, da je SDS ob zadnjem izplačilu osebnih dohodkov reagirala s sklicem izrednega sestanka. Gre za SDS nahava — zunanja trgovina iz TOZD KOMERCIALA. Njene ugotovitve oziroma sklepi so naslednji:

a) Splošni nivo OD za avgust je v TOZD Komerciala zelo nizek, bistveno nižji od predhodnih mesecev, kar nas delavce še bolj prizadene glede na stopnjo inflacije.

b) Primerjava delitve osebnih dohodkov med posameznimi TOZD in službami kaže veliko odstopanje v škodo TOZD Komerciala.

c) Potrebno je takoj podrobno analizirati posamezne kriterije nagajevanja.

d) Poudarjamo, da smo zaradi težkega položaja na domačem in svetovnem tržišču in neurejene devizne zakonodaje morali vložiti dodatne napore, da smo omogočili proizvodnji pogoje za normalno obratovanje. Zaradi tega nas nizki OD še toliko bolj prizadanejo.

e) Samo s pravičnim nagajevanjem bomo uspeli uspešno izvajati ukrepe in aktivnosti za saniranje poslovnih rezultatov. Strokovno službo za nagajevanje je SDS zaprosila, da ji da odgovor do 24. septembra.

Vrnimo se k zapisnikom SDS iz »programa samoupravnih aktivnosti za avgust«:

TOZD Tehnične dejavnosti

SDS vzdrževanje Jesenice 1 in 2 imata pripombe na ukinjanje del delavcev Metalne (ta je v Železarni prisotna zaradi pomanjkanja ključavničarjev, posebej se v obratu Elektrode) ter glede prevoza materiala, rezervnih delov in maziv z Javornika na Belo. SDS vzdrževanje Javornik 1 in 2 opozarjata, da bo treba poskrbeti za spremljanje izvrševanja sklepov ter da je ob nabavi novih strojev in naprav treba »dvakrat premisliti«, da ne bi prišlo do kontraproduktivnih učinkov: da bi bilo le ogromno vzdrževanja, proizvodnje pa nobene. Pod razno predlagajo, naj se sindikalna članarina zmanjša za polovico, kajti »sindikati ob zadnjih podražitvah ni odigral svoje vloge«. SDS vzdrževanje Bela 1 ponovno opozarja na prehode v žični valjarni in III. hali. Pravijo, da se stanje kljub večkratnim urgencam ne izboljša. Električarji pa so na sestanku predlagali, da se v II. hali uredi skladišče za motorje za brusilne stroje (ob prenašanju motorjev iz delavnice imajo namreč težave z žerjavji). Radi bi tudi pisno pojasnili, kako so nagajeni električarji Jeklovleka, če so dejurni na domu in v katerih primerih morajo izvajati posege v Jeklovleku. Tudi ta SDS izraža nezadovoljstvo z osebnim dohodkom (17. avgusta). Člane SDS vzdrževanja Bela 2, 3 in 5 je vodja SDS med drugim seznanil tudi z »novim načinom posojanja orodja na reverzu«. SDS vzdrževanja Bela 4 meni, da bi morali ukrepi zajeti vse nivoje v celotni DO. Pod razno so imeli delavci več pripomb na višino osebnega dohodka, ker preveč zaostaja za življenjskimi stroški. SDS vzdrževanje Bela 1 in 2 spet opozarjata, da se ni nič premaknilo v zvezi z reševanjem vprašanja ogrevanja v novi delavnici. Ponovno opozarjajo tudi na nevaren prehod iz delavnice. Pravijo, da razen zaščitne ograje ni bilo napravljenega nič, da bi zmanjšali hitrost vožnje viličarjev. Imela je tudi več pripomb v zvezi z izgubo, ki jo izkazuje Železarna. Takole pravijo: »O ukrepih, ki bi zmanjšali izgubo, menijo, da so preveč splošni. Te fraze se pojavljajo že leta in leta. Potrebno bi bilo zaostri odgovornost tudi na najvišjem nivoju. Plače se ne povečujejo v sorazmerju z inflacijo. Grozijo nam celo 80 % plače. Plače so se zmanjšale v primerjavi z drugimi DO, zato nam odhajajo najbolj delavci in strokovnjaki. Tudi v Železarni prihaja do nesorazmerij, tako da nam kronično primanjkuje na primer ključavničarjev, ki raje delajo na drugih delovnih mestih, samo na vzdrževanju jih ni.«

Iz OBRATA ENERGETIKA smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, elektroenergetiki 1, 2, 3 in 4, parne naprave 1, 2, 3 in 4, delavnica toplotne energije, delavnica elektroenergetiki 1, 2, 3 in 4 predlagajo naslednji program ukrepov za sanacijo poslovnih rezultatov: a) zmanjšati konični odjem električne energije, b) prilagoditi obratovanje proizvodnih obratov

na čas nizke tarife, ko je električna energija bistveno cenejša, c) organizirati kontinuirano obratovanje HE Javornik brez posadke, d) začeti akcijo za splošno štednjo električne energije v Železarni Jesenice. SDS Parne naprave 1, ki se je sicer sestala skupaj z delavnico toplotne energije, se pritožuje, da še ni prejela pisnega odgovora na vprašanja s prejšnjih sestankov. Ob obravnavanju poslovanja v prvem polletju sta SDS oblikovali naslednja stališča: a) Za potrebe ŽJ in mesta Jesenice smo vedno zagotovili zadovoljivo količino pare in vroče vode. b) Za zadovoljivo dobavo pare in vroče vode, kakor tudi potrebne količine zraka na TBV, smo ob kritičnem pomanjkanju kadra morali marsikdaj delati tudi več kot 32 nadur. c) Zahtevamo pisni odgovor od odgovornih služb: KATERE DEJAVNOSTI — OBRATI SO ZA MESEC JULIJ PREJELI STIMULACIJSKE — PROIZVODNE PREMIJE IN PO KATERIH KRITERIJIH SO BILI UPRAVIČENI DO PREMIJ, čeprav celotna delovna organizacija izkazuje izgubo 4,5 milijarde din. SDS parne naprave 2 (18. avgust) »Presenečeni smo nad tako veliko izgubo. Mislimo, da se nekaj prikriva, saj v prejšnjem poročilu ni bilo nobene izgube, sedaj pa naenkrat 4,5 milijarde.« SDS parne naprave 3 ima isto pripombo, dodaja le, da izguba 4,5 milijarde ne more nastati tako hitro, »vsaj zaradi delovnega faktorja ne«. SDS parne naprave 4 ima pripombo na tisti del poslovanja poročila, ki se nanaša na toplotno energijo. Strojnika TBG namreč niso zadovoljni s kratkim pojasnilom, da TBG stoji zaradi pomanjkanja kadra. Ne strinjajo se tudi s tem, da ostajajo nezasedena nižja delovna mesta in ob obratovanju zahtevajo konkreten odgovor, kaj se dela na tem, da se ublaži pomanjkanje kadra. Sanacijski ukrepe so načelno podprli, vendar pa pripominjajo, da »kljub dobremu delu niso nič bolje nagajeni«. Prejšnji mesec ni bilo premij, pravijo, kar vsekakor ni stimulativno za boljše delo. SDS delavnica elektroenergetike ni podprla delegatov za splošno delegacijo za SIS materialnih dejavnosti, »ker ne ve, kaj bo njihovo delo«. Pričakujejo pojasnilo! Pod točko razno je bilo predlagano, da naj bi zaradi zaostajanja dela na visokonapetostnih napravah objavili razpis za sprejem novih električarjev za delavnico elektroenergetike. Opozarjajo tudi, da so plačilne grupe električarjev v delavnici elektroenergetike v primerjavi z električarji v vzdrževanju in remontnih delavnicah prenizke ter da je električar visokonapetostnih naprav deficitaren poklic. Vodstvu elektroenergetike so predlagali tudi nekaj napredovanj za posameznike (iz električarja specialist v revizorja, iz I. električarja v električarja specialista, iz II. električarja v I. električarja). Člani SDS PIV energija 1 menijo, da dobro delajo in da naj bi bil osebni dohodek temu primeren. Pravijo, da »tako divjanje cen delavcem onemogoča normalno življenje«. Tudi člani SDS PIV energija 2 menijo, da svoje delo v redu opravljajo in optimistično pričakujejo, da se bo stanje v drugem polletju izboljšalo. SDS PIV energija 3 pravi, da bi se »s finančnimi stanji DO morali ukvarjati strokovnjaki, ker preprosti delavec ni usposobljen za to, da bi ocenjeval stanje na trgu doma in v tujini in ne pozna obvez in dolžnosti DO«. Ta »preprosti delavec« je »le tisti, ki vse to, dobro ali slabo, potrdi ali pa tudi ne«. Vprašuje pa tudi (18. avgust), »zakaj se o izgubi govori šele sedaj, saj ni mogla nastati v enem mesecu«. Tudi to SDS zanima vprašanje osebnih dohodkov. Takole vprašuje: »Od česa je odvšeden OD, kaj vse vpliva nanj, kaj v njem se lahko spreminja in zakaj in kakšni faktorji so za to merodajni. Mislijo, da bi se to lahko objavilo v glasilu Železar. Vprašujejo tudi, kakšna situacija je merodajna za minimalni OD.« SDS PIV energija 4 pa se zavzema za uveljavitev večje odgovornosti delavcev, še zlasti tistih na kritičnih delovnih mestih. Treba se je boriti tudi proti inflaciji, »ki izničuje delovni trud in osebne dohodke«.

(se nadaljuje)

CSI — Božidar Lakota

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

Sejem bil je živ...

Pred nedavnim se je marsikaj slišalo o mednarodnem obrtniškem sejmu v Celju. Še bolj zanimivo pa postane, če si vso stvar lahko tudi sam ogledaš. Osmošolcem naše šole je ta pester ogled omogočilo Obrtno združenje z Jesenic, za kar se jim pristočno zahvaljujemo.

Vožnja je bila prijetna, saj smo se kar naenkrat znašli pred razstavnim prostorom v Celju. Ob vhodu nas je pozdravila velika gneča, ki se ji je pridružila še prava poletna vročina. Po prvih vtisih smo na to nadlogo kaj hitro pozabili. V uvodnem delu našega ogleda smo z vodičko obiskali zaprte prostore sejma, kjer so razstavljali obrtniki in podjetja. Kaj vse je lahko opazilo naše oko! Od majhnih kovinskih izdelkov, otroških igračk, video — rekorderjev, avto radijev, poročnih oblek, cvetličarskih mojstrov in izdelkov iz marmorja, vseh mogočih mizarskih strojev in kosov pohištva...

Postali smo že kar malo utrujeni, zato se nam je zelo prilegel počitek v hali, kjer so nas seznanili z obrtnimi poklici. Ob predvajanju video — filma smo lahko marsikaj izvedeli o čevljarstvu, mizarskem, frizerskem, rezbarskem in še nekaterih poklicih. Žalostno je, da vrsta starih obrti danes že počasi izumira. Že dolgo edini rezbarski mojster širom po Sloveniji išče svojega naslednika, ki bo v tem industrijskem svetu še vedno imel smisel, veselje in voljo do ročnega oblikovanja lesa. Nekoliko bolje je s čevljarstvom, kovaštvom in livarstvom. Stroji nam močno olajšajo skoraj vsa dela, a ustvarjalnosti ne morejo nadomestiti. Škoda bi bilo, če bi ročne spretnosti popolnoma izkoreninili.

Sledil je drugi del našega obhoda; tega smo se ves čas najbolj veselili. Mahnili smo jo vsak po svoje, od ene stojnice do druge; naše denarnice so se počasi začele sušiti. Vedno bolj pa smo bili založeni z nalepkami, modernimi uhani, pasovi, majhnimi pi-

smi; na majicah smo imeli pripete medvedke.

Zelo so nas pritegnile stojnice z oblačili, ki smo jih lahko samo opazovali z velikimi očmi. Kar naprej smo ugotavljali, da je razstavljeno blago lepo, modno oblikovano, a za naše suhe žepe mnogo predrago. Potolazili pa sta nas vožnja z avtomobilčki in kupovanje srečk.

Počasi pa smo se morali hočeš — nočeš odpraviti proti izhodu, kjer nas je pozdravilo nekaj fantov z »osvežilnim tušem« črnila. Prvi hip so nas malo zaskrbele zamazane hlače, nato pa smo se od srca nasmejali, ker je črnilo samo od sebe skrivnostno izginilo.

Željni osvežitve smo nestrpnost čakali, da nas je avtobus pripeljal v To-

poliščo. Ni nam bilo treba dvakrat reči in že smo bili v kopalkah in bazenu. Čeprav je bila voda preveč topla, smo uživali. Kar jezni smo bili, ko je bilo treba zapustiti bazen. Še zadnjič si potunkal najbližjega, seveda, če te ni že on prehitel.

Prvi izlet je že za nami; bogat in koristen. Obrtni sejem v Celju se nam je vtisnil v spomin s svojo raznolikostjo. Mogoče je komu izmed nas pokazal korak naprej in mu odprl vrata v življenje. Kaj se ve? Mogoče se čez leta srečamo med obrtniki in postanemo sami razstavljalci na kakšnem podobnem sejmu.

Še enkrat — hvala vsem, ki ste bili za naš izlet.

Maruša Mohorč, 8a
COŠ Gorenjskega
odreda Žirovnica

Jesenice, te dni

Petek, minuto do dveh popoldne. Cesta oziroma prehod čez cesto pri glavnem vratarju nabit z delavci. Avtomobili stojijo. Ko zatuli, gredo skozi glavna vrata le še osamljeni delavci. Slučaj ali navada? Bo morda kdo namesto teh delavcev delal tisti čas, ko bi morali biti še na delu? Spet nekdo izven, ki tako ali drugače kroji tudi ta del odnosa do dela?

Stolpnica na Jesenicah, tista novejša, z dvigalom. Vsakozdaj se pritožujemo, da je dvigalo pokvarjeno, ti presneti upravitelji stavbe pa ne naredijo nič, čeprav toliko prispevamo za stanarino, pa za to nič ne dobimo. Pa veste, koliko popravilo dvigala stane? Takole 15 milijonov, novih, da ne bo pomote. Da ga velikokrat sami pokvarimo, nemalokrat otroci, radi zamočimo. Velikokrat bi dober zgled veliko zalegel.

Se tudi doma jezite nad nizko plačo, pripovedujete, da je vse zanič, da se nič ne spleča, tudi delati ne? In vas otroci poslušajo? Kaj menite, kaj porečejo o tem? Bi rekli, da zgledi vlečejo? In kakšni bodo ti otroci jutri, pojutrišnjem, ko bodo sami poprijeli za delo, če bodo zrasli v takem »navdušujočem odnosu« do dela?

Odbor za solidarnost stanovanjske skupnosti. 53 prihodnjih lastnikov telefonov na Jesenicah ne bo več prejelo subvencije k stanarini. Porečete, kaj pa imata telefon in stanovanje oziroma subvencija skupnega? Veliko ali malo, kakor se vzame. Vsekakor toliko, da marsikdo ne more »najti« denarja za stanarino, 750.000 din za telefon (četudi v obrok) pa.

R.K.

PRIPRAVLJENOST

JE VEDNO BOLJŠA KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Zaščita živali v izrednih pogojih

Od okužbe do izbruha (inkubacija) mine pet do devet dni. Bolezen nastopi s temperaturo, ki doseže 41°C, ostala bolezenska znamenja se pokažejo tri do štiri dni pozneje. Za afriško svinjsko kugo zbolijo prašiči vseh pasem in vseh starosti. Povzročitelj je virus. Prenaša se z neposrednim in posrednim dotikom z okuženo hrano in vodo.

Botulizem je zastrupitev s strupi, ki jih izloča anaerobni bacil. Ta je razširjen v zemlji. Za botulizem so dovzetni človek in vse domače živali. Zbolijo, če uživajo hrano in vodo, v kateri je botulinusov strup. Strup prodira v organizem skozi prebavila in prizadene v glavnem živčevje. Posledica je ohromelost mišic. Najprej prizadene mišice žrela in požiralnika, živali ne morejo več požirati. Hrana zvečijo, vendar se ta nabira v ustih in žrelu. Po prvih znamenjih živali kmalu obležijo in hudo sopejo. Nazadnje poginejo zaradi zastrupitve. Pri zelo hitrem napredovanju zastrupitve živali poginejo v nekaj urah. Okužene živali poginejo v 90 %. Bolni živali vbrizgamo poseben protistrup, zato je takojšnja veterinarska pomoč nujna. Pri nas je v mirnem času ta bolezen zelo redka.

Nalezljivo zvrženje — bruceloza povzroča drobne bakterije — brucele. Poznamo več vrst brucel: goveje, ovčje, kozje ter svinjske. Najznačilnejša je goveja bruceloza, imenovana Bangova bolezen. Največkrat breja krava zvrže v 7. mesecu brejosti. Zaradi bolezni je tele izgubljeno, krava pa po zvrženju daje tretjino ali za polovico manj mleka. Manjše število krav zaradi vnetja rodil pozneje težje obrežijo, ali pa nikoli več. V okuženi čredi nastopi bruceloza vnetje vime, vnetja kitnih ovojnic, otekline in zatrdline v modih in obmodkih. Krave z brucelozo vime izločajo klice po več let. Bruceloze ne moremo zdraviti, okužena goveda prodamo za zakol.

Ikričavost pri prežvekovalcih povzroča razvojne oblike trakulje. Pri prežvekovalcih, pri katerih so se razvile ikrice, ni nobenih posebnih znakov. Okužbo ugotovi veterinar šele ob zakolu živali.

Ikričavost je zdravstveni in ekonomski problem. Ljudje se z uživanjem takšnega mesa okužijo z ikricami, dobijo trakulje ali pa zbolijo za mehurjavostjo, ki je smrtno nevarna za človeka. Ekonomska škoda pa nastane, ker moramo okužene živali zaklati in meso uničiti. Preprečiti moramo okužbo ljudi in živali. Prežvekovalce je potrebno imeti v začasnih karanteni ter preprečiti, da ne pridejo v stik z iztrebki, ki so okuženi s trakuljo.

Mehurjavost ali ehinokokoza je bolezen ljudi in živali. Povzročitelj je ehinokoka trakulja, ki živi v črevesju psa in nekaterih mesojedih živali. Zrela trakulja je dolga 4 do 7 milimetrov in ima 3 do 4 členke. Če takšna jajčeca pridejo v prebavila človeka ali živali, se iz njih razvijejo mehurji (ikrice). Iz črevesja se prebijejo v krvni obtok in obstanejo v krvnih žilah jeter in pljuči.

RAČUNALNIŠTVO PRI NAS

mag. Neda Karba, dipl. ing.

Določanje kvalitete šarž surovega jekla z ekspertnim sistemom

Vsota uteži v listu pove, koliko primerov iz nekega razreda je v tem listu. Neznane vrednosti atributov povzročajo uteži, ki niso cela števila, saj se za tak primer upoštevajo vse možne vrednosti atributa, vsak z določeno utežjo. Vsota vseh uteži je 1.

Na sliki številka 1 je prikazan primer gradnje drevesa za dve kvaliteti (KV1 in KV2). Skrajno desno pa vidimo vsebino datoteke DREVO.TXT s tekstovnim opisom drevesa.

KISIK	2 KVALITETI
<10	>=10
LIST	DUŠIK
KV1: 1,0,1	<10
KV2: 2,0,9	>=10
<1	1.4
LIST	NULL LIST
KV1: 3,0,3	0.2
KV2: 4,0,7	0.8
Vsota: Baesova verjetnost	N
	Y
	DUŠIK
	1.4
	<1
	>=5
	*
	Y
	0.2
	0.8
	*
	Y
	N
	3
	0.3
	4
	0.7
	*
	N
	5
	0.5
	1
	0.5
	* VOZLOV

Slika številka 1

Program ZGRADI poženemo z ukazom »ZGRADI«. Najprej nas program vpraša za ime vhodne datoteke (*SOURCE:

kamo celotno ime datoteke s tekstovnim opisom drevesa). Če je vhodna datoteka tipkovnica (TRM: ali CON:), bomo gradili drevo interaktivno, to je vozlišča bomo vnašali sproti, preko tipkovnice (program sprašuje za posamezne komponente), drugače pa bo program bral podatke iz navedene datoteke s fiksnega diska (v tem primeru lahko izbiramo ali želimo spremljati proces gradnje na zaslonu, kajti izpis porabi zelo veliko časa). Program vpraša še za ime izhodne datoteke in začne s kreiranjem kodirane datoteke. Bazo znanja, ki smo jo zgradili iz datoteke kemičnih analiz, smo torej sedaj s pomočjo programa ZGRADI priredili uporabi za nadaljnje delo pri lupini ekspertnega sistema.

Po uspešno končani gradnji izpiše število prebranih vrstic, število zgrajenih vozlišč, število zgrajenih listov in porabljen čas v sekundah.

Če želimo kodirano datoteko z drevesom uporabiti kot bazo znanja v interpretatorju, moramo imeti ime datoteke končnico »DAT«. Potrebna je tudi ustrezna datoteka s končnico »IME«, ki vsebuje število kvalitete in njihova imena.

Na sliki številka 2 vidimo, kako gradimo datoteko s končnico »IME« iz primera drevesa na sliki številka 1.

Datoteka DREVO.DAT
2 KVALITETI
KV1
KV2

Slika številka 2

Datoteki DREVO.DAT (rezultat programa ZGRADI, ki ima za vhod datoteko DREVO.TXT) in DREVO.IME tvorita torej bazo znanja z imenom DREVO za lupino ekspertnega sistema.

Program IZPIŠI

Drevesa v obliki kodiranih datotek si lahko ogledamo s programom IZPIŠI. Program nas vpraša po imenu kodirane datoteke z drevesom in po številu kvalitete v drevesu. Pri izpisovanju drevesa program najprej izpiše trenutno vozlišče, nato (če vozlišče ni list) morebitni NULL list, nato levo poddrevo in končno desno poddrevo (prefiksni izpis drevesa).

Sedaj smo torej zgradili štiri različne baze znanja, ki nam bodo omogočale, da bomo s pomočjo lupine ekspertnega sistema lahko klasificirali šarže surovega jekla. Če se bomo

odločili, da bomo poleg dosedaj opisanih družin surovega jekla klasificirali tudi druge družine, nam bo do sedaj opisan primer gradnje baze znanja služil kot primer. Lotiti se bomo morali vseh do sedaj opisanih faz od datoteke kemičnih analiz do gradnje odločitvenih dreves.

Lupina ekspertnega sistema

Lupino ekspertnega sistema sestavlja interpretor odločitvenih dreves. V interpretatorju sta tako združena mehanizem sklepanja in vmesnik za uporabnika. S tem interpretatorjem uporabnik tudi komunicira z računalnikom. Ta mu omogoča klasifikacijo šarž surovega jekla na podlagi kemične analize surovega jekla.

Program JEKLA

Program jekla nam omogoča neposredno komunikacijo z računalnikom. Ko program poženemo, dobimo specifično sliko, ki jo vidimo na sliki številka 3.

Ekran se je torej razdelil na tri dele. Na vrhu je izpis glave. Zatem prebere program inicializacijsko datoteko JEKLA.INI, ki vsebuje ime privzete (default) izhodne datoteke (vanjo se vpisuje skoraj vse, kar vidimo na ekranu), ime privzete baze znanja, način vnosa podatkov in način beleženja rezultatov. Vsak od teh parametrov je v svoji vrstici. Sledijo si v navedenem vrstnem redu. Če iniciali-

```
<vh_datoteka> ::= <klasifikacijski_primer>
<klasifikacijski_primer> ::= * <šarža> <opombe>
<šarža>, <opombe> ::= * <vrednost-atributa>
<vrednost-atributa> ::= poljubna besedna zveza
                        - poljubna besedna zveza
                        - vrednosti ustreznega atributa (sledijo si v istem vrstnem redu kot v datoteki .IME).
```

Primer:

Vhodna datoteka za bazo DREVO iz prejšnjih primerov:

```
*
šarža123456
prvi klasifikacijski primer
7
2
*
šarža234567
drugi klasifikacijski primer
1
31
2
```

Pri šarži 123456 vsebuje vzorec sedem enot kisika in dve enoti dušika.

I — Izbiramo izhodno datoteko, kamor se bo izpisovalo skoraj vse, kar lahko vidimo na ekranu. To nam omogoča kontrolo klasifikacije oziroma vnešenih podatkov. Odločili smo se, da bomo za vsako družino jekla izbrali svojo izhodno datoteko.

JEKLA

Ukazi:

1 - Vhodna datoteka (CON)

2 - Izhodna datoteka (JEKLA.REZ)

3 - Baza znanja (JEKLA.DAT)

4 - Vmesnik (JEKLA.VME)

5 - Način beleženja (JEKLA.BEL)

6 - Klasifikacija (JEKLA.KLA)

7 - Koniec

Slika številka 3

zacijske datoteke ni, ali če vsebuje napačne podatke, program javi napako in pusti ustrezne parametre nedefinirane.

Po inicializaciji se izpiše menu, to je seznam možnih ukazov. Ukaze izbiramo s pritiskom na ustrezno tipko (brez tipke RETURN na koncu!).

Možni ukazi so:

V — Izbiramo vhodno datoteko, iz katere program bere podatke. Če je vhodna datoteka CON: ali TRM:, vnašamo podatke preko tipkovnice (program nas sprašuje za posamezne vrednosti). Če je vhodna datoteka na disku oziroma disketi (na primer datoteka PODATKI.TXT), mora imeti ustrezno obliko:

Tako bomo imeli naslednja imena izhodnih datotek:

```
- avtomatna jekla - AVTO.REZ
- dinamo jekla - DINAMO.REZ
- mikrolegirana jekla - MIKRO.REZ
- konstrukcijska jekla - KONSTR.REZ
```

Če pa želimo izhodne rezultate pisati neposredno na tiskalnik, potem vtiskamo za ime izhodne datoteke PRN.

Glede na izhodno datoteko je potrebno za določeno družino jekla izbrati tudi pravo vrsto baze znanja.

B — Izbiramo torej med naslednjimi bazami znanja:

```
A - Avtomatna jekla
D - Dinamo jekla
M - Mikrolegirana jekla
K - Konstrukcijska jekla
O - Ostala jekla
```

O baza znanja nam omogoča razširitev sistema še na druge družine jekel.

0 osebnih dohodkih in primerjavah

V času zaostrenih družbenih razmer je seveda tudi pregled nad osebnimi dohodki dobil svojo težo, ki se vsak dan bolj stopnjuje. Ni pa prave pripravljenosti narediti red na tem področju. Obstaja prava poplava različnih podatkov o osebnih dohodkih, ki seveda v javnosti povzročajo pravo zmedo in nelagodnost.

Najprej je potrebno strokovno-metodološko razčistiti, kaj je osebni dohodek. Kajti za eno OZD razpolagamo z različnimi višinami osebnih dohodkov, pa so vse prave. In ker se tisti, ki se strokovno ukvarjajo s tem, velikokrat v primerjavah izpušajo kakšen podatek, je jasno, da vsa množica tistih, ki osebne dohodke spremlja le preko »svojega žepa«, upravičeno kritizira.

1. Družbeno je sprejeta kategorija **bruto osebni dohodki**; v gospodarstvu v odvisnosti od rezultatov dela, v negospodarstvu v odvisnosti od rasti mase bruto osebnih dohodkov v gospodarstvu.

2. Notranja delitvena razmerja so stvar sleherne OZD, ki pri tem upošteva tudi določila »branznih sporazumov«
glede odnosa posameznih del in nalog do enote enostavnega dela.

3. Osebnih dohodke spremljamo: — SDK preko obdelave bilanc — periodičnih in zaključnih računov. Te podatke komiteji za gospodarstvo oziroma izvršni sveti uporabljajo za izhodišče ugotavljanja skladnosti delitvenih razmerij glede na rezultate dela ter za rast v negospodarstvu. — SDK mesečno spremlja izplačila osebnih dohodkov (čistih) v tekočem mesecu (ne za mesec). — Statistiki — Zavod SR Slovenije za statistiko spremlja izplačila osebnih dohodkov za mesec, na katerega se nanaša izplačilo.

4. Ko objavljamo razne podatke, premalo pozornosti posvetimo pojasnilom, katere osebne dohodke mislimo.

Samo primer, da lažje obravnavamo to zapleteno problematiko: osebne dohodke spremljamo glede na rast v obdobju in glede na povprečje preteklega leta, pa glede na planirano rast, v povprečju, povprečni čisti OD v gospodarstvu, pa enak v negospodarstvu in skupni povprečni osebni dohodek.

V poslovnem poročilu Železarne Jesenice so naslednji podatki: — rast mase bruto osebnih dohodkov glede na enako obdobje leta 1986 — indeks — 206,9 (106,9 %) — glede na plan 90,0 % — glede na kazalce uspešnosti znaša čisti osebni dohodek na delavca 215.935 din in je za 103 % večji kot v enakem obdobju leta 1986,

— rast neto OD iz sredstev DO je bila 105,5 % glede na enako obdobje 1986,

— mesečni neto OD na 182 ur je bil 204.386 din ali 106,7 % večji kot v enakem obdobju 1986,

— mesečni neto OD na delavca je bil 202.918 din in je bil za 106,2 % večji kot v enakem obdobju lani,

— v TOZD so bili v prvem polletju 1987 izplačani takšni OD: — Talilnice 220.332 din — Ploščati program 194.649 din — Okrogli program 184.307 din — Tehnične dejavnosti 210.129 din — Družbeni standard 152.166 din — Komerciala 197.777 din — Delovna skupnost 203.649 din.

In sedaj podatki iz obdelave periodičnih obračunov, prav tako za Železarno za prvo polletje letos: povprečni čisti OD na zaposlenega v prvem polletju 1987 (SDK):

— Talilnice 227.246 din — Ploščati program 201.954 din — Okrogli program 192.737 din — Tehnične dejavnosti 218.783 din — Družbene dejavnosti 173.607 din

— Komerciala 213.968 din — Delovna skupnost (KSI 204.736 in Ekonomika 234.925).

Lahko rečemo, da kateri izmed podatkov ni pravi? Vsak je po svoje in vsak zase zelo malo pove.

Če k temu prištejemo še to, da lahko podatke spremljamo tudi v bruto zneskih, je zmeda še večja.

5. Za vsako presojo podatkov o čistih osebnih dohodkih pa tudi glede ostalih kategorij bi morali imeti pred seboj naslednje podatke, da bi bila primerjava kvalitetna:

— kvalifikacijska struktura zaposlenih: v gospodarstvu je precej nižja kot v negospodarstvu, zato akcija po uskladitvi osebnih dohodkov. Prave metode (razen tiste »PND« iz leta 1975) ni. Kvalifikacijska struktura slovenskega in tudi gorenjskega gospodarstva je nizka,

— posebni pogoji dela: nočno, izmenskodelo,

— način obračunavanja osebnih dohodkov — tekoče dvigovanje ali poračunavanje za nazaj (to velja za negospodarstvo),

— obremenitev posamezne družbenopolitične skupnosti s prispevnimi stopnjami (razlike med gorenjskimi občinami so sedaj že dva in več odstotkov).

6. Naslednja težava pri spremljanju podatkov so različna izhodišča branžnih sporazumov, predvsem glede:

— tolerančnih območij odstopanja od posameznih relativnih razmerij (+5, 10, 15 %),

— relativnih razmerij do enote enostavnega dela za podobna dela in naloge,

— različne rešitve za delovno dobo (bivše minulo delo) od 12 do 20 in več % (največ).

7. Težava pri spremljanju osebnih dohodkov na področju družbenih dejavnosti je nastala tudi zaradi:

— različne politike usklajevanja OD v letu 1986,

— različne gospodarske uspešnosti posameznega gospodarstva občine,

— različne razvejanosti in definiranosti zagotovljenega in dodatnega programa,

— različnosti standardov in normativov,

— različne zaposlenosti,

— različne materialne opremljenosti izvajalcev,

— različne »startne možnosti«
zatečenega stanja oz. neposredne menjave dela,

— blokiranje sredstev SIS,

— organiziranosti v občini ali regijskega povezovanja (na primer — zdravstvo),

— različne ocene o rasti BOD v gospodarstvu posamezne občine v letu 1987.

8. Dejstvo je: dokler delitvena razmerja v gospodarstvu ne bodo v skladu z materialnimi možnostmi, je v negospodarstvu iluzorno pričakovati urejenost naprej.

9. Primerjave v negospodarstvu zamegljujejo tudi različni normativi in standardi za posamezno področje, edini podatki, s katerimi razpolagamo, pa so podatki o zaposlenih (na podlagi delavcev in na podlagi delovnih ur), podatki o rasti mase BOD in povprečnih osebnih dohodkih. Vendar velja pri tem povedati, da ne razpolagamo s podatki o rasti posameznih osebnih dohodkov v gospodarstvu občine, kvalifikacijski strukturi gospodarstva itd.

Neprimerna je primerjava povprečnih osebnih dohodkov na primer v bolnici in osnovni šoli in utemeljevanje višjih osebnih dohodkov le z višjo kvalifikacijsko strukturo.

Dejstvo je, da v bolnici poteka delo 24 ur, da je potrebno zagotoviti dežurstvo itd., četudi je kvalifikacijska struktura nižja kot v šolstvu.

Vse to so razlogi, ki več zamegljujejo kot pojasnjujejo, ko spremljamo ali analiziramo osebne dohodke med letom. »Le-to je kot vmesni čas na tekmi, niti polčas ni«.

Kljub temu pa so podatki pokazatelji nekega stanja, presek in če bomo razvojljali še metodološke zmede glede tega, so lahko ti podatki koristni. Sedaj pa vnašajo več zmede in možnosti za manipulacijo, kot pa pojasnjujejo stanje ali stvar.

10. Edino prave primerjave so letne, iz zaključnega računa, saj je v skladu z zakonom o združenem delu osebni dohodek med letom akontacija, ki se »poravna«
ob zaključnem računu. Samo mesečno spremljanje gibanja osebnih dohodkov (če se to dogaja le nekajkrat na leto in ni redno) pa vnaša zmedo in je tudi odgovornost tistih, ki jih objavljajo, da pojasnijo razloge za to ter tudi viro, iz katerih so povzeli podatke. Drugače je to še ena zmeda več. RK

Ob koncu krvodajalske akcije

V dneh od 7. do 14. septembra je bila v jeseniški občini organizirana krvodajalska akcija, katere se je udeležilo 1553 krvodajalcev; 899 ali 57,9 % jih je bilo iz Železarne in 654 ali 42,1 % iz ostalih DO ter krajevnih skupnosti v občini.

Letos je bilo vpisanih 64 krvodajalcev več kot v letu 1986.

Iz zdravstvenih razlogov je bilo odklonjenih 67 krvodajalcev, to je 4,3 %. Število odklonov na krvodajalskih akcijah po Sloveniji doseže tudi do 20 % in tako ponovno ugotavljamo, da se akcije na Jesenicah udele-

žijo zdravi krvodajalci.

Kakšna je bila udeležba delavcev po TOZD in DS glede na število zaposlenih in skupno število krvodajalcev, nam kaže naslednja tabela (za radi sprememb v organiziranosti Železarne Jesenice primerjava z letom 1986 ni mogoča):

TOZD	Št. zap.	Št. krvodajalcev	% krvodajalcev glede na št. zap.	% krvodajalcev glede na skup. št.
Talilnice	911	97	10,64	10,79
Plošč. prog.	1124	202	17,97	22,47
Okrogli pr.	876	101	11,52	11,23
Tehnične d.	1946	325	16,70	36,15
Družb. st.	200	8	4,00	0,89
Komerciala	155	16	10,32	1,78
DSSS	988	150	15,18	16,69
SKUPAJ	6200	899	14,50	100,00

Iz podatkov v tabeli vidimo, da so se glede na število zaposlenih akcije najštevilneje udeležili delavci TOZD Ploščati program (17,97 %) in delavci TOZD Tehnične dejavnosti (16,70 %).

Ob koncu krvodajalske akcije lahko tudi letos ugotovimo, da je bila uspešna. Organizator krvodajalske

akcije, občinski odbor RKS Jesenice, se zahvaljuje Železarni Jesenice, Društvu TVD Partizan, lokalni radijski postaji Triglav, tisku ter ostalim DO za izkazano humanost z željo, da bi bila udeležba na krvodajalskih akcijah tudi v prihodnje tako množična kot doslej. Angelca Miko

Na podlagi 4. člena pravilnika o organiziranju izvajanja programa dejavnosti raziskovalne skupnosti občine Jesenice in sklepa samoupravnih organov skupščine raziskovalne skupnosti občine Jesenice

OBJAVLJAMO RAZPIS RAZISKOVALNIH NALOG ZA LETO 1988 S PODROČJA

- energetskih virov,
- surovinskih virov,
- kmetijstva,
- varstva okolja,
- izboljšanja organizacije proizvodnje in poslovanja,
- družboslovja,
- naravoslovja in medicine.

Sodelujejo lahko:

- delavci v raziskovalnih organizacijah, ki so registrirane v razvidu raziskovalnih organizacij SRS,
- delavci v drugih organizacijah združenega dela, ki opravljajo delo na področju raziskovalne dejavnosti, lahko pa tudi vsi delovni ljudje in občani ter delovni ljudje in občani, organizirani v družbenih organizacijah in društvi, ki s svojimi programi prispevajo k uresničevanju raziskovalne dejavnosti.

Prijava naj vsebuje:

- naslov organizacije, ki predlaga svoje sodelovanje oziroma raziskovalno nalogo,
- naslov raziskovalne naloge,
- ime nosilca in izvajalcev raziskovalnega dela ter recenzorja,
- izhodišče, cilj in namen dela,
- utemeljitev in uporabnost rezultatov,
- časovni potek in finančni predračun (s sofinancerji).

PRIJAVE SPREJEMAMO DO 1. NOVEMBRA 1987 NA NASLOV: RAZISKOVALNA SKUPNOST JESENICE, Titova 65, p. p. 21

Opomba: Prijave bomo sprejemali tudi še skozi celo leto 1988, vendar imajo pri financiranju prednost naloge, ki bodo dostavljene do razpisnega roka.

Jesenice (foto: I. Kučina)

Deset dni prijetnega bivanja v Biogradu na morju

Zadnje poletne dni je dom Železarne Jesenice v Biogradu nudil prijetno bivanje 153 gostom, med njimi 56 upokojemcem.

Nekaj upokojemcev je nabralo že kar precej let, tako je Borjančič, upokojeni delavec obrata Plavž, letos dopolnil 86 let. Beton, delavec na rešilni postaji v martinarni, pa 83 let. Med ženskami je bila najstarejša 80-letna Albina Šebek.

Vsi upokojemci so vseh deset dni uživali v lepem vremenu in ob pozornosti vseh zaposlenih v domu.

Kljub različni starosti letoviščarjev je bilo razpoloženje veselo. Aktivni smo bili na balinišču, starejši pa smo jih spodbujali pozno v noč. Veliko smo se tudi sprehajali v lepi okolici mesta Biograd, v katerem je bilo še vedno precej tujih turistov. Veseleje je dopolnjevalo tudi dobro domače vino in sadje.

Nekateri gostje so imeli veselje tudi z boljšim trgov, na katerem so Čehi in Poljaki prodajali različne predmete. Nekateri so kupovali, nekateri pa pasli firbca, da so bili vsi zadovoljni.

Seveda ni šlo brez zabave. Na spoznavnem in poslovnem večeru je bilo zelo prijetno. Prehitro je prišel čas, ko smo morali pospraviti svojo kramo in zapustiti dom, v katerem smo preživeli deset lepih dni ter si zaseleli, da bi se tudi v letu 1988 v

zadnji izmeni srečali v tolikšnem številu.

Upokojeni železarji še naprej želimo, da bi lahko koristili sadove minulega dela ter skupno s še aktivnimi delavci Železarne uživali v domu, za katerega smo prispevali v času gradnje s svojim delom.

Še enkrat najlepša hvala vsem zaposlenim v domu!

S. T.

Darovali so

Za spomenik herojem in revolucionarjem v Spominskem parku na Plavžu so prispevali:

Ivanka Kozar 20.000 din

Vencelj Perko 100.000 din

Zavarovalna skupnost Triglav 20.000 din

Denar lahko nakažete na žiro račun št. 51530-746-083-96648, krajevna organizacija ZB NOV C. Tavčarja s pripombo »za spomenik herojem in revolucionarjem«.

Denar lahko oddate tudi osebno v pisarni občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, Titova 86.

Odbor

Staro je sramežljivo? (foto: I. Kučina)

Izlet upokojemcev v Crikvenico

17. in 18. septembra je Društvo upokojemcev Jesenice organiziralo dvodnevni izlet za člane v Crikvenico. Zbrali smo se ob 6. uri zjutraj in se v lepem vremenu odpeljali našemu cilju nasproti.

Vreme je bilo tudi v Crikvenici čudovito, voda izredno topla, osebe doma ŽJ je bilo prijazno in ustrežljivo, kar je nas »mladostnike«
zelo presenetilo. Po celodnevem kopanju smo se zvečer zbrali in ob triu upokojemcev urno zaplesali in glasno zapeli pozno v noč. Naslednji dan pa smo se odpeljali na prelepi Velebit. Vrnili smo se na kosilo in popoldan spet izkoristili za plavanje in namakanje.

Na Jesenice smo se dobre volje vrnili v večernih urah.

Zahvaljujemo se tovarišu Dolencu za uspešno vodenje izleta (čeprav ob negodovanju posameznikov), šoferju za prijetno in varno vožnjo ter vsem, ki so z menoj preživeli ta dva sončna dneva. Upam in želim si, da bi se tak izleti kljub inflaciji še organizirali.

Udeleženka izleta

TOZD Talilnice

Delavski svet

Blaž CVETKO — Jeklarna 2, Mirko JANJIC — Livarna, Alojz PUKŠIČ — Jeklarna 1, Alojz RUS — Plavž, Franc SLUGA — Jeklarna 1, Pavel ŽVAN — Jeklarna 2.

Odbor samoupravne delavske kontrole

Emin RIBIČ — Jeklarna 2, Janez ROZMAN — Jeklarna 1.

Odbor posebne finančne službe

Milena MENCINGER — Livarna

Skupna disciplinska komisija

Tahir HARBAŠ — Jeklarna 1, Maks KOPAVNIK — Jeklarna 1, Milan LAVTIČAR — Livarna, Janičije LJUSIČ — Jeklarna 1, Mustafa MIDŽAN — Jeklarna 2, Marjan POLANEC — Jeklarna 1, Dimitrij SIMIKIČ — Jeklarna 1, Drago TRKULJA — Jeklarna 2, Drago TUBIN — Plavž.

Zbor združenega dela

Stanislav BABIČ, delovodja, Tomšičeva 70 c, Jesenice; Nartaja KRAUTHAKER, strojni tehnik, Cesta talcev 8 c, Jesenice; Bogomir LIČOF, ekonomist, Udarca 4, Jesenice; Marino MALENEŠEK, livar, Hrušica 58, Jesenice; Friderik OMAN, metal. tehnik, Podkoren 24; Ismet PIVAC, delovodja, Titova 100, Jesenice; Tomaž SAVINŠEK, metal. tehnik, Murova 4, Jesenice; Franc ŠIMNIC, metal. tehnik, Titova 2, Jesenice; Janez TICAR, delovodja, Breg 25, Žirovnica.

SIS za zdravstvo

Osman ALIČ, kalupar, Breg 28, Žirovnica; Alojz DEČMAN, delovodja, Doslovce 8 a, Žirovnica; Duško DJEKIČ, delavec, Cesta železarjev 3, Jesenice; Rasim KARIČ, delavec, Tomšičeva 70 b, Jesenice; Josip KOLOMAR, org. dela, Titova 2, Jesenice; Darinka LAHAJNAR, delavka, Tavčarjeva 1 a, Jesenice; Branko SLEPČEVIČ, delavec, Tavčarjeva 5, Jesenice; Adolf ŠTIRBELJ, delavec, Gradnikova 99, Radovljica; Nesib TRAKO, delavec, Svetinova 22, Jesenice.

SIS za vzgojo in izobraževanje

Melita CUDER, prodajalka, Kidričeva 36, Jesenice; Dobrica ČOSIČ, delavec, Cesta v Rovte 7, Jesenice; Hasan TAJKOVIČ, zidar, Cesta revolucije 2 b, Jesenice; Drago IVANOVIČ, delavec, Bokalo 16, Jesenice; Vladimir KLINAR, tehnik, Pod Golico 80, Jesenice; Stanko KOLAC, tehnik, Tavčarjeva 1 a, Jesenice; Milena MENCINGER, tehnik, Cesta 1. maja 86, Jesenice; Miha SOKLIČ, livar, Spodnje Gorje 62; Slavko ŠMITRAN, delavec, Titova 1 a, Jesenice.

SIS za otroško varstvo

Hamed BALAGIČ, delavec, Kejžarjeva 36, Jesenice; Gorgi BOGDANOVSKI, delavec, Tavčarjeva 5, Jesenice; Ferid BUNIČ, delavec, Javorniško nabrežje 2, Jesenice; Božena KUNSTELJ, delavka, Medvedova 2, Jesenice; Milan LAVTIČAR, livar, Aljaževa 26, Mojstrana; Ludvik MISOTIČ, livar, Podkoren 78 b; Lazo RAILIČ, delavec, Titova 45, Jesenice; Mujo REKIČ, talilec, Titova 3, Jesenice; Blaž VASILJEVIČ, delavec, Titova 22, Jesenice.

SIS za kulturo

Ignac BRKIČ, delovodja, Bokalo 19, Jesenice; Šaban HODŽIČ, mizar, Čufarjev trg 4, Jesenice; Andrej HOMOVEC, maturant, Ilirska 4, Jesenice; Božena MARKIČ, delavka, Titova 4 a, Jesenice; Milan PAULUS, zidar, Dovje 18, Mojstrana; Bogdan SMOLEJ, delavec, Podbreg 27, Kranj.

SIS za telesno kulturo

Sulejman ALIŠIČ, delavec, Tavčarjeva 10, Jesenice; Dragan DJUDJIČ, delavec, Tavčarjeva 3 b, Jesenice; Drago DOKL, delavec, Titova 2, Jesenice; Nazmi HODŽA, delavec, Cesta revolucije 8, Jesenice; Jernej KOCJANČIČ, livar, Podhom 25; Milan KOGOVŠEK, tehnik, Tomšičeva 43, Jesenice; Štefan RAZINGER, mizar, Blejska Dobrava 109, Jesenice; Djuro SAMARDŽIJA, delavec, Titova 41, Jesenice; Milan ŠKREBLIN, delavec, Titova 2, Jesenice.

SIS za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Rifet BIŠČEVIČ, delavec, Tavčarjeva 8, Jesenice; Rodoljub DJUKIČ, delavec, Hrušica 137, Jesenice; Jakob LOVŠE, delavec, Borovška 13, Kranjska gora; Črtomir MESARIČ, livar, Stražišarjeva 11, Jesenice; Danilo OMEJEC, delavec, Prežljiva 7, Jesenice; Sverto RAILIČ, talilec, Titova 39, Jesenice; Drago SABOLIČ, el. instalater, Svetinova 16, Jesenice; Milan TOMIČ, delavec, Cesta 1. maja 34, Jesenice; Romana ULČAR, delavka, Titova 2, Jesenice.

SIS za zaposlovanje

Jovo BLAGOJEVIČ, delavec, Cesta železarjev 20, Jesenice; Anton BOHAK, delovodja, Tavčarjeva 1 a, Jesenice; Boško DOŠEN, delavec, Prešernova 29, Jesenice; Drago IVANETIČ, topilec, Titova 84, Jesenice; Martin MLAKAR, livar, Pionirska 7, Jesenice; Andrej RAZINGER, mizar, Kurirska 4, Jesenice; Anton SEVER, delavec, Blejska Dobrava 143, Jesenice; Benjamin ŠUMEŽ, delavec, Blejska Dobrava 123, Jesenice; Milana VISTER, šivilja, Cesta talcev 7, Jesenice.

SIS za socialno skrbstvo

Georgi ALEKSOVSKI, delavec, Delavska 5, Jesenice; Alojzija ANZELC, delavka, Titova 3, Jesenice; Ferid DENIČ, delavec, Cankarjeva 1 a, Jesenice; Silvo GERDEJ, delavec, Cesta 1. maja 1, Jesenice; Branko GRABNAR, delavec, Ruparjeva 5, Jesenice; Franc GREGORIČ, delavec, Tomšičeva 70 c, Jesenice; Erik HRIBAR, delavec, Cesta revolucije 1 b, Jesenice; Milan REVEN, met. tehnik, Kurirska 1 a, Jesenice; Miloš SOLAR, Titova 76, Jesenice.

SIS za stanovanjsko gospodarstvo

Viktor Ambrož, livar, Bokalo 5, Jesenice; Rado GOLBA, tehnik, Cesta revolucije 6, Jesenice; Rasim HADŽIČ, delavec, Svetinova 8 b, Jesenice; Nikola JOVANOVIČ, delavec, Tavčarjeva 3 b, Jesenice; Nenad Markovič, delavec, Cesta 1. maja 128, Jesenice; Franc Pajntar, delavec, Tavčarjeva 2, Jesenice; Leon Ržek, mizar, Titova 76 a, Jesenice; Alojz ŠILJAR, tehnik, Prečna ulica 4, Bohinjska Bistrica; Vladimir VELJKOV, delavec, Cesta revolucije 6, Jesenice.

SIS materialne proizvodnje

Mičo BANOVIČ, delavec, Tomšičeva 93, Jesenice; Mahmut DAUTOVIČ, delavec, Tomšičeva 70, Jesenice; Ivan HOHNJEC, mizar, Cesta revolucije 2 a, Jesenice; Franc JAKOPIČ, mizar, Spodnje Gorje 129; Branko KLAJŽAR, delavec, Kejžarjeva 36, Jesenice; Meho LEMES, delavec, Cesta 1. maja 38, Jesenice; Husein MUMINOVIČ, delavec, Cesta talcev 8 c, Jesenice; Anton POTOČNIK, tehnik, Kočna 42 b, Jesenice; Ilija PANTOŠ, delavec, Bokalo 15, Jesenice; Branko PREŠEREN, tehnik, Zabreznica 65, Žirovnica; Dominik SOKLIČ, delovodja, Tomšičeva 106, Jesenice.

Predsednik volilne komisije
TOZD Talilnice
Franc Potokar

TOZD Ploščati program

Delavski svet

Alojz BOHINJC — Valjarna blumingštel, Bojan DORNIK — Profilarna, Roman GASER — Hladna valjarna Jesenice, Branko LENDERO — Vratni podboji, Janez PAVLIN — Hladna valjarna Bela, Janez ROZMAN — Valjarna debele pločevine, Veljko VUKALIČ — Valjarna blumingštel.

Odbor samoupravne delavske kontrole

Jože KRMEJ — Valjarna debele pločevine, Peter NOVAK — Hladna valjarna Bela, Ivan MOLAN — Valjarna blumingštel.

Odbor posebne finančne službe

Mehmed TRAKO — Valjarna blumingštel

Skupna disciplinska komisija

Ivan DEMŠAR — Hladna valjarna Bela, Jozo BAGODIČ — Valjarna blumingštel, Mirko HLEBANJA — Hladna valjarna Jesenice, Franc HOČEVAR — Hladna valjarna Bela, Martina JEREN — Profilarna, Martina JUKIČ — Vratni podboji, Ivan MALEJ — Valjarna debele pločevine, Slavko MAVČEC — Valjarna debele pločevine, Irena NOVAK — Valjarna blumingštel.

Zbor združenega dela

Branko BANKO, ing. metal., Sp. Gorje 10; Sever HLADE, delavec, H. Verdika 17, Jesenice; Gregor HUDRIČ, str. tehnik, Svetinova 8 b, Jesenice; Zdravko JAMAR, ing. metal., Dovje 68, Mojstrana; Franc JUSTIN, delavec, Gradnikova 3, Jesenice; Janez NOVAK, met. tehnik, Tavčarjeva 10, Jesenice; Vladimir PODLIPNIK, org. dela, Lipce 6, Blejska Dobrava; Anton SITAR, str. tehnik, Rodine 75, Žirovnica; Milan SULC, delovodja, Titova 96, Jesenice.

SIS za zdravstvo

Frančiška BAVDAŠ, delavka, Titova 76, Jesenice; Milomir ČVOROVIČ, delavec, Tavčarjeva 8, Jesenice; Janez GASAR, delovodja, Pejce 10, Jesenice; Miha JELŠEVAR, delovodja, Cesta talcev 8 c, Jesenice; Igor KELVIŠAR, kmet. tehnik, Titova 85, Jesenice; Josip KLIČEK, delavec, Tomšičeva 92, Jesenice; Janez KRALJ, delovodja, Hrušica 118, Jesenice; Erika SUŠNIK, delavka, Svetinova 19, Jesenice; Jože VIDNAR, metal. tehnik, Svetinova 22, Jesenice.

SIS za vzgojo in izobraževanje

Idriz AJDAROVIČ, delavec, Cesta v Rovte 7, Jesenice; Marija DORNIK, delavka, Kočna 11, Blejska Dobrava; Renato DROLE, strojni tehnik, Bokalo 15, Jesenice; Peter HLEBANJA, ek. tehnik, Cesta v Radovno 2, Mojstrana; Janez JARKOVIČ, valjavec, Dolina 27, Zasip; Jakob ŠRANC, dipl. ing. metal., Titova 76 a, Jesenice; Darinka ŠTRAJS, delavka, Titova 100, Jesenice; Stojka VANGELOVA, delavka, Delavska 1, Jesenice; Miran ZUPANČIČ, metal. tehnik, Javorniški rovt 29, Jesenice.

SIS za otroško varstvo

Anica BAJT, administratorka, Tavčarjeva 8, Jesenice; Marija FILE, prodajalka, Koroška 17, Kranjska gora; Vojteh FURLAN, delavec, Tavčarjeva 8, Jesenice; Miha KERIČ, delavka, Svetinova 8 b, Jesenice; Slavko KOSELJ, delovodja, Svetinova 10, Jesenice; Slavica KRMEJ, delavka, Javorniško nabrežje 5, Jesenice; Milena PIRC, delavec, A. Travnja 1 a, Jesenice; Radojko RAJAKOVIČ, delavec, Svetinova 7, Jesenice; Gajo VUKČEVIČ, delovodja, Cesta revolucije 2 b, Jesenice.

SIS za kulturo

Franc BERCE, metal. tehnik, Likovičeva 6, Jesenice; Božo DOBRAVEČ, hl. valjavec, Blejska Dobrava 122, Bl. Dobrava; Marjan ERMAN, ing. stroj., Tomšičeva 79, Jesenice; Husein KLJUNIC, delavec, Cesta revolucije 5, Jesenice; Štefka LAVTIČAR,

delavka, Tavčarjeva 1 b, Jesenice; Fadila PORČIČ, obl. kovin, Tomšičeva 70/d, Jesenice; Majda SUŠNIK, delavka, Titova 2, Jesenice; Helena TOMŠIČ, narav. mat. teh., Gradnikova 1, Jesenice; Marjetka VOĐOPIVEC, delavka, Cesta revolucije 2 b, Jesenice.

SIS za telesno kulturo

Anton GRUMERC, električar, Hrušica 171, Jesenice; Rajko JAGODIČ, metal. tehnik, Mencingerjeva 6, Jesenice; Jože KRMEJ, delavec, Javorniško nabrežje 5, Jesenice; Branko LENDERO, str. tehnik, Hrušica 11 a, Jesenice; Mirko MARKOVIČ, pleskar, Cesta revolucije 2, Jesenice; Smajo MEHMEDOVIČ, delavec, Cesta železarjev 13, Jesenice; Jože PRETNAR, metal. tehnik, Spodnje Gorje 68, Zg. Gorje; Borut RAZINGAR, metal. tehnik, Murova 23, Jesenice; Simon VISTER, dimnikar, Cesta talcev 7, Jesenice.

SIS za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Anton BERCE, ek. tehnik, Svetinova 14, Jesenice; Rifet KARDASEVIČ, delavec, Svetinova 8, Jesenice; Ana KELENC, delavka, Cesta revolucije 1 b, Jesenice; Boris LAZAR, delovodja, Bokalo 19, Jesenice; Ciril LUKAN, kmet. tehnik, Blejska 11, Zasip; Jakob PIBERČNIK, tesar, Titova 76 a, Jesenice; Franc RAVNIKAR, delavec, G. Štravska 5, Jesenice; Branko RESMAN, kontrolor, Cesta v Rovte 22, Jesenice; Olga SMOLE, delavka, Cankarjeva 1 a, Jesenice.

SIS za zaposlovanje

Karolina BAJT, kem. tehnik, Titova 1 a, Jesenice; Dimitrij BENEDIČIČ, str. tehnik, Javornik; CELAR, Kočna 3, Blejska Dobrava; Slavko DEREANI, Veliki breg 25, Mojstrana; Boris JEKLIČ, Hrušica 70, Jesenice; Tatjana PAZL, Tomšičeva 70/c, Jesenice; Branka ROZMAN, Ravne 3, Bohinjska Bistrica; Janez VIŠNAR, Titova 18, Jesenice; Luka VUJIČIČ, Tavčarjeva 3/b, Jesenice.

SIS za socialno skrbstvo

Janko AVSENIK, org. dela, Valvazorjeva 2 b, Lesce; Natalija ČERNE, prodajalka, Tavčarjeva 5, Jesenice; Mario ISKRA, delavec, Šmidova 19, Jesenice; Romana KOČEVAR, ek. tehnik, Svetinova 18, Jesenice; Helena KOS, delavka, Cesta revolucije 3, Jesenice; Dušan KRŽIŠNIK, delovodja, Žirovnica 31; Marjana MALI, komerc. tehnik, Titova 45, Jesenice; Dragica MITROVIČ, delavka, Alojza Rabiča 18, Mojstrana; Franc ŠUMEC, delavec, Svetinova 8 b, Jesenice.

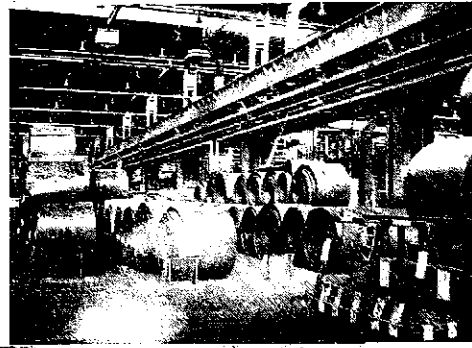
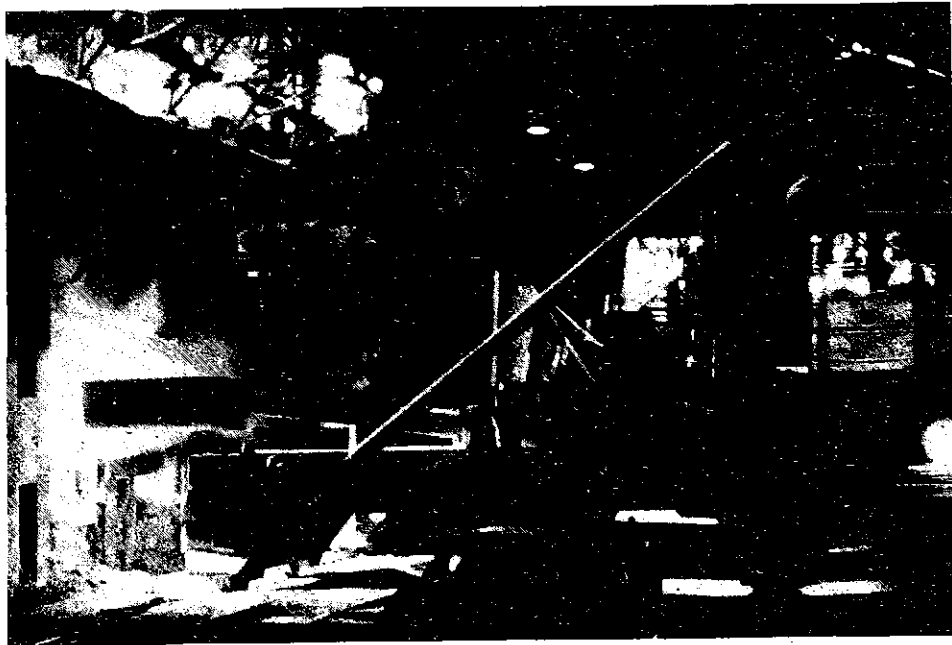
SIS za stanovanjsko gospodarstvo

Marinko GOGIČ, delavec, Cesta revolucije 1, Jesenice; Slava KARLIN, administrator, Partizanska 19, Jesenice; Marjan KNAPFELJ, delovodja, Cesta talcev 8 b, Jesenice; Vojmir NOVAK, delavec, Tavčarjeva 10, Jesenice; Nevenka PETRKA, delavka, Kurirska pot 14, Mojstrana; Milena POTOČNIK, administrator, Blejska Dobrava 119, Anton ROBIČ, delavec, Tavčarjeva 2, Jesenice; Jozo TADIČ, delavec, Titova 41, Jesenice; Ibrahim TUBIČ, metal. tehnik, Cesta revolucije 2 a, Jesenice.

SIS materialne proizvodnje

Slavka BARBO, frizerka, Kočna 24 a, Blejska Dobrava; Darko-Izidor CELAREC, met. teh., Kočna 3, Blejska Dobrava; Alojz ČERNE, strugar, Titova 41, Jesenice; Djuro JELAVIČ, dipl. ing. metal., Šmidova 5, Jesenice; Franc KEJŽAR, strugar, Lipce 60, Blejska Dobrava; Marjan KNIFIC, metal. tehnik, Veliki breg 10, Mojstrana; Franci MARKELJ, natak, Cesta revolucije 9, Jesenice; Esad MAZIČ, delavec, Cesta v Rovte 11, Jesenice; Rudi NOČ, delavec, Šmidova 14, Jesenice; Ajiz OMERA-DŽIČ, delavec, Benedičičeva 2 a, Jesenice; Jože ŠTULAR, stroj. tehnik, Podnart 2, Radovljica.

Predsednik volilne komisije
TOZD Ploščati program
Ferdo Kikelj

TOZD Okrogli program

Delavski svet

Peter GASAR — Žebljarna, Stane GORENC — Žičarna, Franc LEGAT — Elektrode, Janez ŽIDAN — Jeklovlek, Ivan ŽVAN — Valjarna žice in profilov.

Odbor samouprave delavske kontrole

Dragica MOHORČ — Žičarna, Janez RUPAR — Jeklovlek.

Odbor posebne finančne službe

Drago Finžgar — Valjarna žice in profilov

Skupna disciplinska komisija

Josip BAJZ — Elektrode, Janez ČERNE — Valjarna žice in profilov, Ibrahim HADŽIĆ — Žičarna, Rado KOLJANIN — Elektrode, Daniel KRAJNIK — Jeklovlek, Vito LAVTIČAR — Žičarna, Jožica LUKAN — Jeklovlek, Milana MAGAZIN — Žebljarna, Jože URH — Valjarna žice in profilov.

Zbor združenega dela

Marjan Božič, delavec, Tavčarjeva 10, Jesenice; Vinko CERAR, metal. tehnik, Šmidova 19, Jesenice; Peter GRUBAR, delavec, Tomšičeva 97, Jesenice; Anton KLEMENC, metal. tehnik, Cesta 1. maja 5, Jesenice; Mitja PETRAŠ, strojni mehanik, Podkoren 78a; Janez ROPRET, strojni tehnik, Veliki breg 7, Mojstrana; Drago SOĐJA, dipl. ing. kemije, Blejska Dobrava 57, Bl. Dobrava; Jože URH, delavec, Kočna 38a, Blejska Dobrava; Mirko ZUPAN, delavec, Cesta talcev 8b, Jesenice.

SIS za zdravstvo

Simon BEDENE, strojni tehnik, Svetinova 18, Jesenice; Hasan BEŠIĆ, delavec, Hrušica 62, Jesenice; Mirko DIMC, strojni ing., Tomšičeva 70, Jesenice; Milenko DUDIĆ, delavec, Ruparjeva 8, Jesenice; Marija MAHER, delavka, Cesta revolucije 6, Jesenice; Ludvik MIKELJ, delavec, Cesta talcev 8d, Jesenice; Silvester TKALČIĆ, delavec, Titova 3, Jesenice; Ivan VILMAN, delovodja, Planina pod Golico 65/A, Jesenice; Štefka ZAVELČINA, delavka, Benedičičeva 2a, Jesenice.

SIS za vzgojo in izobraževanje

Marjan ČINKELJ, delavec, Svetinova 19, Jesenice; Janez JAKOPIČ, tesar, Lipce 52, Blejska Dobrava; Sadika KAHRIĆ, delavka, Cesta železarjev 13, Jesenice; Jožica KODER, delavka, Hrušica 118, Jesenice; Marko KOPAVNIK, metal. tehnik, Rateče 128; Irena OVSENEK, delavka, Cesta talcev 7, Jesenice; Marija URBAS, delavka, Hrušica 170, Jesenice; Denis VEZZOSI, varilec, Tavčarjeva 10, Jesenice; Zdenka ZAVELČINA, ek. tehnik, Lipce 9, Blejska Dobrava.

SIS za otroško varstvo

Jožef ČRTALIČ, delavec, Hrušica 59g, Jesenice; Stojanka DUŠANIČ, delavka, Tomšičeva 70c, Jesenice; Ludvina HEVČUK, delavka, Tomšičeva 4, Jesenice; Karolina HLAŠTAN, delavka, Gregorčičeva 4, Jesenice; Sonja LAHARNAR, natakari- ca, Cesta železarjev 27, Jesenice; Jožica LUKAN, delavka, Kejžarjeva 11, Jesenice; Zdenka RIJAVEC, ek. tehnik, Cesta 1. maja 66, Jesenice; Ludvik SMRKE, delavec, Stražišarjeva 18, Jesenice; Slavica UDIR, delavka, Travnova 2, Jesenice.

SIS za kulturo

Vasja HRIBAR, delavec, Titova 82, Jesenice; Marjan JAMAR, delovodja, Titova 76a, Jesenice; Zvonko NOVAK, žičar, Stražišarjeva 19, Jesenice; Darja MRAK, delavka, Kočna 18, Jesenice; Roman PETERNEL, metal. tehnik, Dovje 64, Mojstrana; Milena SRPČIČ, prodajalka, Hrušica 119, Jesenice; Vlado STENOVEC, metal. tehnik, Bokalo 12, Jesenice; Slavko TRAMŠEK, delavec, Cesta revolucije 9, Jesenice;

Daniela UDIR, delavka, Cesta talcev 9, Jesenice.

SIS za telesno kulturo

Peter BASARA, delavec, Tavčarjeva 8, Jesenice; Miran BREGAR, delavec, Hrušica 121, Jesenice; Peter FILIPOVIČ, delavec, Industrijska 14, Jesenice; Hasan KAPIC, delovodja, Cesta revolucije 4, Jesenice; Anton KLJUČEVIČ, pek, Benedičičeva 2a, Jesenice; Peter PAPE, delavec, Begunje 75, Begunje; Stane SEDLAR, delovodja, C. revolucije 6, Jesenice; Maksimiljan SOTLAR, delovodja, Cesta revolucije 6, Jesenice; Zdenko ŽUNIČ, avtomehanik, Cesta 1. maja 107, Jesenice.

SIS za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Enver CERIČ, delavec, Cesta talcev 8, Jesenice; Muhiba ČABRIČ, delavka, Tavčarjeva 10, Jesenice; Janez KOVAČ, org. dela, Breg 126, Žirovnica; Fadil KAVAZOVIČ, delavec, Titova 87, Jesenice; Ivan LAHAJNAR, delavec, Cesta talcev 8d, Jesenice; Slavko LUKANOVIČ, valjavec, Svetinova 9, Jesenice; Davorin MIKULA, mizar, Tavčarjeva 3b, Jesenice; Matilda PODBREGAR, delavka, Straža 8, Jesenice; Srečo ŽEN, delovodja, Hrušica 119, Jesenice.

SIS za zaposlovanje

Anton AVBAR, metal. tehnik, Medvedova 3, Jesenice; Fikret BAJREKTAREVIČ, delavec, Titova 71, Jesenice; Andraž BERLISK, metal. tehnik, Tomšičeva 54, Jesenice; Zoran ČEŠEK, metal. tehnik, Rodine 30b, Žirovnica; Mujo CINDRAK, delavec, Cesta 1. maja 37, Jesenice; Milan REBERNIK, valjavec, Titova 2, Jesenice; Brigita RIŽNAR, metal. tehnik, Vitranska 5, Kranjska gora; Frančiška ROZMAN, delavka, Cesta 1. maja 13, Jesenice; Alojz ZORKO, delovodja, Svetinova 15, Jesenice.

SIS za socialno skrbstvo

Emerik BELJAN, soboslikar, Tomšičeva 96, Jesenice; Miladin BLAGOJEVIČ, krojač, Titova 22, Jesenice; Cveto BREMEC, delovodja, Gregorčičeva 31c, Bled; Enisa HAFURIĆ, delavka, Prešernova 15, Jesenice; Dragica KAVČIČ, metal. tehnik, Moste 36, Žirovnica; Stanislava LEGAT, ek. tehnik, Žirovnica 88; Mihaela ROBIČ, delavka, Cesta revolucije 7, Jesenice; Janja REBELJ, delavka, Hrušica 89, Jesenice; Marko ZUKIČ, delavec, Titova 100, Jesenice.

SIS za stanovanjsko gospodarstvo

Mirhet KALTAK, delavec, Svetinova 20, Jesenice; Franci KAVČIČ, strojni tehnik, Tomšičeva 68d, Jesenice; Jože KONIČ, lesostrugar, Svetinova 18, Jesenice; Mija KOVAČIČ, prodajalka, Sebenje 84, Zasip; Anton MERTELJ, delavec, Belca 30, Mojstrana; Blagomir MILUTINOVIČ, delavec, Benedičičeva 2b, Jesenice; Jernej POGAČNIK, metal. tehnik, Rabičeva 48, Mojstrana; Edina PONJAVIČ, delavka, Titova 71, Jesenice; Vincencij SVETINA, delovodja, Travnova 20, Jesenice.

SIS materialne proizvodnje

Stevo DAVIDOVIČ, delavec, Svetinova 8b, Jesenice; Martin KOMAC, delavec, Podkoren 57; Angela KOSMAČ, delavka, Dovje 83, Mojstrana; Ladislav KRAJNIK, metal. tehnik, Titova 2, Jesenice; Slavko MARKIZETI, delavec, Titova 3, Jesenice; Ladislav MAVSAR, delovodja, Cesta revolucije 6, Jesenice; Alojz OZEBEK, ključavničar, Cankarjeva 1a, Jesenice; Stane Pagon, strojni tehnik, Svetinova 8b, Jesenice; Ivko PAVLOVIČ, delavec, Svetinova 20, Jesenice; Bojan RAJAKOVIČ, metal. tehnik, Cankarjeva 1a, Jesenice; Anton TIŠOV, delavec, Tomšičeva 70e, Jesenice.

Predsednik volilne komisije
TOZD Okrogli program
Nevenka Markizeti

TOZD Tehnične dejavnosti

Delavski svet

Vanda ENIKO — Strojno-gradbene delavnice, Bojan FINC — Vzdrževanje, Vojteh JAKOPIČ — Energetika, Tjaša KALAN — Vzdrževanje, Jernej KOGOVŠEK — Strojni obrati, Alojz LEBAR — Vzdrževanje, Vladimir LIKOVIČ — Strojni obrati, Igor LOGAR — Vzdrževanje, Stane MARTINUČ, Vzdrževanje, Janez OTRIN — Transport, Franc PIBERČNIK — Transport, Aleš SOKLIČ — Energetika, Milan SUŠTERŠIČ — Vzdrževanje.

Odbor samouprave delavske kontrole

Pavel Kokalj — Vzdrževanje, Dušan Novkovič — Energetika, Marija REBOLJ — Transport, Bogomir SVETINA — Strojni obrati.

Odbor posebne finančne službe

Slavica TREBUŠAK — Vzdrževanje.

Skupna disciplinska komisija

Vehbija BEŠIČ — Vzdrževanje, Branko DEBENJAK — Vzdrževanje, Štefan GRAH — Transport, Alojz KRIVIC — Energetika, Anton PRETNAR — Vzdrževanje, Bojan RENIR — Energetika, Zvone ŠKRJANC — Energetika, Alojz VARL — Strojno-gradbene delavnice, Igor ŽENER — Strojni obrati.

Zbor združenega dela

Leopold BIZALJ, trg. pomočnik, Hrušica 162, Jesenice; Zdenko CUND, ing. org. dela, Alpska 15, Bled; Mitja KERSNIK, ing. stroj., Trubarjeva 13, Bled; Klavdij MLEKUŽ, met. tehnik, Kurirska 15, Mojstrana; Valentin MULEJ, orodjar, Kidričeva 31, Jesenice; Marjan SKUBIČ, železniški delavec, Titova 41, Jesenice; Alojz SLIVNIK, dipl. ing. el., Valvazorjeva 9, Bled; Ibrahim SMAJIC, strojni mehanik, Cesta 1. maja 35, Jesenice; Ernest ZUPAN, ekon. tehnik, Žirovnica 42, Žirovnica.

SIS za zdravstvo

Kati AMBROŽIČ, str. tehnik, Svetinova 22, Jesenice; Franc ARNEŽ, str. tehnik, Vrba 15a, Žirovnica; Janez DOBRAVC, ključavničar, Breg 12, Žirovnica; Marija GAŠPERIN, instrumentalna, Tavčarjeva 10, Jesenice; Stanka GOSAR, administrator, Žirovnica 24; Anica KRŽIČ, ekonomski tehnik, Breg 157, Žirovnica; Bogo KUČINA, električar, Travnova 1b, Jesenice; Jože URŠEJ, ing. strojništva, Bokalo 17, Jesenice; Janez VEHRAR, organizator dela, Titova 22, Jesenice.

SIS za vzgojo in izobraževanje

Zdravko GREBENŠEK, elektro tehnik, Cesta talcev 7b, Jesenice; Pavel KOKALJ, elektro tehnik, Hrušica 161, Jesenice; Marko MARKELJ, strojni tehnik, Cesta revolucije 4, Jesenice; Štefan MATUŠ, elektro- tehnik, Cesta talcev 8c, Jesenice; Vitormir NOČ, električar, Cesta revolucije 9, Jesenice; Franc PETRIČ, delovodja, Breznica 38, Žirovnica; Jure RABIČ, strojni tehnik, Savska 8, Mojstrana; Miha REPE, strojni mehanik, Spodnje Gorje 110, Zg. Gorje; Peter SEKLOČA, dipl. ing. el., Spodnje Gorje 93a, Zg. Gorje.

SIS za otroško varstvo

Borut BERČIČ, avtomehanik, Hrušica 172, Jesenice; Borut CEGNAR, ing. strojništva, Selo 8a, Žirovnica; Metka DOBRAVC, strugar, Blejska Dobrava 122; Senad JEZERKIČ, obratni tehnik, Ruparjeva 5, Jesenice; Marina PIRC, metalurški tehnik, Čopova 9, Jesenice; Stane RAKAR, elektrotehnik, Zabreznica 41, Žirovnica; Marija REBOLJ, šivilja, Cesta revolucije 6, Jesenice; Zvonka ROŽIČ, elektrotehnik, Cesta revolucije 1a, Jesenice; Jelena ŽVAN, električar, Tavčarjeva 3b, Jesenice.

SIS za kulturo

Jože BEGUŠ, strugar, Titova 2a, Jesenice; Lidija BITEŽNIK, ekonomski tehnik, Hrušica 121, Jesenice; Simona FILIPOVIČ, rezkalka, Zgornji Plavž 17, Jesenice; Silvo GAŠPERČIČ, elektro instalater, Tavčarjeva 1b, Jesenice; Alojz LEBAR, strojni teh-

nik, Jamova 13, Bled; Stanko PETROVIČ, elektro tehnik, Begunje 61, Begunje; Franci POGAČNIK, strugar, Cesta 1. maja 30, Jesenice; Rafko TRAVNIK, delavec, Titova 87, Jesenice; Franc TUŠAK, strojni delovodja, Cesta talcev 7b, Jesenice.

SIS za telesno kulturo

Rudi BUH, ekonomski tehnik, Tavčarjeva 8, Jesenice; Boris DROBNAK, šofer, Titova 71, Jesenice; Miloš KERNČ, elektro mehanik, Cesta 1. maja 122a, Jesenice; Karel KOBLAR, ing. strojništva, Blejska Dobrava 13, Bl. Dobrava; Srečko ŠTERN, Hrušica 172, Jesenice; Ivan SUŠTERŠIČ, strojni delovodja, Travnova 22, Jesenice; Stane URBAS, delavec, C. revolucije 3, Jesenice; Matjaž VISTER, električar, Titova 71, Jesenice; Borut ŽVELČ, metalurški tehnik, Breznica 48, Žirovnica.

SIS za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Marija ČUFER, delavka, Tomšičeva 53, Jesenice; Peter FERJAN, ključavničar, Žirovnica 32a, Žirovnica; Pavel JESENKO, šofer, Žirovnica 87a, Žirovnica; Dragojlo KOMNENOVIC, električar, Tavčarjeva 10, Jesenice; Štefan KRAMAR, delavec, Uko- va 9, Jesenice; Anton LUNDER, delavec, Blejska Dobrava 141, Blejska Dobrava; Zvone REBELJ, delavec, Hrušica 89, Jesenice; Janez ROZMAN, delovodja, Tavčarjeva 1, Jesenice; Marjan TRONTELJ, organizator dela, Titova 90, Jesenice.

SIS za zaposlovanje

Luka BORKOVIČ, mehanik, Titova 62, Jesenice; Anton BURJA, strojni tehnik, Dobje 7, Zasip; Jože JAKELJ, delovodja, Borovška 89, Kranjska gora; Franc MERTELJ, strojni ključavničar, Gozd Martuljek 74; Anton MUNIH, elektro tehnik, Travnova 17; Jesenice; Lovro OBLAK, električar, Kejžarjeva 21, Jesenice; Ivan BABIČ, avtomehanik, Nova vas 25, Mojstrana; Marko ŽMITEK, metalurški tehnik, Cankarjeva 18, Radovljica; Franc ŽNIDARŠIČ, strojni tehnik, Ilirska 9a, Jesenice.

SIS za socialno skrbstvo

Janez BEDEN, elektro tehnik, Spodnji Plavž 12, Jesenice; Anton PAZLAR, delovodja, Sp. Gorje 18, Zg. Gorje; Stane BENČINA, kovač, Alpska 7, Bled; Albin BREGANT, strugar, Razgledna pot 15, Jesenice; Marija BRULC, strojni tehnik, Cesta železarjev 21, Jesenice; Klara GAZVODA, šivilja, Tomšičeva 59, Jesenice; Janko KOŠIR, strojni tehnik, Belca 29a, Mojstrana; Irena MIRTIC, strojni tehnik, Tomšičeva 77, Jesenice; Mitja MRAK, delovodja, Rodine 20c, Žirovnica.

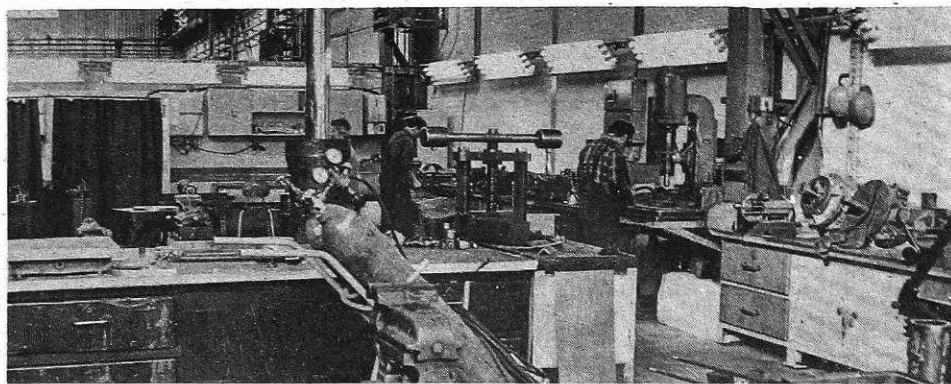
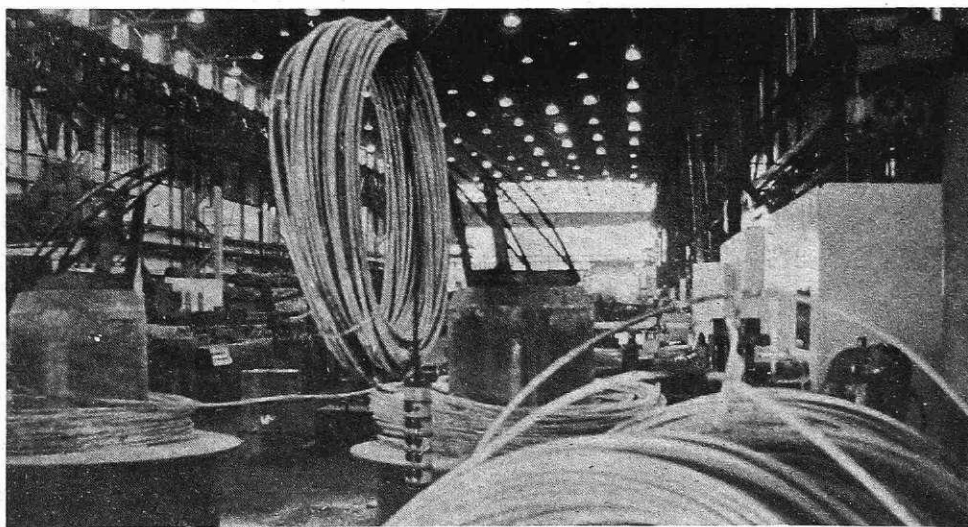
SIS za stanovanjsko gospodarstvo

Andrej BRCE, delovodja, Titova 87, Jesenice; Muharem KADIRIČ, strugar, Cesta 1. maja 2, Jesenice; Leopold KASTE- LIC, delovodja, Pionirska 11, Jesenice; Veno LAPANJA, šofer, Cesta revolucije 5, Jesenice; Vojko MENCINGER, dipl. ing. el., Tomšičeva 85, Jesenice; Marjan PAPE, strojni mehanik, Begunje 75; Milan PETERNEL, elektro tehnik, Tavčarjeva 5, Jesenice; Marjan REKAR, strojni tehnik, Sebenje 29, Zasip; Jože TORKAR, strugar, Podhom 64b.

SIS materialne proizvodnje

Janko FERK, mizar, Blejska Dobrava 7a; Janez HOČEVAR, metalurški tehnik, Titova 22, Jesenice; Martin JUNEŽ, ključavničar, Cesta 1. maja 95, Jesenice; Ignac JURAN, phalec, Strelska 10, Jesenice; Branko KLINAR, strojni tehnik, Rodine 70, Žirovnica; Dušan LAVTAR, strojni delovodja, Planina pod Golico 6; Stanko MALEJ, elektro tehnik, Koroška 7, Jesenice; Iztok POTOČNIK, trgovec, Blejska Dobrava 85j; Janez REBERNIK, strojni tehnik, Tomšičeva 8, Jesenice; Janez SMOLEJ, strojni delovodja, Lehe 6, Jesenice; Janez ŠMID, delavec, Benedičičeva 2a, Jesenice.

Predsednik volilne komisije
TOZD Tehnične dejavnosti
Rudi Šapek

Delovna skupnost skupnih služb

Delavski svet

Janez BERCE — sektor za inženiring, Janez KUNSTELJ — sektor tehnične kontrole, Florjan MEJAC — splošni sektor, Franc PINTAR — kadrovski sektor, Matjaž PRIBOŠIČ — sektor za ekonomiko, organizacijo in informatiko, Maja ŽAGAR — finančno računovodski sektor.

Odbor samoupravne delavske kontrole

Milena BOHINC — splošni sektor, Ivo GOVEDIČ — sektor tehnične kontrole.

Odbor posebne finančne službe

Vesna JANC — finančno računovodski sektor.

Skupna disciplinska komisija

Stane ERJAVEC — finančno računovodski sektor, Tatjana MAKŠE — kadrovski sektor, Cvetka MARTINČIČ — center za samoupravljanje in informiranje, Anton MEDJA — splošni sektor, Anton NOČ — služba za plan procesa, Sašo PERNUS — sektor za inženiring, Jaka ROZMAN — sektor za razvoj, Danilo SVETLIN — sektor za ekonomiko, organizacijo in informatiko, Franc URBANC — sektor tehnične kontrole.

Zbor združenega dela

Zdenko BAHUN, šofer-gasilec, Cesta na Golico 10 b, Jesenice; Brigita DŽAMASTAGIČ, dipl. oec., Hrušica 173, Jesenice; Zoran KREJIČ, varnostni inženir, Hrušica 155, Jesenice; Anton KURBOS, delovodja, Titova 3, Jesenice; Janez LESNJK, metalurški tehnik, Šmidova 8, Jesenice; Mihael PIŠČANEC, dipl. ing. met., Prešernova 23, Jesenice; Mojca POLC, dipl. pravnik, Langusova 50, Radovljica; Anton SKUBE, inženir met., Hrušica 159, Jesenice; Ivanka ZUPANČIČ, dipl. organ. zdravstva, Cesta revolucije 2 b, Jesenice.

SIS za zdravstvo

Alma DERETIČ, ekonomski tehnik, Cesta revolucije 5, Jesenice; Jasna KLINAR, med. sestra, Cankarjeva 4 a, Jesenice; Marjetka KOBLAR, strojni tehnik, Blejska Dobrava 13; Janez KUNSTELJ, dipl. ing. kemije, Bezje 10, Kranjska gora; Ante KUVEK, delavec, Tavčarjeva 10, Jesenice; Valentin PRETNAR, ing. org. dela, Spodnje Gorje 48 a, Zg. Gorje; Jakob ROZMAN, delovodja, Svetinova 5, Jesenice; Julijana SMOLEJ, prodajalka, A. Rabiča 52, Mojstrana; Zdenka VRTAČNIK, adm. tehnik, Razgledna 8, Jesenice.

SIS za vzgojo in izobraževanje

Božena DOLGAN, prof. ind. ped., Smokuc 95, Zirovnica; Jana JAMAR, viš. knjižničar, Tavčarjeva 8, Jesenice; Janez LAVTIZAR, met. tehnik, Triglavka 12, Radovljica; Oton PESTOTNIK, ek. tehnik, Titova 3 a, Jesenice; Anica PRESTOR, ek. tehnik, Titova 2 a, Jesenice; Ivo ŠČAVNIČAR, dipl. ing. tehn. matemat., Titova 18, Jesenice; Olga TIŠOV, pletilja, Cankarjeva 1 a, Jesenice; Greta TOMAŠ, ekonomist, Cesta revolucije 2 a, Jesenice; Marija ZUPAN, delavka, Kočna 8, Blejska Dobrava.

SIS za otroško varstvo

Gorazd BLATNIK, ek. tehnik, Zabreznica 63, Zirovnica; Hilda BOHAK, administrator, Tavčarjeva 1 a, Jesenice; Erika BRICELJ, dipl. ing. met., A. Rabiča 17, Mojstrana; Damjan JENSTRLE, teh. graf. obl., Blejska Dobrava 81; Romana KANC, kem. laborant, Verdniškova 32, Jesenice; Lojzka LEGAT, komercialni tehnik, Cesta v Radovno 7, Mojstrana; Bojana SODJA, met. tehnik, Janševa 1, Jesenice; Mirjam UDIR, zdrav. delavec, Bezje 9, Kranjska gora; Vera VOH, ekonomist, Tavčarjeva 8, Jesenice.

SIS za kulturo

Tina BERNARD, dipl. org. dela, Stražišarjeva 7, Jesenice; Franc BIZJAK, ek. tehnik, Tavčarjeva 1 a, Jesenice; Oto GERDEJ, kem. tehnik, Svetinova 14, Jesenice; Majda JASNIČ, str. tehnik, Titova 45, Jesenice; Božidar LAKOTA, sociolog, Aljaževa 18, Mojstrana; Saša LAZAR, ek. tehnik,

Spodnje Gorje 1 b, Zg. Gorje; Erna NAGO-DE, administrator, Pod gozdom 9, Jesenice; Nejra RIZVANOVIC, ekonomist, Tomšičeva 70 c, Jesenice; Maja SMOLEJ, organizator dela, Begunje 7.

SIS za telesno kulturo

Vasil DERETIČ, električar, Titova 89, Jesenice; Stane ERJAVEC, ekonomist, Breznica 42, Zirovnica; Stanko ERZEN, gradbeni tehnik, Kidričeva 30, Jesenice; Branko JERŠIN, strojni tehnik, Titova 45, Jesenice; Anton KALAN, organizator dela, Pod gozdom 17, Jesenice; Tone KONOBELJ, gimnazija, Hrušica 132, Jesenice; Jadran KOZAMERNIK, varnostnik, Cesta 1. maja 137, Jesenice; Janko LEGAT, varnostni ing., Cesta v Radovno 7, Mojstrana; Andreja MAHNIČ, strojni tehnik, Titova 2 a, Jesenice.

SIS za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Gizela BERNOT, šivilja, Prežljiva 1, Jesenice; Anton BETON, strugar, Titova 2 a, Jesenice; Marija KLEMENC, gimn., Cesta na Golico 10 c, Jesenice; Milena MARKI-ZETI, delavka, Tavčarjeva 1 b, Jesenice; Božidar MLINARIČ, organizator dela, Cesta 1. maja 100, Jesenice; Milena ŠOLAR, soc. del., Nova vas 3 a, Radovljica; Silva ŠTEBLAJ, delavka, Titova 3, Jesenice; Nikola URUKALO, delavec, Svetinova 18, Jesenice; Nataša ŽIDAN, fizioterapevt, Borovška 38, Kranjska gora.

SIS za zaposlovanje

Leopoldina ARIJANI, višji upravni delavec, Hrušica 118; Bojan DOLINŠEK, kem. tehnik, Titova 20, Jesenice; Janez KRAMAR, ek. tehnik, Dovje 11 e, Mojstrana; Vojko PEZDIR, elektrotehnik, Hrušica 148, Jesenice; Marjana SVETINA, ekonomist, Koroška 13, Jesenice; Simona ŠMID, med. sestra, Hrušica 172, Jesenice; Rok ŠTRAUS, ing. mat. fiz., Rožna ulica 16, Bled; Majda TUŠAR, ekonomist, Svetinova 2, Jesenice; Jelena ŽAGAR, gimnazija, Tomšičeva 97, Jesenice.

SIS za socialno skrbstvo

Simona BIČEK, ek. tehnik, Cesta talcev 8 c, Jesenice; Franci FON, politična sodelavka, Tomšičeva 70 b, Jesenice; Olga HUDEČEK, delavka, Titova 2 a, Jesenice; Diana HUSEINBAŠIČ, administrator, Titova 45, Jesenice; Silvo INGLIČ, delavec, Titova 85, Jesenice; Sonja LOTRIČ, met. tehnik, Titova 94, Jesenice; Zdenka MLINARIČ, administrator, Štrunkljeva 11, Radovljica; Snežana ROZMAN, prodajalka, Tavčarjeva 8, Jesenice; Simona SMOLEJ, ekonomist, Tomšičeva 21 i, Jesenice.

SIS za stanovanjsko gospodarstvo

Sead ALIŠIČ, mehanik, Tomšičeva 70 c, Jesenice; Dare BRADAŠKJA, grafik, Cesta revolucije 16, Jesenice; Irena CEPIČ, dipl. oec., Dobje 13, Zasp; Anica FABIJAN, fizioterapevt, Tavčarjeva 3 b, Jesenice; Miloš FERK, strojni tehnik, Blejska Dobrava 7 a; Marija LEBAN, delavka, Titova 2, Jesenice; Matevž MALEJ, ek. tehnik, Cesta revolucije 7, Jesenice; Branko NOVAK, strojni tehnik, Tavčarjeva 1, Jesenice; Ivanka VIDMAR, ek. tehnik, Titova 62, Jesenice.

SIS materialne proizvodnje

Zerina BEŠIČ, viš. upr. del., Titova 71, Jesenice; Janez BOHINC, delavec, Cesta talcev 7, Jesenice; Mirko CIH, delavec, Cesta talcev 7 b, Jesenice; Marija JUNEŽ, ek. tehnik, Cesta 1. maja 95, Jesenice; Bojan KLINAR, ing. elekt., Cankarjeva 4 a, Jesenice; Aleksander KOTNIK, delavec, Aljaževa 2, Jesenice; Aljoša LOTRIČ, delavec, Hrušica 171, Jesenice; Marjana OMEJC, prodajalka, Ilirska 18, Jesenice; Marjana NEČIMER, ek. tehnik, Hrušica 123; Božena ŠORN, ekonomist, Selo 12 f, Zirovnica; Karol TRAMTE, ekonomist, Titova 76/A, Jesenice.

Predsednica volilne komisije delovne skupnosti skupnih služb
Jožica Bertalanč

TOZD Komerciala

Delavski svet

Alojz BURJA, Jernej HOČEVAR

Odbor samoupravne delavske kontrole

Metka DROL

Odbor posebne finančne službe

Igor VAJS

Skupna disciplinska komisija

Nuša BUNDALO, Milan ČOP, Husejin FATKIČ, Bojan GREGORIČ, Franc GUBANC, Marija MOLAN, Jana NOVAK, Jože ROŽIČ, Ksenja ŠEST.

Zbor združenega dela

Alojz BURJA, dipl. oec., Sebenje 13, Zasp; Tomaž BLAŽIČ, mesar, Planina pod Golico 2 a; Marjan BURLAČENKO, delavec, Cesta 1. maja 126, Jesenice; Edvard DOBRAVEC, el. tehnik, Tomšičeva 22, Jesenice; Marjanca JAZBEC, ek. tehnik, Titova 45, Jesenice; Jože KOMIČ, str. tehnik, Heroja Verdniška 18, Jesenice; Vera MARKELJ, gradbeni tehnik, Cesta revolucije 4, Jesenice; Branko ŠIFRER, met. tehnik, Gradnikova 97, Radovljica; Igor VAJS, oec., Vrba 11, Zirovnica.

SIS družbenih dejavnosti

Anamarija ABRUČ-UGLEŠIČ, dipl. oec., Bokalova 2, Jesenice; Daniel AZMAN, mag. oec., Blejska Dobrava 53; Silva DOKL, delavka, Titova 2, Jesenice; Marija KOMEL, administrator, Janševa 6, Jesenice; Stanislav MRAK, oec., Hrušica 93, Jesenice; Neda OBLAK, delavka, Kejžarjeva 38, Jesenice; Jože PERNUS, met. tehnik, Pot ilegalcev 8, Jesenice; Jože ROŽIČ, ek. tehnik, Rateče 104; Vera SMUKAVEC, administrator, Ruparjeva 8, Jesenice; Tatjana ŠKUFCA, met. tehnik, Blejska Dobrava 92 a; Drago ŠORL, prof. germ., Savska 23, Jesenice.

SIS materialne proizvodnje

Vincenc ALIČ, oec., Šmidova 25, Jesenice; Danica BENEDIK, oec., Zirovnica 76; Slavko PINTARIČ, gimnazija, Moste 51, Zirovnica; Stanka JOKIČ, administrator, Titova 2 a, Jesenice; Bogomir KOŠIR, dipl. ing. met., Smerinje 5, Kranjska gora; Franc LONČNAR, strojni tehnik, Nomenj 13, Bohinjska Bistrica; Anica PERKO, delavka, Vrba 16 a, Zirovnica; Borut RAZINGER, dipl. ing. kemije, Cesta revolucije 8, Jesenice; Ksenja ŠEST, gimnazija, Tomšičeva 70 d, Jesenice; Alojz TORKAR, organizator dela, Višelnica 18, Zg. Gorje; Marta ŽUPANČIČ, oec., Tomšičeva 17, Jesenice.
Predsednica volilne komisije
TOZD Komerciala
Dita Gaser

Železarna Jesenice

POSEBNE SKUPNE DELEGACIJE V DELOVNI ORGANIZACIJI ŽELEZARNA JESENICE

SIS za raziskovalno dejavnost

Anton ALBREHT, org. dela, Vršička 7, Kranjska gora; Janez BOHINC, gost. poslovođa, Tomšičeva 98, Jesenice; Marko BUTINAR, str. tehnik, Rateče 19; Darko KATRAŠNIK, dip. ing. stroj., Selo 20, Zirovnica; Danilo KLINAR, ing. strojništva, Breg 127, Zirovnica; Janez KOMEL, dipl. ing. met., Janševa 6, Jesenice; Janez KOREN, ekon. tehnik, Tomšičeva 80, Jesenice; Jernej MARKEŽ, met. tehnik, Cankarjeva 4 d, Jesenice; Franc PODLIPNIK, dipl. ing. met., Moste 11 c, Zirovnica; Bogomir ROZMAN, dipl. ing. met., Kejžarjeva 1, Jesenice; Janez ROZMAN, tehnik, Lipce 2, Jesenice; Alojz SLIVNIK, dipl. ing. el., Valvazorjeva 9, Bled; Anton SMOLEJ, dipl. ing. kemije, Černetova 4, Kranjska gora; Jaka SOKLIČ, dipl. ing. stroj., Zirovnica 62/A, Zirovnica; Anton ŠTEBLAJ, dipl. ing. met., Cesta 1. maja 132, Jesenice.

SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe

Miro ČIROVIČ, ekon. tehnik, Titova 98, Jesenice; Janez FALETIČ, stroj. ključ, Titova 1/A, Jesenice; Janez GASAR, delovodja, Pejce 10, Jesenice; Jernej HOČEVAR, dipl. oec., Kejžarjeva 38, Jesenice; Dušan JOTIČ, delavec, Svetinova 15, Jesenice; Marjan KRISTAN, tehnik, Ledarska 2, Jesenice; Oto MAHER, pleskar, Cesta revolucije 8, Jesenice; Marjan MAHNIČ, gim. matur., Titova 2/A, Jesenice; Rajko MORE, delovodja, Industrijska 7, Jesenice; Janez NOVAK, dipl. oec., Bokalova 8, Jesenice; Stanka POPOVIČ, delavka, Razgledna 12, Jesenice; Marinka PREŽELJ, administrator, Bokalova 5, Jesenice; Marko SUŠNIK, ing. elektrotehnike, Bezje 10, Kranjska gora; Borut VEROVŠEK, gim. matur., Breg 163, Zirovnica; Franc VOGA, tehnik, Dovje 9, Mojstrana.

SIS za območno vodno skupnost

Mirko BEGUŠ, tehnik, Podbrdo 77; Dragica BEZLAJ, dipl. ing. kemije, Kočna 10/B, Jesenice; Janez CIUHA, tehnik, Tomšičeva 70 c, Jesenice; Drago DUDIČ, tehnik, Titova 41, Jesenice; Miha HAF-

NER, delavec, Titova 106, Jesenice; Franc JAMAR, tehnik, Breznica 59, Zirovnica; Branka PESKAR, višji sanitarni tehnik, Cesta revolucije 16, Jesenice; Robert ŠENDELJ, met. tehnik, Titova 4, Jesenice; Janez VILMAN, tehnik, Partizanska 15, Jesenice.

SIS za območno energetske skupnost

Damjan GASAR, tehnik, Tavčarjeva 3 b, Jesenice; Janez GREGORI, ekonom., Lipce 58, Blejska Dobrava; Jože KRAMAR, dipl. ing. el., Dovje 112, Mojstrana; Bora PANZALOVIČ, vroči valjavec, Brenica 12, Zirovnica; Anton PAPLER, ing. metalurgije, Vrbnje 4, Radovljica; Avrelj RAVNIK, ing. metalurgije, Plavški rovt 3/A, Jesenice; Vojko SMOLEJ, delovodja, H. Verdniška 12, Bohinjska Bistrica; Tomaž STARE, elek. tehnik, Stražišarjeva 26 a, Jesenice; Pavel VIDMAR, les. strugar, Titova 47, Jesenice.

SIS za območno PTT skupnost

Drago ARIJANI, delovodja, Hrušica 118, Jesenice; Vahid DŽEMASTAGIČ, višji upravni delavec, Hrušica 173, Jesenice; Peter FERJAN, met. tehnik, Alpska 3, Bled; Hubert HROVAT, mizar, Titova 22, Jesenice; Anton JAMAR, met. tehnik, Bohinjska Bela 9; Vili KELIČ, električar, Titova 1/A, Jesenice; Bojan KLINAR, kuhar, Log Ivana Krivca 7, Jesenice; Kristina SOKLIČ, gim. matur., Tomšičeva 106, Jesenice; Branko STARE, el. inst., Rodine 36, Zirovnica.

SIS za železniški in luški promet

Jože BOŽNAR, tehnik, Česnjica 89, Bohinjska Bela; Janez GUZEJ, met. tehnik, Dovje 98, Mojstrana; Miha HLADNIK, tehnik, Dovje 110 a, Mojstrana; Franci HROVAT, delavec, Spodnji Otok 12, Radovljica; Franc KALAN, ekonomist, Cesta 1. maja 71, Jesenice; Janez KOSMAC, tehnik, Dovje 83, Mojstrana; Matevž MALEJ, ekon. tehnik, Cesta revolucije 7, Jesenice; Julka SLAMNIK, ekon. tehnik, Titova 85, Jesenice; Margareta ZAJŠEK, delavec, Triglavka 25, Mojstrana.

Predsednik volilne komisije Železarnar
Janez Kramar

TOZD Družbeni standard

Delavski svet

Vladimir KLINAR, Janez KOREN.

Odbor samoupravne delavske kontrole

Elizabeta ŽNIDARŠIČ-STEFANCIOSA

Odbor posebne finančne službe

Cvetka KILIBARDA

Zbor združenega dela

Ivan DAKSKOFER, mizarski mojster, Tomšičeva 1, Jesenice; Anđelka HUDOVNIK, delavka, Hrušica 70, Jesenice; Ernis KANTAREVIČ, delavka, Titova 100, Jesenice; Cvetka KILIBARDA,

vzgojiteljica, Bokalova 13, Jesenice; Marija POSUŠEN, trgovka, Hrušica 2, Jesenice; Stanka POPOVIČ, kuharica, Razgledna 12, Jesenice; Dragan SMARDŽIJA, natak, Stražišarjeva 27, Jesenice; Saša TRKULJA, delavka, Tavčarjeva 1 b, Jesenice; Boris VRTAČNIK, delovodja, Razgledna pot 8, Jesenice.

Skupna disciplinska komisija

Marija BRKIČ, Metka ČIROVIČ, Slavka ČOP, Jovanka DESPOTOVIČ, Marija GALUF, Minka HODŽIČ, Radojka HRVACANIN, Ivana KOTNIK, Iztok TORKAR.

SIS družbenih dejavnosti

Janez BOHINC, gostinski poslovođa, Tomšičeva 98, Jesenice; Srečo BREMEC,

kuhar, Titova 1, Jesenice; Marija BRKIČ, ek. tehnik, Bokalova 19, Jesenice; Slavka ČOP, delavka, Savska 1 a, Jesenice; Justina FRLEŽ, delavka, Cesta talcev 7 b, Jesenice; Hasnija GERZIČ, delavka, Cesta revolucije 1, Jesenice; Alenka KERNČ, prodajalka, Cesta 1. maja 122/A, Jesenice; Julka KREJIČ, kuharica, Hrušica 155, Jesenice; Zdenka OMANOVIČ, delavka, Cesta 1. maja 65, Jesenice; Silva PREŠEREN, trg. pomočnica, Cesta 1. maja 97, Jesenice; Jelka ŠUVIČ, natak, Titova 31, Jesenice.

SIS materialne proizvodnje

Vanto ANASTASOV, delavec, Titova 62, Jesenice; Sonja AVGUŠTIN, kuharica,

Mencingerjeva 2, Jesenice; Marija ČAČIČ, frizerka, Titova 2 a, Jesenice; Justina FRLEŽ, delavka, Cesta talcev 7 b, Jesenice; Marija KOLOMAR, delavka, Titova 2, Jesenice; Nadja OBLAK, delavka, Svetinova 18, Jesenice; Rada PASALIČ-ECIMOVIČ, delavka, Cesta talcev 7 b, Jesenice; Nevenka ŠKREBLIN, delavka, Titova 2, Jesenice; Muroveta SARAJKIČ, delavka, Tavčarjeva 10, Jesenice; Draga-Karolina TURK, administrator, Zirovnica 25; Marjan VEHAR, natak, Cesta revolucije 2 b, Jesenice.

Predsednik volilne komisije
TOZD Družbeni standard
Bogdan Langus

Tomaž Iskra:

PLANTAN

(drobci iz življenja pesnika Jožeta Koširja)

Bilo je spomladi leta 1974. Če zaprem oči, kakor bi bilo včeraj. Bili smo mladi, polni energije, noben čez trideset, pravi vragi. Pomlad nas je hudo razganjala in nekega petka smo si privoščili izlet v Kranjsko goru. Tam je bil naš prijatelj Toni, nočni vratar v Leku, ki je rad risal.

V udobnih foteljah v recepciji ob litru čevčica s sladkorjem, ko so že vsi gostje spali, smo posvečeno sedeli: Plantan, Marjan, Dare, Toni in jaz. O čem smo razpravljali, ne vem več, vem le, da se je pokojni Plantan kar na lepem silovito razhudil. Toni-ja je vprašal, če je kje kaj planke za potrgat. Marjan je nekaj brundal o Tomažu Akvinskem, sam pa sem začel iskati kopalnico po vsem hotelu... Nazadnje nas je Toni odpeljal v bazen, da bi se lepo ohladili.

Veselo smo tulili, najbolj midva s Plantanom, menda nama je bila voda pretopla. Toni-ja je bilo vsega dovolj, zagrozil nam je s policijo... Marjan se je zato namenil peš na Jesenice in tudi midva s Plantanom sva odidekalkala v temno noč, Dare in Toni pa sta ostala v hotelu. Pred tablo, na kateri je bil označen avtobusni vozni red, sva našla Marjana.

»Šele ob štirih,« je začudeno kolcnil.

»Šele ob štirih,« sva zameketala s Plantanom.

»Grem v bar!« sem butnil.

»Gremo!« sta še onadva butnila kot eden in smo zakolovratili v hotel Kompas. K sreči sem imel še nekaj tisočakov. Tiste čase se je za nekaj tisočakov dalo kupiti v baru steklenico šampanjca. Celo dve si dobil, a nekoliko slabše sorte.

V baru je bilo vsega skupaj ducat ljudi. Šest muzikantov, trije natakari in trije gostje: Plantan-pesnik, Marjan-pesnik in jaz, ki je zapravljaval honorar za nek drug, že davno objavljen zapis.

Plantan in Marjan sta ves večer razpravljala, koliko kdo vzdigne, oziroma koliko je kdo kdaj vzdignil! Kvihiranje je bilo tiste čase med jese-niškimi mladinci v modi. Pol Plavža je kvihitalo. Tisti mladenič, ki ni imel doma vsaj petkilogramskih uteži, je veljal toliko kot nič.

Jaz se s tem nisem ukvarjal. Torej sem bil nič, nula, prazen zrak. Jaz sem rad plesal. In tisti večer sem se res naplesal — čisto sam. Vmes sem sicer nekajkrat padel: naprej, nazaj, na bok... ampak to je spadalo k našemu programu. Plantan in Marjan sta se odlično zabavala, pa tudi fantje iz ansambla in strežno osebje! Vsi so si ves večer brisali mokroto z oči in ust.

Kot bi mignil, se je zasvitalo.

PESNIKOVA SMRT

Bilo je februarja leta 1980. Kar tako, mimogrede, sem zvedel, da je Jože že v januarju izabil ves svoj dopust. Po novem letu ga enostavno ni bilo več v tovarno. Spet njegova muha, me je prešinilo. Pravzaprav pri Plantanu ni bila nobena redkost, da je vse obesil na klin. Če ga je prišlo, je šel sredi poletja pod Golico krave past. Kot njegov ded.

Mladi graničarji so križem gledali: »Jao, pa to još nisam video, čobanin sa pisacom mašinom?!« Ampak Plantan se je v hribih imenitno počutil, v dolino je prilomastil šele, ko se je začela jesen.

Tisto leto sva se malo srečevala, še manj govorila. Tisto leto je Plantan v »Listih« objavil eno izmed svojih najboljših del poetične proze. Tekst je nízal o trpljenju našega človeka v taborišču smrti. Književnik Miha Klinar se je o Plantanovem zapisu izrazil več kot pohvalno.

Marca in aprila sem Plantana nekajkrat srečal na ulici, nekajkrat na poti v službo in celo pred martinovko sva rekla kakšno o literaturi. Imel sem občutek, da ga nekaj muči, da pa živi duši noče povedati, kaj bi to bilo!

Večkrat mi je potožil: »Sit sem že te martinare. Če bi me dali vsaj v kakšno skladišče... ali za kakšen ciklostilni stroj...!«

»Pa se obrni na koga iz pisarni!« sem ga tolažil, mu vlivaj upanje in mu celo naštel nekaj imen. Po svoje sem ga še naprej bodril: »Veš, da tam, s palcem sem pokazal proti pisarnam,« nisem noben šef... pa podobne težave imam kot ti...! Samo tehnik sem, kaj pa pomeni danes tehnik pri tolikih inženirjih, pa še ti nimajo bogve kakšnega vpliva... nobenega vidnega... če niso funkcionarji, če ne mahajo s knjižicami...!«

Toda Plantan ni šel nikamor. Bil je preponosen, da bi prosjačil, mole-doval in lezel v rit vplivnim ljudem. To mu je bilo tuje. To sva vedela oba, toda nekako sem moral ali vsaj poskušal razbiti njegov obup. Obup nad usodo pesnika, morda še edinega poštenega Slovenca.

Ne, Plantan se ni prodajal kot na stotine slovenskih samozvancev, v ne-bo vpijočih, in na vse strani pozlačenih, z oljčnim venčkom okrašenih pesnikov nekakšne nove dobe ali novega vala, ki so v svojih skropu-cal kuhali zelje, slavo in glavo.

Plantan je bil tih, skromen in za-mišljen človek, ki je rad prisluhnil materi naravi, studencu, melodiji ptic, rad je gledal v nebo, ponoči v zvezde. Plantana je motil vsak preti-ran hrup, še zlasti v martinarni in na elektro-pečeh, zato je bežal, bežal na proste dni tja za Savo!

Res, Plantan je bil tudi hrupen, vesel, razposajen, otročje razigran, ko je spil kozarček vina več... kda pa ni?! Res je, da je njega dni spraz-nil ves Korotan, se po tri ure pre-rekal s sodnikom zavoljo svojega pri-jatelja, toda v bistvu je bil Plantan miren, ljubeč in globoko čuteč člo-vek, ki ga je bolela vsaka najmanjša krivica. Takšnega ni poznala jav-nost, le njegovi najboljši prijatelji smo ga, takšnega slovenska mati ne bo rodila še sto let!

Tistega leta, maja, je umrl naš maršal, predsednik republike Josip Broz-Tito. Vsi Jugoslovani smo občutili neizmerno bolečino: umrl nam je oče! Danes, po sedmih letih, to še kako občutimo.

Zdela se mi je, da je na Jožeta Koširja-Plantana to še posebej tragično vplivalo. Svojega očeta je komaj poznal. Večkrat mi je pravil:

»Od njega nisem imel nikoli nič, razen fotografije!«

Julija sem izvedel, da Plantan ne hodi več na »siht«. Presunilo me je. Videvala sva se še redkeje. Neke sončne sobote sem se peljal po Tavčarjevi. Kar vidim Plantana z vso njegovo družino. Bil je lepo oblečen, s kravatno, lajbičem, kot bi ga od ma-še prineslo.

»Kako Joža?!« veselo pozdravim.

»Od kod? Kam?«

»Na sprehedu smo bili. Za Savo.«

»Tako, tako. Lep dan, a ne!«

Žena Mojca se je z otrokoma od-daljila. Takrat sem na hitro vprašal: »Jaa, kaj pa fabrika?!«

»Sem že dobil nekaj drugega,« je odvrnil brezbrizno. Obema, njemu in meni, je zaigral nasmešek na li-cih in hitro sem odpeljal naprej.

To je bilo moje zadnje srečanje s Plantanom. Pravzaprav sem ga ohranil v prijetnem spominu: mo-čnega, lepega, mladostnega, nasme-janega, kakor bi jih kanil še petde-set pretočli.

Cez dober mesec, dva, nekega po-nedeljka popoldne pa, kakor bi me nekdo z »macolo« po glavi!!!

»Kaj ga je pa Košir lomil?!«

»Zastrupil se je!«

»Obesil se je!«

»V bolnico so ga peljali!«

»V šok sobi je!«

»Krče ima!«

Stavki mojih znancev in prijate-ljev so mi bobneli po možganih, kot bi se sprožale salve topov.

»Jožeta ni več,« sem se ves grožen spraševal. »Plantana-našega pesni-ka ni več! Saj to ne more biti res!«

Doma sem se sesedel. Polotil se me je hud nemir. Grozljiv obup.

Z Daretom sva poiskala Mojco, Plantanovo ženo.

Med krčevitim jokom se ji je iztr-galo: »Od nekod je zjutraj prišel,«... le s težavo je nadaljevala, »me prosil za tableto. Popil je skoraj liter liker-ja... in... in... se obesil na polico... Z nožem... pogled, saj sploh nič ne reže, sem prerežala tisto vrvo... zdaj je v bolnici!«

Z Darkom sva prav dobro vedela, na katero polico se je obesil. Na ti-sto, ki jo je naredil sam, na tisto, kjer je imel najljubše knjige... in svojo poezijo Plesalca, Trpljenje nor-cev, Rubikon...

Torej je še upanje.

Na hodniku bolnišnice sem srečal Plantanovo mater. Bila je obupana, s solzami v očeh, na koncu moči. V njenih očeh ni bilo več nobenega le-ska, le huda žalost je vela iz njih. Zdela se mi je še bolj siva kot pona-vadi. Gube okrog ust so bile negib-ne.

»Saj se bo pozdravil, ozdravel bo!«

Tako sem jo tolažil. Toda oči Jože-tove mame so bile ugasle.

Štirinajst dni je bil Plantan v šo-ku. Vsak dan smo upali, da bodo zdravniki povedali kaj spodbudne-ga. Potem smo zvedeli, da je staknil še pljučnico. Odpeljali so ga na Gol-nik.

Bil je že september, ko je nad ok-nom Plantanovega stanovanja zavir-hrala črna zastava. Jože Košir-Plan-tan je umrl. Umrl je po hudem tr-pljenju v ponedeljek, 1. septembra 1980, ob osmi uri zjutraj.

Tiste dni sem blodil naokrog kot mesečnik. Doma sem ob večerih ob-sedel ves skrušen in potr. Plantanu sem za »Železjarja« napisal nekrolog. V »Delo« sem poslal besedilo za parte.

V najlepši želji, da bom to, kar sem zapisal za časopis, prebral Jože-tu ob odprtem grobu, sem se v sredo dopoldne hudo žalosten skušal u-to-piti v alkoholu. Duševno in fizično sem bil na tleh. Doma sem moral le-či na kavč.

Ko sem se zbudil, sem se brž umil, obрил in napravil v črn gvan. Toda ko sem pogledal na uro, sem z grozo opazil, da je ura štiri popoldne. Ne-močen sem se še enkrat zgrudil na posteljo. Jožetovega pogreba je bilo že konec.

Danes, po sedmih letih, bi se spo-dobilo, da bi ob pomoči kulturne skupnosti, jese-niških literatov in kulturnih delavcev izdali zbrana de-la Jožeta Koširja-Plantana, delavca pesnika in pisatelja, ki je vse svoje življenje izgovarjal in izgovarjal za lepo pisano slovensko besedo.

Rudolf Arh: Planina Lipanca-linorez

Jože Vidic

12

Pekoče poletje leta 1942

22. julija 1942 so v celjskem zaporu ustrelili sto zapornikov

Ustreljene so večinoma vozili v graški krematorij. Zaradi številnih trupel pa so imeli krematorijski delavci precej težav. Na seji nemških voditeljev pri predsedniku šta-jerske pokrajinske vlade 15. junija 1942 je vladni direktor dr. Strenger izjavil:

»Pokazale so se težave pri pokopavanju trupel usmrčenih oseb. Graški krematorij ima premajhno zmogljivost, da bi v njem lahko sežigali vsa trupla. Zaradi tega jih je treba tudi pokopavati. Zaradi premalo oseb-ja pa jih ni mogoče pokopati takoj, tako da trupla cele dneve leže in razpadajo. Dobro bi bilo, da bi trupla pripeljali v Graz v jutranjih urah, še pred sedmo uro. Vladni predsednik predlaga, naj bi ustrelive določili za kako popoldansko uro, da bi bilo mogoče trupla odpeljati v Graz ponoči...«

Strahovit teror so v tem obdobju zganjali tudi italijanski fašisti v tako imenovani Lju-bljanski pokrajini. Junija 1942 so požgali se-dem brkinskih vasi s 107 domovi, postrelili so 29 fantov in mož, v internacijo pa odgnali 462 Brkincev.

Dan pozneje so fašisti na glavnem trgu v Ilirski Bistrici »uprizorili javno zabavo«, ki naj bi do zadnjega živca prestrašila uporno

porednih racijah na raznih krajih in s po-močjo belogardističnih vohunov so zaprli več kot 20.000 oseb, med njimi tudi pisatelja Toneta Čufarja. Tega poletja so v razna ta-borišča odpeljali 6.000 Ljubljancev, med njimi mnogo aktivistov OF.

»Rezultati italijanske ofenzive so za nas precej hudi,« je v pismu z dne 12. avgusta 1942 zapisal Edvard Kardelj (Bevc - Krištof) Ivo Ribarju — Loli. »Ne toliko v pogledu na-še žive sile, kakor v pogledu posledic za ci-vilno prebivalstvo. Vso Notranjsko od Lju-bljane do Kolpe so večji del požgali. Požigali so sistematično od vasi do vasi. Moške, ki so ostali doma, so deloma pobili, deloma odvle-kli v Italijo. V plodnih krajih so prebivalce vasi v celoti izselili v Italijo, polja pa uniči-li... Hočejo očitno popolnoma uničiti narod. Saj to navsezadnje ni nič posebnega, uničiti milijon ljudi v takemle času. Preti nam torej nevarnost, kakršne ni bilo niti v Srbiji niti na Hrvaškem: da bomo ostali jutri na neo-bljudenih pogoriščih in da bomo po vojni morali po vsej Evropi iskati Slovence, da se vrnejo domov...«

Generalov zagovor na sodišču

Generallajtnant Erwin Rösener je prišel na Bled iz Wiesbadna, kjer je bil na podob-nem položaju. Rojen je bil 2. januarja 1902 v Schwertu, v okraju Herde v Westfaliji. Prvo smrtno obsodbo za 36 begunjskih zapornikov je na Bledu podpisal točno na svoj štiri-deseti rojstni dan, obsojence pa so nasled-njega dne ustrelili v Dragi.

Leta 1946 je Rösenerju sodilo vojaško so-dišče IV. armade JA v Ljubljani. Anglo-Američani so nam ga namreč vrnili iz tabo-rišča v Avstriji, kakor tudi generala Rupni-ka in mnoge domobranske oficirje in voja-ke.

Dr. Grosman, ki je po službeni dolžnosti branil generala Rösenerja, je v sklepnem govoru na sojenju dejal:

»V tej vojni je zmaga la pravica, ki terja svobodo za človeka, kaznen za kazniva de-ja-nja in kaznen za nečloveški način borbe. Zato so prvič v zgodovini, oktobra 1943 na konfe-renci treh velesil v Moskvi sklenili, da bodo vojni zločinci kaznovani za svoja dejanja. Rečeno je bilo, da bodo ob koncu vojne nem-ški vojniki, ki so v okupiranih državah sode-lovali v zverinstvih in moritvah, vrnjeni v države, kjer so storili zločine.«

Obtoženec je izjavil, da je pri streljanju talcev imel prvo besedo šef civilne uprave, da je ves ta aparat deloval mimo njega.

Zivljenjska pot obtoženega Rösenerja pa je bila takšna:

»Zaradi krize v Nemčiji po prvi svetovni vojni ni mogel doseči zaželenega civilnega poklica. Zato je vstopil v vabljivo nacistično stranko in postal vojak. Šel je skozi znano vojaško urjenje. Sam pravi, da se je kot vo-jak naučil biti pokoren in slepo ubogati po-velja. Bil je vzgojen, kakor je bil vzgojen ta-krat ves nemški narod. Iz tega se je posa-meznik toliko težje kritično izločil. Prišel je k nam kot vojak in sovražnik. Odbiral je nemško politiko in sploh ni premišljeval, ali ravna prav ali ne.

Obtoženca karakterizira izredna ostrina v vojaških pojmi, v delokrogu njegove služ-be in popolna neorientiranost, skoraj nera-zumevanje za vsako moralno problematiko. Upreti se ni upal iz strahu za družino. V Rupniku ni videl izdajalca, v četnikih ne za-veznika in v partizanih ne borcev za svobo-do. Značilno je, da kot nemški general ni po-znal določb mednarodnega prava, ker ga o teh določbah nihče ni poučil...«

Erwin Rösener pa je na sodišču izjavil:

»Gospod predsednik, jaz nisem dajal no-benih povelj, ki naj bi vodila k zločinom. Zločine, ki so jih izvršili nemški vojniki in oficirji, najgloblje obsojam. Bil sem zadnja stopnja oblasti. Z raznih strani sem dobival povelja, mislim sem, da kot oficir in vojak opravljam le svojo nalogo. Prosim visoko sodišče za olajševalne okoliščine.«

Za Rösenerja ni bilo olajševalnih okolno-sti. Obsojen je bil na smrt, kakor tudi Rup-nik in šef politične domobranske policije dr. Lovro Hacin. Rösener je zaprosil za pomilo-stitev, ki pa je bila odbita. Saj tudi on med vojno ni ugodel nobeni taki prošnji. Sam je hladnokrvno pošiljal ljudi v smrt, ko pa je stal pred puškami v Ljubljani, se je podelal v hlače.

Cez leto dni je bil v Ljubljani obsojen na smrt gauleiter dr. Friedrich Rainer. Ta je na sojenju valil vso krievd na Rösenerja, kakor jo je Rösener nanj.

Zal je ljudem na tem planetu kaj malo pomagalo sojenje voditeljem nacistične Nemčije in obsodbam zločincev in zločincev, kajti orožje še vedno bruhla smrt, rojevajo se novi zločinci, ki pa skoraj nikoli ne odo-govarjajo za mučenje in pokole nasprotnikov.

KONEC

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Na prvem jesenskem zasedanju vseh treh zborov radovljiske občinske skupščine so na 11. ločenih sejah 23. septembra delegati s pripombami sprejeli predlog dopolnitev družbenega plana občine za obdobje 1986 — 1990. Kritično so razčlenili gospodarjenje v občini v prvih šestih mesecih letos in obravnavali poročilo o pripravah in izvedbi postopkov za reorganizacijo upravnih organov in strokovnih služb SIS materialne proizvodnje. Seznanili so se z analizo stanja in problemih na področju normativne dejavnosti skupščine in njenih organov. Z nekaterimi pripombami so sprejeli predlog družbenega dogovora o dopolnitvah družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke funkcionarjev v SR Sloveniji. Vsi trije zbori so sprejeli periodične delovne načrte za četrto tromesečje 1987 ter opravili nekatere razrešitve in imenovanja.

● Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine so ločeno sprejeli osnutek odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Radovljica za leto 1987 ter sklep o prenehanju začasnih ukrepov družbenega varstva v delovni organizaciji Mira Radovljica.

● Izvršni svet OS Radovljica je na 47. seji 15. septembra sprejel samoupravni sporazum s KS Srednja vas v Bohinju o opravljanju določenih del in nalog iz pristojnosti upravnega organa občinske skupščine. Potrdil je imenovanje novih inšpektorjev v Upravi inšpekcijskih služb za Gorenjsko v Kranju. Na dnevnem redu je bila še obravnavna predloga sprememb zakona o obračunavanju in plačevanju prispevkov za skupne potrebe in pobude za sklenitev dogovora o skupni in splošni porabi ter priprava za oblikovanje osnutka občinskega proračuna za leto 1988. Beseda pa je tekla tudi o predlogu za izdajo sprememb in dopolnitev zakona o vodah ter o dopolnitvah družbenega plana SRS za obdobje 1986 — 1990. Za spremljanje izvajanja predsanacijskih ukrepov v Vezenini Bled je imenoval tričlansko komisijo ter izrekel soglasje k ponovnim kandidaturam nekaterih direktorjev v OZD.

● Predsedstvo OK ZKS Radovljica je na 12. seji 17. septembra razpravljalo o gradivu za 11. sejo družbenopolitičnega zbora OS Radovljica, predvsem o predlaganem osnutku odloka o reorganizaciji upravnih organov in SIS materialne proizvodnje, na katerega je bilo izrečeno več pripomb. Spregovorili so tudi o pripravah na programske seje osnovnih organizacij ZK, ki bodo sklicane do konca leta 1987.

● Tudi predsedstvo OK SZDL Radovljica se je sešlo na 47. seji 21. septembra v vlogi enotne delegacije za družbenopolitični zbor. V navzočnosti predsednikov skupščine in izvršnega sveta so oblikovali stališča do posameznih točk dnevnega reda 11. seje tega zbora.

● Stališča do posameznih točk dnevnega reda 11. seje družbenopolitičnega zbora so bila osrednja točka dnevnega re-

da P OK ZSMS Radovljica na 11. seji 17. septembra. Na seji so razen tega sprejeli sklepe o obrambnih in varnostnih načrtih OK ZSMS in se dogovorili o organizaciji in izvedbi seminarja za vodstva osnovnih organizacij ZSMS v občini. Ocenili so tudi delo MDB Stane Žagar na letošnji akciji Bujština 87, ki je bilo zelo uspešno.

● Na seji sveta ZKS v KS Bled so 10. septembra razčlenili sklepe in stališča zbora krajanov Bleda, ki je bil 25. junija. Dogovorili so se o nalogah komunistov pri uresničevanju sklepov in o pripravah srednjeročnega programa razvoja Bleda. Spregovorili so še o ukrepih za boljše informiranje krajanov, o vlogi glasila Blejske novice, o kadrovskih in organizacijskih pripravah na volitve v KK SZDL in v osnovnih organizacijah ZK ter v svet ZKS na Bledu. Sklenili so, da bodo sklicali drugi zbor komunistov Bleda v mesecu oktobru.

● Na avgustovski seji izvršnega sveta OS Radovljica so sprejeli poročilo o izvajanju začasnih ukrepov družbenega varstva v DO Mira Radovljica. Ker so bile v zadnjih šestih mesecih vse naloge uspešno opravljene, so bili cilji sanacije izpolnjeni. Na predlog izvršnega sveta je sklep o prenehanju teh ukrepov sprejela občinska skupščina na 11. zasedanju 23. septembra.

● Po republiškem izračunu dogovorjene porabe po določilih dogovora o splošni porabi in oceni prihodkov proračuna občine Radovljica bo letos mogoča dogovorjena poraba 2.218.978.000 din, medtem ko bodo celotni ocenjeni prihodki znašali 2.295.970.000 din.

● Četudi polletni rezultati gospodarjenja v občini Radovljica kažejo v primerjavi z Gorenjsko in Slovenijo ugodne pokazatelje, jih ne kaže precenjevati. Saj le 12 OZD ustvarja 64 % vse akumulacije, a od teh samo begunjski Elan 53 %. Sorazmerje z drugimi OZD je vse prej kot ugodno, posebno še, če upoštevamo podatek, da najvišjo akumulacijo ustvarja le 653 zaposlenih.

● V juniju so znašali povprečni čisti osebni dohodki v združenem delu radovljiske občine 237.710 din, kar je 124 % več kot junija lani. V gospodarstvu so bili povprečni čisti osebni dohodki 223.011 din, ali 114 % višji od lanskih, v negospodarstvu pa 355.693 din, ali 188 % višji od lanskih v juniju.

● Fizični obseg proizvodnje so v radovljiski občini v prvih sedmih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lani povečali za 8,5 %. Najbolj očiten porast je v proizvodnji živil (25,3 %), v proizvodnji električnih strojev in aparatov (24,9 %) ter v predelavi kamna, gramoza in peska (21,6 %).

● Od januarja do julija 1987 so v občini Radovljica izvozili na tuje za 15.530.045.000 din blaga in storitev, od tega kar 88,3 % na tržišča s trdno valuto. Sedemmesečni plan so realizirali v višini 57,3 %, oziroma na konvertibilnem območju 57,9 % od letnega plana. Količnik pokrivanja uvoza z izvozom je bil 2,5, oziroma 2,7 na konvertibilnem trgu.

● V prvih sedmih mesecih 1987 je bilo v občini Radovljica enako število gostov kot lani, kajti domačih gostov je bilo za 2,9 % manj, prav toliko pa je bilo tujih več. Nočitev so nasteli 705.514, kar je za 1,3 % manj kot lani. Povprečna doba bivanja domačega gosta je bila v tem obdobju 3,9, tujega pa 4,1 dneva.

● Po programu ureditve Bleda, kjer bo leta 1989 svetovno prvenstvo v veslanju, pripravljajo dokumentacijo za ureditev in razširitev Festivalne dvorane, za gradnjo trgovsko - turističnega in informativnega centra in za objekt javnih garaž. Še odprto pa ostane vprašanje ureditve Grajskega kopališča, gradnje večnamenske dvorane, hotela Belvedere, pensionskega objekta v Mali Zaki ter depandane hotela Golf. Za slednje namreč ni dovolj denarja in ne virov, ki bi ga zagotovili.

● Po programu sodelovanja s prijateljsko občino Buje je 19. septembra obiskala radovljisko občino 17 - članska skupina predstavnikov sindikalne organizacije občinske skupščine in DPO iz Buj. Seznanili so jih z razvojnimi gospodarskimi možnostmi in rezultati s posebnim ozirom na turizem in kmetijstvo. Med bivanjem so si ogledali obrat GKZ Srednja vas v Bohinju - sirarno; udeležili pa so se tudi dneva Triglavskega narodnega parka v Bohinju.

● Na nedavni jubilejni proslavi ob 30 - letnici Gorenjske turistične zveze na Bledu so za najbolj urejen turistični kraj podelili prvo nagrado Bledu, drugo Kranjski Gori, tretjo Škofji Loki, četrto Lescam, peto Trzinu in šesto Kranju. Med prehodnimi turističnimi kraji so prejeli nagrado Cerklje, Mojstrana, Begunje in Sorica. Nagrado med šolami je prejela osnovna šola Bratov Žvan Gorje.

● Turistični in kulturni delavci Bohinja so v soboto, 19. septembra, skupaj z DO organizirali v Ukancu prireditve pod imenom Dan Triglavskega narodnega parka. Številnim udeležencem so predstavili dejavnost te organizacije ter značilnosti TNP. Pripravili so tudi kulturni program in pogostili udeležence z domačimi jedmi.

● Na Delavski univerzi Radovljica bodo konec septembra začeli z rednimi jezikovnimi tečaji za odrasle in otroke. Letos je predvideno osem tečajev za odrasle, dva manj kot lani. Poučevali bodo nemščino, angleščino, francoščino in italijanščino.

● Vsakoletnega že 33. kravjega bala v Bohinju se je v lepem sončnem vremenu prejšnjo nedeljo, 13. septembra, udeležilo nad pet tisoč obiskovalcev iz vseh krajev Slovenije.

● V Kropi in na Bledu je 12. in 13. septembra gostovala folklorna skupina »Jedinstvo« iz prijateljske občine Apatin. Gosti iz Vojvodine so se v okviru programov kulturne akcije predstavili s ljudskimi plesi iz njihovih krajev ter s prikazom tamkajšnjih običajev. Škoda, ker organizatorji v Kropi niso poskrbeli za ozvočenje.

● Od 11. do 27. septembra je v Šivčevi hiši na ogled razstava likovnih del akademskega grafika Črtomirja Frelaha, doma iz Nomenja, ki živi in ustvarja v Radomljah pri Ljubljani.

● Radovljiskim balinarjem se v zadnjem kolu medrepubliške lige - sever ni uspelo neposredno uvrstiti v prvo ligo. Ekipa BK Šiška jih je premagala z rezultatom 10 : 8.

Na Bledu se poslavljajo od letošnje turistične sezone

Letošnja turistična sezona se počasi nagiblje h koncu — podaljšuje jo izredno lepo, toplo vreme, ki prija gostom, ki jih je na Bledu še kar 2.500.

Kakšen je bil to poletje obisk. Na TD Bled so nam povedali, da je bilo do konca avgusta okoli 520.000 nočitev — od tega 150.687 domačih in 369.138 tujih; torej smo na Bledu imeli pretežno tuje goste. Res je bil v začetku leta obisk manjši, zato pa v glavni sezoni večji. Vendar nam statistični podatki kažejo, da je obisk podoben lanskega, boljše pa le zaradi boljše posezone, če bo vreme lepo še nekaj dni kot prejšnja leta. Med tujimi gosti tudi to poletje v veliki večini prevladujejo Angleži, ki nam jih pripelje naša agencija »Jugotours«, nato sledi Nemci, Nizozemci, Italijani, Američani, Belgijci. Struktura gostov se ni kaj bistveno spremenila od zadnjih let, čeprav na Bledu resno razmišljajo, kako zavezati obisk angleškega trga in bolj privabiti druge zahodnjake. Vendar ne bo kaj večjih sprememb. Glavni pomislek glede Angležev je pač v tem, da so slabi izpenzionski potrošniki. To pa je opaziti na splošno — in ne le pri nas (to poznajo tudi na sosednjem Koroškem). Kaže, da povsod varčujejo, zaradi večje druginje na Bledu kot v ostalih predelih naše države pa še posebej. Kakšen bo finančni efekt, je težje predvideti, vendar kaže, da bodo vsi splavali iz rdečih števil, razen hotela Krim, ki je obremenjen z večjo naložbo.

Sicer pa na Bledu to sezono ni bilo kaj posebno novega. Prireditve ni manjkalo od razstav, folklornih nastopov, koncertov na otoku, do zabavnih prireditev.

Komunalna ureditev je bila tokrat boljša. Bled je kazal lepo zunanjo podobo, le večna težava s parkirišči je ostala. Tudi parkom je manjkalo cvetlic.

Najbolj pereče so še vedno trgovine. Te ne ponujajo vsega, kar bi pri nas lahko ponujali gostom in tudi domačinom, saj vendar ti plačujejo prav toliko kot tujci. Prav zaradi tujkega prometa pa morajo vse še dražje kupovati, čeprav večkrat nekvalitetno blago. K sreči je tržnica še dobro založena s kvalitetnim blagom,

vendar premajhna, pa še prodajalci se v cenah radi zmotijo. Veliko se sicer govori o novih trgovskih prostorih, kaže pa bolj slabo. Poglejmo si le Mlino, koliko časa že čaka na dostojno trgovino.

V zadnjem času precej govore o svetovnem prvenstvu v veslanju, ki naj bi prineslo Bledu kup novega! Res se razpravlja o adaptaciji Festivalne dvorane, trgovskega centru, sprejemnem središču pri hotelu Union, prizidku hotela Toplice, posodobitvi objektov v Zaki, pa večjih ko-

munalnih posegih — tako kanalizacijskem vodu do Jarš in začetkih čistilne naprave. Ta bi bila seveda najbolj nujna! Tudi o izboljšanju cestnega omrežja je govora. Vendar moramo biti stvarni. Časi res niso primeri, da bi lahko zgradili kar bi želeli.

Vsi pa si žele, da bi morali urediti Malo in Veliko Zako, pa Festivalno dvorano, ki je za prireditve nujna, pa nekaj komunalnih programov. Žal tudi ni enotnih pogledov na vse te načrte, saj bi eni radi bivše Rikljev poslopje — zadnji spomenik Riklija na Bledu — podrli, drugi ga obnovili v prvotni obliki. To poslopje gotovo ne bi kvarilo blejske jezerske obale, kot je ne kvarijo tudi lepe počitniške vile. Vendar čas hiti in kaj lahko bodo tudi tokrat na Bledu marsikaj zamudili!

Božo Benedik

Omejitev sredstev za skupno porabo bo zavrla izvajanje programov

Skupna strokovna služba SIS družbenih dejavnosti v radovljiski občini je že konec julija opozorila izvršni svet in DPO o težavah, v katere so zabredli po uveljavljanju zveznega zakona o intervenciji. Še posebej so poudarjali zaskrbljujoče razhajanje med nepriznanimi sredstvi za usklajevanje ravni osebnih dohodkov. Omejevanje sredstev na 90 % za skupno porabo od rasti ustvarjenega dohodka je v radovljiski občini povzročilo precejšnjo blokado sredstev in s tem tudi likvidnostne probleme.

Za obdobje januar — julij 1987 je bila ocenjena rast sredstev skupne porabe glede na enako obdobje lani na 117,45 %. Po periodičnem obračunu pa so bili rezultati dosti nižji. Za obdobje januar — avgust so smeli povečati sredstva skupne porabe le za 103 %. Po teh izračunih so v SIS izkazovali 717.131.000 din presežkov, ki so nastali ob takšnem izračunavanju. V najtežjem položaju so se znašale interesne skupnosti za zdravstvo, izobraževanje in kulturo, ki imajo v septembru blokiranih kar polovico mesečnih prilivov.

Vsekakor teh več kot očitno nesmiselnih nasprotij v SIS in strokovni službi ne bomo mogli rešiti. To je splošni slovenski in širši problem, zato bodo morali zakonodajalci krepko razmisliti o tem položaju in poiskati izhod.

JR

Košarka

Za konec zmaga v Radovljici

V zadnjem kolu gorenjske košarkarske lige je ekipa Železarja premagala radovljisko ekipo Asparagusa z rezultatom 73 : 63. Jeseničani so tako tretji za Elanom in Naklom ter pred Plamenom in Asparagusom. Za Železarja so igrali: Rizvanović, Subotić, Domevšek, Grilc, Bizalj, Konobelj in Alebič.

Železar je tako končal tekmovalno sezono in začel z zimskim ciklusom treningov in turnirjev. Treningi bodo ob sredah (od 18. do 20. ure) v telovadnici CSUI.

TK

Težak položaj zdravstva v občini Radovljica

Občinska zdravstvena skupnost Radovljica se zaradi interventnega zakona in z njim povezano blokado določenih finančnih sredstev že vse leto srečuje z izrednimi problemi, ki se iz meseca v mesec večajo.

V prvem polletju letos je zdravstvena skupnost že beležila izgubo v višini 120.153.490 din. Polletna bilanca pa še ne vsebuje faktur za izplačilo v mesecu juliju. Ocena finančnega poslovanja občinske zdravstvene skupnosti za prvo polletje je glede na dejanski priliv sredstev in oceno stroškov negativna: v višini 482.635.000 din; izguba iz leta 1986 pa še ni pokrita.

PRIPRAVE NA PROGRAMSKO - VOLILNO SEJO KK SZDL PODNART

V četrtek, 10. septembra, je bila v Podnartu seja predsedstva in koordinacijsko - kadrovskega odbora pri predsedstvu KK SZDL Podnart. Na skupni seji so razpravljali o evidentiranju možnih kandidatov za novo vodstvo KK SZDL Podnart in OK SZDL Radovljica. Na naslednji seji bodo sestavili predlog kandidatne liste, do tedaj pa bodo DPO in društva predložila svoje kandidate za KK SZDL Podnart. Programsko - volilno konferenco bodo imeli v ponedeljek, 19. oktobra, ob 19. uri v domu kulture v Podnartu.

Na seji so pooblastili koordinacijski odbor za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi, da pregleda predlog pravilnika o pogrebnih svečanostih in ga v primeru potrebe dopolni ter predloži svetu KS v dokončno potrditev.

Dogovorili so se tudi, da bodo organizirali javno razpravo o ustavnih spremembah.

Ciril Rozman

Izvajalci so v prvem polletju sicer poslovali brez izgub, upravičeno pa se bojijo, da ob triletnem zaradi nelikvidnosti kaj takega ne bo mogoče. Občinska zdravstvena skupnost Radovljica v septembru po izračunanih presežkih 230.626 din ne bo mogla izvajalcem v občini in regiji zagotoviti tekočih finančnih dvanajstst. Pomeni, da bodo spet največji problemi pri izplačilu osnovnega zdravstva. Za izplačilo osebnih dohodkov bodo prisiljeni najemati kredite; obresti pa predstavljajo potem še dodaten strošek skupnosti. Že med letom so morali delno plačevati dvanajststine z menicami, ker pa je občinska zdravstvena skupnost v septembru ostala brez kritja, to seveda ni dopustno.

Občinska zdravstvena skupnost Radovljica že nekaj časa lahko plačuje prispele fakture izvajalcem izven regije samo zato, ker gorenjske zdravstvene skupnosti združujejo vsa sredstva na skupni zbirni račun pri Medobčinski zdravstveni skupnosti Kranj. Za Trzinem je občina Radovljica po finančni plati najslabša. V regiji so se dogovorili za združevanje sredstev za vse vrste stroškov pri izvajanju zdravstvenega varstva, občasno pa tudi za izplačila dvanajststine. Doslej je zdravstvena skupnost Radovljica tudi prispevala denar za potrebe zdravstvenih skupnosti Jesenice in Škofja Loka.

Zdravstvena skupnost Radovljica je 11. septembra izkazovala do regijskega združevanja primanjkljaj v višini 272.505.133 din, pri tem pa tudi ni sposobna zagotoviti denarja za dvanajststine regijskim izvajalcem. Zato bodo ti izvajalci in občinski ob devetmesečnem obračunu izkazali izgubo, s tem pa jih lahko doletijo posledice zakona o sanaciji.

O navedenih težavah radovljiskega zdravstva so obvestili izvršni svet in občinske družbenopolitične organizacije.

JR

Razgovori in seminarji za predsednike in člane delavskih svetov OZD

OS ZSS Jesenice bo v sodelovanju s Klubom samoupravljalcev in Delavsko univerzo Viktor Strazišar organiziral izmenjavo samoupravljalških izkušenj in usposabljanj predsednikov in članov delavskih svetov OZD materialne proizvodnje ter predsednikov in članov svetov OZD družbenih dejavnosti.

Neposredno pobudo za organiziranje družbenopolitičnega usposabljanja in izmenjave samoupravljalških izkušenj s predsedniki in člani delavskih svetov OZD materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti je oblikovalo predsedstvo RS ZS Slovenije. Ta pobuda, naloga in akcija OS ZSS je tudi v naši občini povezana:

- s tematskim srečanjem samoupravljalcev Jugoslavije leta 1985 o vlogi in delovanju delavskih svetov v procesu samoupravnega odločanja,
- z ugotovitvami v kritični analizi delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja,
- z zakonom o združenem delu, s samoupravnimi splošnimi akti OZD, ki določajo pravice, dolžnosti in odgovornosti delavskih svetov v procesu samoupravnega odločanja,
- z neposrednimi in konkretnimi izkušnjami v delovanju delavskih svetov v OZD materialne proizvodnje in svetov OZD družbenih dejavnosti.

To pomeni, da so družbenopolitična izhodišča za vsebinsko in organizacijsko izvedbo družbenopolitičnega usposabljanja in izmenjave samoupravljalških izkušenj dovolj jasna. Predvsem bo potrebno oceniti:

- dejansko vlogo in delovanje delavskih svetov v procesu samoupravnega odločanja in nasprotja med teorijo in samoupravnimi normativnimi akti in dejansko samoupravno prakso,

- uresničevanje pravic, dolžnosti in odgovornosti sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij pri uveljavljanju delavskega sveta v procesu samoupravnega odločanja,

- uveljavljanje delavcev, delegatov in strokovnih služb, pri sprejemanju odločitev delavskih svetov OZD materialne proizvodnje in svetov OZD družbenih dejavnosti.

Da bi lažje in bolj celovito ocenili probleme, s katerimi se srečujejo predsedniki in člani delavskih svetov v samoupravnih praksi, so se OS ZSS in nosilci družbenopolitičnega izobraževanja samoupravljalcev v naši občini odločili, da bodo:

- najprej razgovori s predsedniki delavskih svetov in svetov ter njihovimi namestniki in nato seminarji za predsednike in člane delavskih svetov OZD materialne proizvodnje in svetov OZD družbenih dejavnosti.

Razgovori s predsedniki delavskih svetov in svetov ter z njihovimi namestniki bodo že v tem mesecu. Razgovori bodo organizirani po panogah dejavnosti, kar naj bi omogočilo spoznavanje posebnosti v delovanju predsednikov in članov delavskih svetov in svetov, v katerih delujejo tudi delegati družbenopolitične skupnosti, občine. Ti razgovori bodo dali tudi pobude in predloge ne samo za boljše delovanje predsednikov delavskih svetov in svetov, ampak tudi za vsebinsko in organizacijsko pripravo in izvedbo družbenopolitičnega usposabljanja in izmenjave, samoupravnih izkušenj z delegati. Gre torej za spreminjanje in dopolnjevanje vsebin (tem), ki so pripravljene ali vključene v program seminarjev, ki bodo v oktobru.

Osnovni cilj razgovorov in seminarjev za predsednike in člane delavskih svetov in svetov je predvsem uresničevanje dejanske vloge delavskega sveta v procesu samoupravnega odločanja. K uresničevanju takšnega cilja pa bodo najbolj prispevali udeleženci sami. Srečko Krč

Na Živinorejskem balu v Završnici (foto B. Blenkuš)

Živinorejski bal je dosegel svoj namen

Med največje turistične zabave prireditve jeseniške občine vsekakor sodi Živinorejski bal, ki ga prebivalci žirovnškega področja pod vodstvom svojega turističnega društva pripravijo v drugi polovici septembra v Završnici.

Prireditve, ki je bila letos v soboto in nedeljo, 19. in 20. septembra, je pravzaprav že izven glavne turistične sezone, ker čakajo na prigon goveda s planin. V soboto so imeli ob jezeru v Završnici piknik, promena koncert pihalne godbe Veriga ter prižiganje kresov. Osrednja prireditve je bila v nedeljo popoldne na velikem prireditvenem prostoru v Završnici. Najprej je bil »mimohod« živine s planin, nato pa so za prijetno zabavo in ples igrali »Gorenjci«. Vmes se je odvijal prijeten,

poučen in zabaven program. Najprej so nastopili člani folklorne skupine Društva upokojencev Javornik-Koroška Bela. Ves čas je teklo tekmovalstvo v kegljanju za 60 kg težkega jarca. Žumrova Minka je pokazala, kako se molze krave, Komatarjeva Kristina pa, kako se striže ovce. Zelo veliko smeha je dalo tekmovalstvo parov za živinorejsko torto. Pari so morali metati balončke, napolnjene z vodo, ki je več ali manj poškopila vse tekmovalce. Žal je številne udeležence ob pol šestih, ko je bilo na vrsti vlečenje vrvi moških in kar šestih ženskih skupin, zmotila ploha, ki je pregnala več kot polovica obiskovalcev. Kljub dežju so tekmovalci z nezmanjšano silo vlekli vrv. Posebno ženske so bile kljub nalivu vztrajne do konca.

Na prireditve je prišlo tudi nekaj kramarjev, ki so prodajali igrače, lesene cokle, suho robo, turistični društvi z Jesenic in Kranja pa spominke in drugo. Vsekakor gre pohvaliti prireditelja in številne prebivalce vasi pod Stolom, ki so pomagali, da je bilo dovolj jedi in pijače. Izkupiček bodo porabili za ureditev tega rekreacijskega centra, kamor hodijo posamezniki in številne sindikalne skupine. Pripravili so tudi bogat srečlov, denar pa so dobili tudi od številnih prostovoljnih prispevkov, vstopnine in oglasov, ki so jih imele številne delovne in druge organizacije ter društva v lepo urejenem biltenu za to prireditve v Završnici.

Branko Blenkuš

V soboto pohod po poteh partizanskih kurirjev

V krajevni skupnosti Dovje — Mojstrana pripravljajo v soboto, 26. septembra, četrti pohod po poteh partizanskih kurirjev. Pobudo so dali kurirji pri krajevni organizaciji ZB NOV, organizacijski odbor pa že od vsega začetka prizadevno vodi Justin Taler. Kurirji so skupaj s planinci, športniki, delavci, osnovno šolo 16. december in drugimi organizacijami uredili pot, ki vodi mimo štirih nekdanjih kurirskih javk.

Bistvenih novosti na letošnjem pohodu ne bo. Udeleženci bodo na pot odšli med 6. in 9. uro izpred hotela Triglav v Mojstrani. Najdaljša pot bo dolga 40 kilometrov in bo tekla iz Mojstrane preko Dovjega, domačije Sedučnik, kurirske postaje GT-19, Konjskega sedla, Mlince, Visok, Belega polja, Mežakle, Zgornje Radovne do Mojstrane.

Udeleženci se bodo lahko odločili za dve krajši poti, in sicer do Mlince in preko Dovjega v Mojstrano ali do Visok in preko Belega polja v Mojstrano. Vsak se bo pač odločil glede

na telesno pripravljenost. Organizatorji bodo vsem poklonili spominsko značko. Tisti, ki so že bili na pohodu, naj s seboj prinesejo pohodno knjižico, da bodo na določenih točkah dobili žig, novi pohodniki pa bodo na startu prejeli knjižico.

Za varno pot udeležencev bodo skrbeli člani postaje GRS Mojstrana, pokrovitelj pohoda pa bo LIP Bled — TOZD Mojstrana. Organizatorji vabijo vse ljubitelje narave, da se sobotnega pohoda udeležijo v čim večjem številu.

J.R.

Obvestilo članom in članicam Društva upokojencev Jesenice

Pri pregledu kartoteke članstva smo ugotovili, da za leto 1986 še ni plačalo članarine 20 članov oziroma članic in za vzajemno pomoč 11 članov oziroma članic.

Za leto 1987 še ni plačalo članarine 115 članov oziroma članic in za vzajemno pomoč 73 članov oziroma članic.

Ob 1.420 včlanjenih članih oziroma članicah znaša odstotek neplačanih članarin v letu 1987 8,1 %. Vljudno prosimo, da člani, ki še niso poravnali svojih obveznosti do društva in vzajemne pomoči, to store čimprej.

Pri pregledu kartoteke smo 31. avgusta ugotovili, da je sedem naših članov starih nad 90 let, dva imata 90 let, 133 jih je starih nad 80 let in 36 naših članov je starih 80 let. To je skupaj 178 članov, kar predstavlja 12,5 % vsega članstva.

Posebni pismeni obvestil posameznikom ne moremo pošiljati iz več razlogov:

1. Vsako pismo stane društvo (pismo + znamka) 90 din, kar je malenkost manj kot celoletna lanskoletna članarina.

2. Obvestilo preko Radia Triglav Jesenice stane društvo 5.000 din (petsto tisoč starih dinarjev).

3. Mnogi člani so se preselili v nova stanovanja oziroma preselili k svojim ožjim sorodnikom, pa nimamo novih naslovov.

Za člane — članice, ki plačujejo vzajemno pomoč, je pomembna sprememba pravilnika vzajemne pomoči v členu 5 (glej Vzajemnost št. 6, stran 21, junija 1987): »Če je član v zaostanku s plačilom prispevka za več kot 12 mesecev, se posmrtnine ne izplača. Upravičenec do posmrtnine ne more naknadno plačati zaostalih prispevkov.« (Posmrtnina znaša 26.000 din).

Ponovno vabimo v članstvo upokojence, ki se doslej še niso včlanili v nobeno društvo upokojencev na področju občine Jesenice.

Ob vpisu je potrebno plačati:

- člansko izkaznico 50 din
- članarino za leto 1987 200 din (letno)
- vzajemno pomoč za člana 1.000 din (letno)
- vzajemno pomoč za družinskega člana 1.000 din (letno)

Uradne ure so v pisarni društva, Pod gozdom 13, vsak torek in petek od 16. do 18. ure.

Izvršni odbor društva

Uspešno delo v KS Kranjska gora

V krajevni skupnosti Kranjska gora so se odločili, da krajanom posredujejo informacije o delu krajevnih skupnosti v prvem polletju letošnjega leta. Tudi letos so v plan dela vključili komunalno ureditev krajevnih skupnosti. Plan dela so posredovali Samoupravni komunalni skupnosti Jesenice, kjer se zbirajo sredstva v višini 1,42 % od bruto osebnega dohodka zaposlenega.

Krajevna skupnost Kranjska gora lahko uresničuje svoje potrebe s pomočjo občinskih samoupravnih skupnosti in delovnih organizacij, saj svojih lastnih virov financiranja nima. To pa je tudi vzrok, da marsikdaj težko uresničijo vse potrebe kraja, ker se vedno začne zatikati pri denarju. Ker so v Kranjski gori s pomočjo Samoupravne komunalne skupnosti Jesenice in z nekaj sredstvi turistične takse z gradnjo mrliških vežic pričeli že lani in da se na objektu ne bi delala škoda, je gospodarska komisija pri Samoupravni komunalni skupnosti predlagala delegatom skupščine Samoupravne komunalne skupnosti, da se vse krajevske skupnosti solidarnostno odpovedo v tem letu sredstvom za asfaltiranje novih površin in jih namenijo za dograditev mrliških vežic v Kranjski gori, Mojstrani in Žirovnici. Na skupščini Samoupravne komunalne skupnosti so delegati soglasno sprejeli predlog, da se v tem letu dogradijo začetki objekti, zato se dela nadaljujejo in predvideva se, da bo objekt v Kranjski gori dokončan do prvega novembra.

Ker so letos solidarnostna sredstva prejeli v krajevni skupnosti Kranjska gora, se morajo zavedati, da se bodo morali v prihodnje odpovedati nekaterim sredstvom. Letos so v kraju dobili obnovljen Petacov

most preko Pišnice, vodni rezervar nad hotelom Alpina, v Gozd-Martuljku obnovljen vodovod, pred kratkim pa se je pričela tudi rekonstrukcija ceste v Logu. Poleg dela za izboljšanje komunalne opremljenosti naselij je bilo veliko dela tudi na drugih področjih: za ureditev telefonije, za gradnjo novih trgovin v Kranjski gori in Podkorenu, sodelovali pa so tudi z društvi in delovnimi organizacijami v kraju. Uspeli so, da so že letos pričeli graditi trgovski center v Kranjski gori. Poizkušali so pridobiti tudi lokacijo za gradnjo nove trgovine v Podkorenu, vendar so vse trgovske organizacije, ki so najprej pokazale interes za gradnjo, potem odstopile. Ponovno skušajo pridobiti trgovsko organizacijo Živila iz Kranja, da skupaj rešijo problem prekrbe v Podkorenu.

Delegati krajevnih skupnosti so si zelo prizadevali za razširitev telefonskega omrežja v Gozd-Martuljku, vendar se je akcija ustavila zaradi visokih cen za posamezni priključek in zaradi premajhnega števila priključkov. Več uspeha so imeli v skupni akciji s člani gasilskega društva v Martuljku. Delovne organizacije, ki imajo svoje počitniške domove v Gozd-Martuljku, so namreč pomagale pri obnovi in dograditvi gasilskega doma.

A. Kerštan

Akcija »Uredimo naš kraj« v Ratečah

Po naši ožji domovini že vrsto let potekajo akcije »Uredimo naš kraj«. V tej akciji že vrsto let sodeluje tudi komisija za varstvo okolja pri turističnem društvu in krajevni skupnosti v Ratečah.

Konec letošnjega avgusta si je komisija, ki so jo sestavljali: Mira Povšič, Franc Makše, Anton Požar, Vlado Petrič, Vinko Šumi in Jože Brudar, ogledala naselje Rateče in ugotovila, da je prav avgust čas, ko je na vrtovih, balkonih in oknih največ cvetja. Čeprav je d'gotrajno deževje uničilo precej cvetja, je komisija ugotovila, da se stanje izboljšuje ter hiše dobivajo lepše fasade, okolica se ureja in tudi cvetja na oknih, balkonih in vrtovih je vedno več. Tudi okolica kmečkih domačij je vedno lepše urejena, razen že nekaterih standardnih izjem, kjer je okoli hiš in gospodarskih poslopj navlečena vsa mogoča kmetijska mehanizacija in razna druga navlaka, k temu pa sodijo še izrazito neurejeni vrtovi. Slabi primerki iz preteklega leta so se letos kar precej popravili, kar je potrebno na občnem zboru posebej

poudariti. Komisija je precej hiš in gospodarskih poslopj predlagala v izbor za pohvale in nagrade. Ožji izbor bo komisija za varstvo okolja opravila takoj, ko bo posneta dokumentacija, kajti tudi letos so vse hiše v Ratečah posneli na barvne dia pozitive in video trakove, ki bodo prikazani na letni skupščini in zboru občanov. Predsednik rateške komisije, Franc Makše, je o ocenjevalni akciji povedal:

»Akcija za boljše urejenost kraja je nadaljevanje dosedanjih akcij in obenem izziv, da gre zares, saj smo občane posebej na zboru občanov zaprosili in poskušali s prikazom dia pozitivov spodbuditi k razmišljanju, kako bi lahko lepše uredili naš kraj. Današnji ogled naj bi bil ponovni dokaz, da želimo v kraju spremembe na bolje.«

A. Kerštan

Domislice in reki v šaljivi preobleki

• Medita: in ljubezen poje v osmozi kozmosa.

• Planinska erotika: S planine mimo studenčkov, čez hribček v dolinico: k rozi mogoti, ki se odpre za pot po soteski — v podzemlje — k studentu življenja...

• Trda roka je orodje pameti.

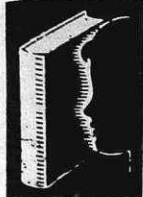
• Kadar živiš takole: iz rok v usta, te roke razveseljujejo in usta žalostijo.

• Zakaj vsaka družbena smetana pozabi, da je (posneta) iz najboljšega ljudskega mleka?

• Nobene oblike za kakšno novo vsebino in nobene vsebine za kakšno novo obliko: ne vem, kdaj bo kakšen bog začel ustvarjati svet na novo...

• Ekološka katastrofa: ribe pri glavah smrdijo od Triglava do Gevgelije.

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Norman MAILER: Ne-premagljivi ne plešejo. Založba Obzorja 1986. Avtorja te resne kriminalke smo pred nekaj meseci videli na malih zaslonih. Kot pravi moški je odgovarjal na ženska vprašanja o Drugem spolu — o knjigi Sartrove prijateljice, sicer znane feministke S. de Beauvoir. V odgovorih je izpadel malce preveč frajerski; ni napravil najboljšega vtisa.

Gre pa za enega pomembnejših ameriških avtorjev polpreteklega obdobja, to pa je bil moški čas. Karoli bi o njem rekli, je v tesni zvezi z ameriški vrednotami. Danes je Amerika prisotna povsod, tudi v Sovjetski zvezi (če ne drugače, s pepsi colo in jeansom). Če bo prišlo do preobrata, kakršnega napovedujejo apostoli ekologije, bodo te vrednote izgubile svoj sijaj in ne bodo več vrednote svet obvladujoče elite.

»Nepremagljivi« so v izvirniku to-ugh guys. Temu bi se lahko reklo tudi pravi moški. Junak potrebuje alkohol, da razredči moški hormon, ker ga ima v krvi preveč. (Njegov oče je bil prav tak, če ne še hujši kalin.) No, tega je dovolj tudi v prejšnjih Mailerjevih romanih: v nepozabnih *Golihi in mrtvih*, v *Krvnikovi pesmi* itd. Povsod gre med drugim tudi za krvavo nasilje, za alkohol in za droge, za kurbanje, za tako in drugačno surovost, za vsesplošno bohotenjeje sovražstva, ki gre skupaj z nekakšnim vsesplošnim bratenjem enako čutečih. Če Mailer ne bi bil resnično nadarjen pisatelj, bi ga lahko predstavili kot nekakšnega ameriškega V. Zupana. Pri Zupanu pa ni najti dveh potoz, ki sta za Mailerja bistveni. Prva bi bila globok, iz nagonskih plasti izvirajoči čut za naravo, in druga je presenetljivo zanimanje za okultizem, spiritizem in podobno. (To pa sta že temi prihodnosti.)

Prostor, kjer se vse to razmahne, je spolnost. Pravzaprav zakon. Razmerje med moškom in ženo, kjer je vmes vedno neki tretji ali tretja. V tem romanu junaku žena pobege (že pred začetkom). Metafora za to stanje je kadilčevo odvajanje od nikotinske omame: človeka strašno žejja po tistem, kar dejansko sovraži. (Mailer *Drugega spola* ni hotel brati zato, ker ga je žena zapustila po tistem, ko je to knjigo prebrala; tako je rekel v intervjuju.)

Tudi junak pričujoče knjige je pisatelj; za razliko od Mailerja neuspešen. Moških lastnosti ima na pretek. Vcepil mu jih je oče, ki je bil Irec, pristaniški delavec in sindikalni funkcionar. Pravi *tough guy*: s šestimi krogli v telesu se je spustil v lov na atentatorja, ta je namreč začel bežati, ko je spraznil pištolo vanj...

Vsekakor je oče sinu vcepil moralo, po kateri se naj človeku najbolj gnusijo homiči. Ne rečem, da junak te zapovedi ne problematizira. To pride v podtonu. Junak Tim Madden živi v obmorskem mestu, kjer mrgoli narkomanov in homoseksualcev. (Dogaja se še pred nastopom aidsa.) V zločinski aferi, v katero se Tim takoj na začetku zgodbe zaplete, so njegovi nasprotniki sami homo-ali bi-seksualci. (Žena mu je ušla z mladim črncem, dvotirnežem.) No, ostal bom zvest načelom: ker gre za napeto zgodbo, razpleta ne bom razkrival. Ne bo pa škode, če povem še kaj več o junaku. Nekoč je bil natak. Kljub težkemu alkoholizmu mu potencia ne dela težav. Sploh je na vseh področjih eden prvih, povsod se mora dokazovati. Prejšnjo žensko je zgubil, ker jo je silil v skupinski seks; zdaj z obžalovanjem ugotavlja, da se je omožila s policajem, z možakom, ki raziskuje njegov primer. In taisti policaj je kot vojak v Vietnamu lastnorčno sekal glave Vietkongovcem (najbrž ujetnikom).

To spominja na teme nizke književnosti, hkrati pa je zelo mailerjevsko. Te teme niso le trivialne, res je tudi, da skrivajo v sebi poseben naboj, imajo mitsko moč. Bralca, ki ima rad lahke in napete zgodbe, je treba pred to knjigo posvariti. Pet proti ena, da mu ne bo všeč.

V čem je torej ta kriminalka resna? V pravem krimiču je zločinec utelešeno zlo, kot človek nas sploh ne zanima. Pomembno je le to, da ga je treba odkriti in kaznovati. V *Zločinu in kazni* pa je zločinčeva človečnost v žarišču pisateljevega (in bralčevega) zanimanja. V *Nepremagljivih* (ki ne plešejo) pa je tako: v določenem trenutku se res zazdi, da je zločinec zgolj pošast, mimogrede povedano, tudi zato, ker je homoseksualec. Potem pa se stvar zasuje čisto drugače. Konec koncev se izkaže, da so tudi homoseksualci ljudje (četi morda za odtonek mehkejši od pravih moških) in da je krivda za zlo bolj ali manj enakomerno razporejena med take in drugačne. Tu neke nastopi bratstvo med ljudmi, ki sem ga omenil na začetku in ki naj bi bilo značilno za Mailerjev svet.

Vendar se zdi, da so pri vsem tem tisti, ki ne gredo v akcijo, ki torej stojijo ob strani (mečkači in zapečkarji), deležni vsaj prezira, če že ne obsodbe. Prevrednotenje, ki ga je začel Nietzsche, je pri Mailerju na vrhuncu. Prej sem izrazil upanje, da je pred vrati novo prevrednotenje, po katerem akcija za vsako ceno ne bo več edinozveličavna. Mailer govori o tragičnosti »moškega« sveta, a se iz njega ne vidi.

M.H.

Odlomek iz knjige

Tako sem se vrnil k tem mislim in začutil začetek mira, ki izvira iz razmišljanja o ljubezni, ki jo čutiš do staršev, ne glede na to, kako skopa je. Ko sem si torej natočil kozareček žganega kot edino zakonito pomirjevalo, na katerega sem se lahko obrnil to jutro, in odšel v svojo queren-cio, študijsko sobo v drugem nadstropju, kjer sem ponavadi delal in si ogledoval zaliv, sem se vrnil k legendi, ki ji je bilo ime Dougy »Veliki Mac« Madden, in razmišljal o visoki ceni, ki sta jo za to plačala oče in mati, pa tudi jaz. Ne glede na njegovo višino in masivnost nisimo nikoli imeli veliko od njega. Lahko vam povem, da se je lep kos očeta izgubil, še preden je srečal mojo mater. To spoznanje mi je bilo dano že v otroštvu, ko sem poslušal razprave njegovih starih prijateljev.

Spominjam se, da so po navadi prišli popoldne iz središča do naše hiše na Long Islandu k njemu na obisk, nato pa so vsi skupaj odšli čez do gostilne; ker so bili vsi pristaniški delavci ali bivši pristaniški delavci kot on sam in skoraj tako krepki, je bila v trenutku, ko so vsi skupaj vstali, materina nevelika dneva soba podobna prenapolnjenemu čolnu, ki se bo vsak trenutek preku-cnil. Kako zelo rad sem imel te priložnosti! Vedno znova sem poslušal zgodbo o veliki uri mojega očeta.

Leta pozneje mi je neki pravnik povedal, da poslušam laž, če se ločeni izjavi dveh prič ujemata v vseh podrobnostih. Če je tako, potem je moral biti v legendi o očetu doberšen kos resnice. Vse različice so se razlikovale. Ujemale pa so se v naslednjem: nekega dne v poznih tridesetih letih, v času, ko so Italijani spodrivali Irce iz vodstva pristaniških sindikatov, je oče — eden izmed voditeljev ILA* — parkiral svoj avto na stranski ulici v Greenwich Villag-u, in v tistem trenutku je neki možakar šinil iz veže in izstrelil vanj šest krogel kalibra 0,45. (Slišal sem tudi, da je bil 0,38.) Koliko krogel ga je zadelo, ne vem. Težko je verjeti, toda večina pripovedi pravi šest, pa tudi sam sem lahko naštel šest strel-nih ran na njegovem telesu, kadar se je tuširal.

V tistih dneh je bil znan po svoji moči. Močan možak med pristaniškimi delavci je bil izjema, toda on je moral biti ob tej priložnosti močan kot medved z otoka Kodiak, ker je pogledal napadalca in stopil korak naprej. Revolveraš (čigar 0,45 je bil takrat, predvidevam, prazen) je videl, da se njegova žrtev ni sesedla. Zato je zbežal. Težko verjamem, a oče ga je zasledoval. Za napadalcem je tekel šest blokov (nekateri pravijo osem, drugi pet, tretji štiri bloke) po Sedmi aveniji v Greenwich Villag-u, in vso to razdaljo je Dougy pretekel, preden je spoznal, da ga ne bo mogel ujeti, in se je ustavil. Šele takrat je opazil, da mu iz čevljev cur-lja kri, in ugotovil, da je omotičen. Obrnil se je naokoli, tik preden se je naokoli začela obračati ulica, in ugotovil, da je pred stranskim vho-dom v bolnišnico St. Vincent. Takoj je vedel, da je res v slabem stanju. Sovražil je zdravnike in sovražil je bolnišnice, a tokrat je vstopil.

Bolničar v sprejemnici je verjetno menil, da je novi prišlek pijandura. Ogromen, zmeden možakar s precejšnjo količino krvi na obleki se je majajal se sklanjal čez mizo.

»Prosim, sedite,« je rekel bolničar: »Počakajte na vrsto.«

Oče je ponavadi samo prikimal ali se namrščil, kadar so prijatelji pripovedovali njegovo zgodbo, na tem mestu pa je včasih spregovoril sam. Ko sem bil še otrok, je bil po-gled popolne morilske odločnosti, ki se je prikradel v njegove oči, tako zastrašujoč za mojo zaklenjeno mla-do notranjost, da sem enkrat ali dvakrat spustil kapljico in pomočil hlačke (čeprav sem pred tako števil-no družbo zadržal skrivnost zase).

Kadar je oče to pripovedoval, je zgrabil namišljenega bolničarja za srajco; roko je togo stegnil, njegovi prsti so grabili ovratnik, kakor da mu je moč že skoraj pošla, vendar bi ostanek zadostoval, da bi lahko vr-gel ta primer ek brezsrčnega človeštva skozi zid.

»Poskrbite zame,« je rekel Dougy Madden v materini dnevni sobi z mrtvaškim glasom, »ranjen sem.« Res je bil. V bolnišnici St. Vincent so ga zadržali tri mesece. Ko je prišel ven, je imel bele lase in je opravljal s sindikatom. Ne vem, ali mu je dolgotrajno ležanje odščinilo košček čvrstih živcev ali pa so izgubili irski voditelji. Morda je takrat njegova misel že taval po drugem mestu, po tistem oddaljenem mestu, polnem neizrečene žalosti, kjer je preživel ostanek svojega življenja. V tem smislu se je upokojil, še preden sem se jaz rodil. Morda pa je žaloval le za svojo izgubljen pomembnost-jo, saj ni bil več vodja delavskega razreda in je postal le človeška vre-ča. Ne glede na vse si je od sorodni-kov sposodil denar in na južni obali, šestdeset kilometrov daleč na avto cesti Sunrise odprl točilnico; osem-najst let je bil lastnik prostora, ki ni niti napredoval niti propadal.

Večina točilnic, ki jih lahko opiše-mo z istimi besedami, v računih ne prikazuje izgube, saj so ponavadi prazne. Oče pa je imel točilnico, ki mu je bila podobna — velika, rado-darna in nekoliko neurejena, pa če-prav je bil Veliki Mac podoben toča-ju, po katerem bi se drugi lahko zgledovali.

Tam je ostal osemnajst let s svo-jim belim predpasnikom, prezgodaj osivelimi lasmi, modrimi očmi, ki so merile pijance, ko so postali hrupno neubogljivi, in tako rdečo kožo od nenehnega pitoka pijače. (»To je moje edino združilo,« je ponavadi rekel materi), da je bil videti mnogo bolj jezen možakar, kot je v resnici bil, divji kot jastog, ki še zadnjič su-ne iz lonca.

Prek dneva je imel precejšnjo gne-čo, prav tako v soboto, čeprav le piv-ce piva, polno je bilo ljubimcev, ki so za konec tedna prišli na Long Island, pa ribičev, ki so odhajali in prihajali. Lahko bi bil uspešen mož, toda del občika je popil, ga nekaj vrnil čez pult, še več pa ga zmetal čezenj, ko je gostil tudi najbolj od-daljene kotečke prostora in dovolil, da so se ljudje tako zapufali, da bi bili lahko plačali pogrebne stroške za očete in matere in strice in tete; posojal je denar brez obresti in ga ni vedno dobil nazaj, ga dajal, zaigral — tako kot pravijo Irce (ali pa mor-da Judi?): »To je bilo življenje.«

Razen moje matere so ga imeli vsi radi. Z leti ga je vedno manj ljubila. Vem, da sem se čudil, kako da sta se sploh poročila, in sem končno prišel do sklepa, da je morala biti še devi-ca, ko sta se srečala. Posumil sem, da je njuno kratko in nadvse vročo ljubezen (kajti še dolgo po ločitvi se je materi glas še vedno zatresel, ka-dar je govorila o njunih prvih skup-nih tednih) podžigala ne samo nju-na različnost, ampak tudi to, da je bila ona prav tako liberalka in je želela kljubovati predsodkom svojih staršev proti Ircom, delavskemu raz-redu in smrdu piva v gostilnah. Tako sta se poročila. Bila je majhna, sramežljiva ženska prijetne zuna-njosti, šolska učiteljica iz ljubkega mesta v Connecticutu, tako občutlji-va, kot je bil on velik; lepo se je ob-našala in je bila do njega prava gos-pa. Mislim, da se je do njega vedno obnašala kot dama, on pa ne bi ni-koli priznal, da je imel velik, skriven predsodek prav do tega, do vzvišene-ga, elegantnega sijaja damske roke v dolgi rokavici, da pa jo je ne glede na to oboževal. Nanj je napravilo ve-lik vtis, da se je oženil s takšno žen-sko. Za žalost sta ostala otožen par. Če uporabim njegov izraz, nobeden ni mogel premakniti drugega na le-vo niti za pičkinjo dlako. Če ne bi bi-lo mene, bi bila kmalu utonila v ra-zočaranju in dolgočasu. No, jaz pa sem bil tam, in njun zakon je trajal do mojega petnajstega leta.

*ILA — International Longshoremen's Association — Mednarodno združenje pristaniških delavcev — (op.prev.)

KOZERIJA

KAP ME BO!

Vznemirjen sem. Hudo sem vzne-mirjen. Najhuje sem vznemirjen, ker so v Železarni, občini, regiji, repu-bliki, da celo v federaciji, odpoveda-li vsi.

Kajle, hudiča, počenajajo vsi ti do-bro plačani faktorji, ki bi me morali ščititi pred vznemirjanjem: praznijo buteljke, gledajo porno filme v svo-jih rezidencah, namakajo noge v hišnih bazenih...?

Vsa pooblastila imajo. Berem De-lo (16. septembra): »Sodišče je ugotovi-lo, da je treba knjigo prepovedati, ker vsebuje trditve, ki bi utegnile vznemiriti javnost.« In naprej: »Po sklepu sodišča bodo vse izvide knji-ghe zasegli.« Ampak to niso naši fak-torji. Ti ne ukredujejo ničesar. To se ni zgodilo pri nas. Tako odločno se je za zaščito državljanov pred vznemir-janjem zavzel senat okrožnega so-dišča v Beogradu. Svetla izjema, »nedosegljiv« vzor?!

Tako torej: ukrepati je treba pra-vočasno, preden pride do neljubega pripetljaja. Pri nas pa nič!

No, nič je nekoliko prekruta bese-da. So poskusi, da bi se k zadevi pri-stopilo drugače, a žal le osamljeni poskusi in še to samo poskusi, a po-skusi vendarle. Se se najdejo osveš-čeni posamezniki, ki dajejo tovrstne pobude, trudijo se, a kaj, podpre jih nihče, niti faktor, ki se sicer kiti z rezultati njihove gorečnosti. Ne po-stavi se obenj, ne stoji za pobudo, dano iz čistega idealizma in najele-mentarnejše skrbi za nenehno po-glajbljanje socialističnih družbeno-ekonomskih odnosov, prepušča ga usodi, dopušča, da se pljuje nanj z leve in desne in čaka na izid spopa-dov, kot da bi bili le-ti njegova pri-vatna stvar. Kot da ne bi vedeli, da sovražnik ne miruje, da je potrebna nenehna budnost, da s takšnim rav-nanjem objektivno omogočamo nje-govo delovanje, slabimo lastne vrste in sejemo malodušje med svoje naj-boljše kadre, prehajamo v defenzivo.

Sovražnik pa na vseh frontah pre-haja v ofenzivo, smeji se nam v obraz, skače nam v hrbet. Vrinil se je med in za naše položaje. Kako se človek ne bi vznemirjal?!

Sovražnika ne smemo podcenje-vati. Sovražnik se prav dobro zave-da, kaj pomeni imeti kontrolo nad viri in pretokom informacij. Njega-va strategija je jasna: skuša se vrniti v redakcije časopisov in drugih množičnih medijev, ki sicer v veliki večini predano služijo naši stvari. A v posameznih primerih mu to celo uspeva. Ne smemo se slepiti, tovari-ši, da je bila naša borba dobljena enkrat za vselej. Mar nismo imeli prav zadnje čase priložnost poslušati opozoril, kako so prav nekateri napihili problem Vevčanov, Koso-va, si takorekoč izmislili Agroko-merc, in celo brati, kako zlonamerno namigujejo na najrazličnejše pove-zave?

Tako, tovariši, deluje sovražnik in marsikdo mu celo nasede. Tudi sam sem zbežan, ne samo vznemirjen. Res je izvršni odbor konference os-novnih organizacij sindikata Žele-zarne Jesenice obravnaval 8. sep-tembra 1987 pod drugo točko članke, objavljene v Železarnju 27. avgusta 1987, ki so se nanašali na sindikat — toda kako naj vem, ali z name-nom, da bi me (nas!) zaščitil (pred vznemirjanjem!). In tudi, če bi me (nas!) hotel, ali je sploh dovolj mo-čan, da to lahko stori? Le kaj poma-ga hotenje, če ga nihče ne podpre? Če ne sledi usklajena organizirana akcija *ustreznih faktorjev*?

Že res, da je tovariš Keršmanec, predsednik občinske vlade, ob obravnavanju rezultatov gospodar-jenja v občini na seji družbenopoli-tičnega zbora 10. septembra 1987 po-sebej namignil na polemike v Žele-zarnju in se vprašal, koliko novou-stvarjene vrednosti je bilo na ta na-čin izgubljene, in da je tovariš Med-ja, naš občinski župan, jasno pove-dal, da je smisel sredstev javnega obveščanja v mobilizaciji delavcev a *delegati so molčali*.

Molčali so tudi kasneje, na seji zbora združenega dela. Takole piše Delo (15. septembra 1987): »Polletni gospodarski rezultati jeseniške obči-ne so bili slabi. Proizvodnja zaostaja za lansko, gospodarstvo ne ustvari dovolj za ohranitev in obnovo repro-dukcijjskih sredstev, izgube so se po-večale. Kljub temu so podatki spod-budili k besedi le enega delegata, ki pa je zahteval odgovor na vprašanje, zakaj imajo nekje take, drugje pa drugačne osebne dohodke.« Nič to-rej o tem, koliko novoustvarjene vrednosti izgubimo s polemikami, nič o tem, da bi morali preko glasil mobilizirati delavce, da bi več in bo-lje delali.

Ta molk je zelo zgovoren, saj smo prav za skupščino izbrali delegate med našim najbolj preverjenim in izkušenim kadrom. Nikakor ne po-meni, da niso vznemirjeni, a jim ni-so k srcu segle pronicljive, vendar pa nekoliko mlačne in premalo odločne opazke tovariša Keršmanca in tovariša Medja glede časopisnih polemik in vloge javnih glasil, a žal — poudariti moramo — samo opaz-ke. Ta delegatski molk kaže pred-vsem na to, kako globoko v sebi ču-tijo delegati, da je dovolj leporeče-nja in izgubljanja besed, da je po-trebna akcija, nekoliko pa mogoče tudi na zbežanost in apatičnost, ker te akcije s strani *ustreznih faktorjev* nikakor ni ali pa je neučinkovita, brez rezultatov.

Naši kadri, tudi tovariš Keršmanec in tudi tovariš Medja, pogrešajo ak-cijo. Naši kadri, preverjeni, preizku-šeni, prekaljeni v boju, vajeni bitk in zmag, ne morejo razumeti, zakaj se ostaja le pri besedah, zakaj faktor ne ukrepa, ko se akcija že spočne. Kje je tu, če gremo lepo po vrsti, na primer odgovornost pisca, urednika, uredništva, odbora za informiranje, političnih faktorjev v delovni orga-nizaciji, delodajalca, javnega tožil-ca, sodišča, vseh občinskih in repu-bličkih objektivnih in subjektivnih faktorjev.

Kje je tu na primer odgovornost centralnega komiteja Zveze komu-nistov Slovenije? Znano je namreč, da je delovna skupina CK ZKS že pred leti — o tem obstaja tudi pisno gradivo — na osnovi razgovorov v Hladni valjarni Bela ugotovila, da se v Železarnju pojavljajo »članki, ki vznemirjajo delavce«, se pravi ne-kaj, na osnovi česar javna tožilstva lahko ukrepajo — in bi tudi morala ukrepati — v skladu z zakonom. Kje je tu odgovornost občinskega komi-teja ZK Jesenice, kjer je posebna de-lovna skupina prav tako, vendar kasneje, analizirala članke v Žele-zarnju in ugotovila, da so med njimi tudi taki, ki »vznemirjajo posamez-nike in organizacije«? Kje je tu od-govornost, kolektivna in posamezna, odbora za informiranje v Železarni, ki je že velikokrat sicer uvrstil na dnevni red razpravo o določenih problematičnih člankih, ukrenil pa v bistvu ničesar za zatiranje tega škodljivega pojava (pravočasna pre-prečitev objave) itd.

Že površna histerična analiza nam torej pokaže, da je v zagamanih jeseniških razmerah (in tudi širše) reševanje tega strateškega vpraša-nja pretežno breme za sindikat (še zlasti samo za sindikat Železarnje), molk delegatov pa povsem razumljiv in opravičljiv. Potrebna je široka, kompleksna, usklajena in organizi-rana akcija vseh *ustreznih faktorjev*, jasna opredelitev ciljev in zavzeta osebna angažiranost naših najbolj-ših kadrov, ki morajo prevzeti odgo-vornost za uspešen končni izid te akcije.

Prav to osebno odgovornost smo doslej pogrešali, in to na vseh rav-neh. Dopusčali smo izigravanje za-konov (zakaj se nismo zgledovali po beograjskem primeru), sedeli smo prekrižanih rok *sovražnik pa je nenehno izkorišal naše slabosti, pred-vsem našo nerazumljivo strpnost in tolerantnost...*

Tako ne more iti dolgo, tako ne gre več!...

Vznemirjen sem, hudo vznemir-jen, najhuje kar morem biti vzne-mirjen. Kap me bo, če se to že enkrat ne konča, če se že enkrat ne konča s to — kako se že reče — aha, *demo-kratizacijo!*

P.S.: Če smo že rekli a, moramo re-či tudi ž, da se krog sklene. Geslo »demokracija da — razkroj ne!«, znano z začetka dobrih starih se-demdesetih let, moramo spremeniti.

Danes je treba z vso odločnostjo reči: »*Razkroj da — demokracija ne!*« Božidar Lakota

Triindvajset slikarjev na EX TEMPORE »Jesenice — Železarna 87«

Konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne — komisija za kulturo je v sodelovanju z likovnim klubom Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice v petek in soboto, 18. in 19. septembra, povabila na Jesenice na dvodnevni ex tempore domače slikarje in nekaj drugih slikarjev, da bi v različnih slikarskih tehnikah zabeležili čimveč notranjih in zunanjih motivov Železarne, zlasti obratov, ki jih postopno ukinjajo.

Vabilu se je odzvalo triindvajset slikarjev, in sicer 17 članov likovne kluba Dolik, štirje člani likovne sekcije Relik iz pobratenih Trbovelj in po en slikar iz Kamnika in Ljubljane. Zbrane slikarje so v petek dopoldan pozdravili predsednik sindikata Železarne Edo Kavčič, komisije za kulturo Vera Smukavčeva in DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Joža Varl in jim razložili namen ex tempore in predstavili Železarno Jesenice. Ob postopnem ukinjanju stare tehnologije pridobivanja jekla v Siemens-Martinovih pečeh se bo zaradi rušenja dimnikov in drugih naprav stoletje znana podoba Železar-

ne in Jesenic bistveno spremenila. Slikarji so bili povabljeni, da bi tudi s svojimi izraznimi načini ohranili ta zgodovinski spomin. Za tem so si slikarji ogledali Staro Savo, plavž in martinarno in se sprehodili do nasipa, pri čemer so si posamezniki že izbirali motive za popoldansko in sobotno delo.

Vsi udeleženci dvodnevnega ex tempore bodo do 1. februarja prihodnjega leta dostavili organizatorju po dve sliki, ki jih bodo ob kulturnem prazniku Slovencev razstavili v razstavnem salonu Dolik na Jesenicah.

V ex tempore »Jesenice — Železarna 87« so sodelovali slikarji: Fer-

do Mayer iz Kamnika, Franc Smole iz Ljubljane, iz likovne sekcije Relik Trbovelje Helca Krasnik, Metod Lavrini, Jože Ovnik in Jože Potokar, iz likovnega kluba Dolik Janez Ambrožič, Rudolf Arh, Ivanka Arzenšek, dr. Dana Bem Gala, Vinko Bogataj, Anton Drab, Janko Korošec, France Kreuzer, Pavel Lužnik, Slavimir Mahajlovič, Anton Modrijan, Marija Perat Heberle, Draga Soklič, Tone Tomazin, Franc Vandot, Cveto Velikajne in Marjan Židanek.

Izredno dobra udeležba in izraženo zadovoljstvo udeležencev potrjuje, da je bil zamisel organizatorjev, da na likovnih sporočilih ohranimo sedanjo podobo Železarne, povsem uspela. Organizatorji so se tudi obvezali, da bodo od vsakega udeleženca odkupili najmanj po eno sliko, s čimer se bo še povečal bogat slikovni fond Železarne in Jesenic.

Razstava fotografij »Človek in jeklo«

Foto klub »Andrej Prešern« z Jesenic organizira osmo medklubsko razstavo fotografij »Človek in jeklo«. Na razstavi s svojimi fotografijami lahko sodelujejo vsi državljani SFRJ. Za razstavo sprejemajo samo črno-bele fotografije, ki do sedaj še niso bile razstavljene na razstavi »Človek in jeklo«. Organizator pričakuje fotografije s področja izdelave, predelave in uporabe jekla in jeklenih izdelkov. Vsak avtor lahko sodeluje z največ šestimi fotografijami, ki morajo biti formata 30 x 40 cm, ali izvedenke iz tega formata in ne smejo biti kaširane. Na hrbtni strani fotografije morajo biti navedeni podatki: ime in priimek avtorja, naslov fotografije, ime foto kluba in naslov in Foto zvezi Jugoslavije. Vsak avtor naj priloži spisek poslanih fotografij. Vsi, ki bodo poslali fotografije, bodo prejeli katalog razstave.

Fotografije bo ocenila 3-članska žirija, katere odločitev je dokončna. Otvoritev 8. medklubске razstave fotografije »Človek in jeklo« bo v razstavnem salonu Dolik na Jesenicah 13. novembra letos ob 18. uri. Najboljše fotografije bodo nagrajene s plaketa »Železar« po pravilniku Foto zveze Jugoslavije. Dela je treba poslati na naslov: Foto klub »Andrej Prešern«, p.p. 68, 64270 Jesenice, najkasneje do 13. oktobra letos. Z deli bo organizator razstave ravnal skrbno, ne odgovarja pa za morebitne poškodbe ob transportu.

A. Kerštan

Helikopterske budnice

18. september 1987. Ura kaže osem zjutraj. Ze štiri ure bedim. Berem. Od pol šestih zjutraj mi vsakihi deset minut zagrmí natanko nad hišo vojaški helikopter. Prevaža pesek in drug gradbeni material na Dolič. Prava figa, če gre to grmenje vsako jutro meni na jetra! Berem v včerajšnjem Delu poročilo o sedemsto tridesetih milijardah dinarjev nepokritih Agrokomercovih menic. Skušam izračunati, koliko vlakov bi to nanese, če bi ves ta zašuštrani denar naložili v bankovcih po tisoč dinarjev v tovarne vagone.

Sredi računanja mi zagrmí helikopter nad glavo.

Takrat zajoka v sobi nad mano vnuček. Rad bi še malo spopal. Ne more. Ne sme. Helikopterska JLA mu je zgrmela prav nad glavo. Deset mi-

nut pozneje se je iz sladkega spanja prebudila vnučka.

»Kako je to mogoče, dedek, da nad nami kar naprej ves čas nekaj strašno grmi? Saj sem bila včeraj vendar ves čas pridna! A mar nisem bila cel dan pridna in vesela?«

Nekaterih stvari ne razumem.

Najprej:

Zakaj gradbeni material za planinske kočje skladiščijo na Prodih v Mojstrani? Zakaj ne v Krmi ali v Kotu? Prostora je tam na pretek, hrup pa bi nikogar ne motil. Otroci v Mojstrani bi pa lahko srečno spali vse tja do pol osme zjutraj.

Drugič:

Zakaj je treba s tem prekletim hrupom začeti ob pol šestih zjutraj? Kaj ni že dovolj, da takrat na avto-

busni postaji v Mojstrani vozniki zaganjajo motorje? Da mi pred nosom sosedje iz bližnjega bloka hrupno pritiskajo na plin? Kot krona vsemu temu blažljivemu uspavalnemu sredstvu pa še mogočni helikopter JLA nad streho.

Tretjič:

Kako čudno, nerazumljivo je, da človek nikomur ni več mar. Bodo imeli otroci, ženske, starci svoj zaslužen mir ali ne — na to se poserjemo!

Četrtič:

Vsem tistim mladim in takim v srednjih letih, ki se jim zdi življenje z večnim hrupom čisto sprejemljivo, bi rad povedal:

Ko boste v mojih letih, si boste želeli miru, tišine. Takrat boste preklinali vse helikopterske, avtobusarske, avtomobilске in drugačne budnice.

Tako kot jih jaz danes.

(Saj tako in tako ne bo nič pomagalo. Samo jezen sem, zato sem tole napisal. Pika.)

Janez Svoljšak

Literarni večer Valentina Cundriča

Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice v sodelovanju z Zvezo kulturnih organizacij Jesenice pričenja s kulturno-umetniškimi večeri v razstavnem salonu DOLIK na Jesenicah. Danes, v četrtek, 24. septembra, bo ob 19. uri pesnik Valentin Cundrič predstavil tri svoja literarna dela, in sicer: Votivna pesem (1985), Črvojedine ali Orka Tinc (1986) in Rujevit trismegist (1987).

Devetindesetletni pesnik Valentin Cundrič je bil sicer rojen v Poljšici pri Bledu, po letu 1962, ko je diplomiral slavistiko na filozofski fakulteti v Ljubljani, pa je profesor na Jesenicah, kjer tudi živi in ustvarja. Že v gimnazijskih letih na Jesenicah se je intenzivno posvetil pesniškemu oblikovanju in postal sodelavec slovenskih literarnih revij Mlada pota, Nova obzorja, Naša sodobnost in kasneje Naših razgledov, Sodobnosti, Problemov in Dialogov; sedemnajst let pa je s svojo poezijo stalno prisoten tudi v LISTIH, prilogi Železarja za kulturo in družboslovje. Bil je tudi med ustanovnimi člani kulturno umetniškega kluba pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, ki ureja LISTE in ki je doslej izdal dvanajst zvezkov Male Čufarjeve knjižnice, med njimi tudi nekaj vrednih in odmevnih knjig.

Slovensko literaturo je obogatil s številnimi pesniškimi zbirkami, kot so: Krotko jutro, Pojoči grm, Gorgona, Soneti za Marijo, Saturniana, Soneti in druge. Še zlasti je bila odmevna zbirka SONETI, ki je izšla kot peti zvezek Male Čufarjeve knjižnice na Jesenicah, v kateri se je Valentin Cundrič izkazal in dokazal kot veliki mojster sodobnega soneta.

Srečanje s pesnikom Valentinom Cundričem bo prav gotovo lep dogodek in umetniški užitek, saj ga še mnogo, mnogo premalo poznamo.

Dopisujte

Viktor Brun:

2

75 let jeseniškega nogometa

Moštvo Golice in Trsta. Gostje z zvezdo na prsih

Nestor našega nogometa mi je o tej tekmi pripovedoval zelo sproščeno in prijetno in občutil sem, da ta davni dogodek spet podoživlja. Tole sem zapisal: »Ne spominjam se več natančno, kako smo s Tržačani vzpostavili stik. Nekje smo zvedeli, da so na Bledu na letovišču neki nogometaši iz Trsta. Nekdo se je z njimi zmenil za tekmo na Jesenicah. Pristali so na srečanje brez kakršnihkoli pogojev. Ker je bilo »naše« igrišče na Zalah premajhno za to pomembno srečanje, smo se odločili za Milanov log, današnje naselje Gradisa. Ta travnik pa je bil v posesti cesarsko kraljevega nadpoštarja Alojza Schreya z Jesenic. Naši prošnji je rad ustregel, igrišče oziroma travnik nam je za tekmo odstopil brezplačno. Schrey pa je tudi sam prišel na tekmo in daroval pet tedanjih kron prostovoljnega prispevka s pripombo: »To pa je za našo napredno mladino«. Moram povedati, da tedaj nogometnih tekem ni bilo na pretek, bile so poredkoma, nismo pobirali vstopnine, pač pa prostovoljne prispevke. Na tekmi s Tržačani se je zbralo veliko ljudi, ki so od domačega moštva pričakovali preveč. Gostje so bili v nogometnih večščinah zrelejši od nas. Šele po tekmi smo zvedeli, da so nastopili okrepčeni z dvema igralcema iz Gorice. Nasuli so nam 13 golov, mi pa jim nismo uspeli dati niti enega. Čeprav smo bili visoko poraženi, je ta tekma povečala zanimanje za nogomet posebno med slovensko mladino, nemčurji pa so bili že tedaj precej objestni, nas Slovence so gledali zviška, zato pa smo jim tudi kakšno hudo zagodili. Tako je pač bilo politično razpoloženje v tedanji Avstro — Ogrski.«

Janeza sem povprašal, če so svoj klub prijavi oblastem, če so imeli odbor in vse drugo, kar je potrebno za športno organizacijo. Dobil sem pojasnilo, ki mi je dopolnilo podobo o takratnih nogometnih samorastnikih. Niso imeli odbora.

Vsi nogometaši so družno skrbeli za opremo in žogo. Njihova »Golice« se je pojavila po medsebojnem dogovoru. Tudi okrog oblasti niso hodili. Nogometno opremo, ki so jo nabavili s prostovoljnimi prispevki, je hranil vsak igralec sam, žogo pa tisti, ki je zadnji šel z igrišča. No, nazadnje sem le zvedel, da je največje breme pri »Golici« le padlo na našega nogometnega nestorja. Predno sva končala razgovor, mi je Janez s poudarkom in ponosno povedal, da ti naši prvi nogometaši niso uživali alkohola. To je bilo sicer njihovo nepisano pravilo, ki so se ga sami disciplinirano držali. Z Janezom pa se bomo še srečali v tem prispevku. Nogometu je ostal zvest več desetletij.

Tudi na Dovjem prvi nogometaši — dijaki

Tudi o dovškem nogometu mi ni uspelo odkriti kakih zapiskov. Zato sem se ravnal po nasvetu Černeta in iskal vire pri takratnih igralcih. V Ljubljano sem pisal dr. Mihi Potočniku. Takoj mi je odgovoril, da bo moji želji ustregel, brž ko bo utegnil. In držal je besedo. Z bratom ing. Francetom sta rekonstruirala rojstvo in rast »njihovega« nogometa, pa še eno zanimivost, ki je pa še ne izdam. Dr. Potočnik piše: »Začelo se je tako, da so na Janševem, po domače Železnikovem dvorišču na Dovjem, brcali navadno žogo iz gume. Kmalu pa so pričeli prirejati nogometne tekme na Jesenicah in Dovjem. Na našem koncu je bilo igrišče pri Zupanu v Vatišu (ali Zatišju) blizu kolodvora Dovje — Mojstrana, na mestu, kjer je sedaj lesno industrijski obrat. Drugo igrišče je bilo na našem, Smrčarjevem travniku (med železniško progo in cesto), tretje pa v Podkužah na Zupanovem travniku ob desnem bregu Save. Igrišče so označevali z žaganjem ali apnom.

Dovžani so imeli že leta 1912 enotne, prave nogometne progaste majice (belo zelene ali morsko modre), ki jih je iz Prage naročila Janševa mama Matilda, poštarica na Dovjem. Hlačke pa je kar iz domačih zaves skrojila naša mama, ki je bila vešča šivilja. Hlačke so bile ob straneh okrašene z všitim belim robom. Pozneje so si oskrbeli bele hlačke z všitim rdečim robom. Iz Prage pa so z naročilnico dobi-

li še pravo nogometno žogo (po češko »mič«) in tlačilko. Nekateri premožnejši pa so si privoščili še nogometne čevlje (tretarje). Igralci, ki niso imeli denarja za češke nogometne čevlje, so brcali v navadnih visokih čevljih ali gojzerjih. Na podplate so nabili prečne usnjene pasove ali pa zamaške. Na tekmah niso pobirali vstopnine, pač pa prostovoljne prispevke. Ti so bili toliko, da so imeli denar za nakup potrebnih žog. Kadar so igrali tekmo, so imeli s seboj »okrepčevalnico« (buffet), in sicer kar v cekarju. V njem so imeli osvežilo pijačo pokalico (»krahlerle«) in domač kmečki prigrizek (črn kruh, klobase, slanino itd.).

Nogomet je na Dovje zašel iz Ljubljane. V ljubljanske šole, predvsem gimnazijo, so hodili tudi Dovžani. Dijaki so se ukvarjali z nogometom na travniku med klasično gimnazijo in današnjim nebotičnikom. Zadovoljni so bili z žogo, nagačeno iz stare nogavice.

Dijaški moštvi »Golice« in Dovje. Na tleh od leve: Slavko Zupan, France Potočnik, Janko Branc, Rudi Zupan, Lovro Humar. Sedijo od leve: Janez Černe, Tone Morič, Janez Švarc. Stojte od leve: Tine Krivec, Oto Pavlin, Trampuž, Lojze Brajc in Janko Janša. Dovžani v progastih dresih.

Dovžani so na tekme na Jesenice sprva hodili peš, pozneje pa so se vozili na »lojtrskem vozu«, v katerega je bil vprežen Janšev konj.

Po vsem, kar smo zvedeli o prvih začetkih nogometa med Mežaklo in Karavankami, bi to obdobje upravičeno lahko imenovali: obdobje romantičnega nogometa.

Po junijskih dogodkih v Sarajevu leta 1914 je kmalu izbruhnila prva svetovna vojna. S tem je bila za nekaj let pretrgana kontinuiteta nogometne aktivnosti, ki je tako uspešno pognala svoje mlade korenine.

Nadaljevanje

Hokej na ledu

V soboto, 26. septembra, ob 18. uri:

Kranjska gora — Gorenjka : Vojvodina.

V sredo, 30. septembra, ob 18. uri:

Jesenice : Cinkarna.

Vabljeni!

Hokej

Tudi pionirji in mladinci so že odigrali prve tekme

Letošnji zgodnji začetek hokejske sezone so dobro izkoristile tudi mlajše selekcije HK Jesenice. V želji, da mladim omogočijo čim boljše razmere za delo, so vse selekcije stopile na led že 12. avgusta. Vse ekipe so v pripravljalnem obdobju odigrale tudi več tekem. Poglejmo nekaj rezultatov:

Mladinci:

Kranjska gora — Gorenjka : Villas (Beljak) 4 : 5 (1:0, 1:2, 2:3)

V prvi tekmi sezone so mladinci Kranjske gore — Gorenjke pokazali dober hokej, vendar so tekmo izgubili zaradi nekoliko slabše uigranosti.

Villas : Kranjska gora — Gorenjka 6 : 13 (3:4, 1:6, 2:3)

Na povratni tekmi v Beljaku so mladinci prijetno presenetili in visoko zma-

gali. Gole so dosegli: Kamšek 4, S. Smolej 3, Podlesnik 2, Kalan, Urh, Sodja, Poženel.

Pionirji:

HK Jesenice : Olimpija 5 : 3

V prvi tekmi s tradicionalnimi tekmeči so pionirji Jesenic zmagali z rezultatom 5:3. Tekma je pokazala, da so varovanci trenerja Mlakarja na sezono dobro pripravljeni. Gole so dosegli: Omerzel 2, Bešlagič 2, Sodja.

Olimpija : Jesenice 2 : 3

Tudi na povratni tekmi v Ljubljani so pionirji Jesenic zmagali z rezultatom 2:3. Gole so dosegli: Omerzel, Sodja, Poljanšek.

KAC Celovec : Jesenice 3 : 2

Pionirji Jesenic so v Celovcu nastopili proti povprečno dve leti starejšim igralcem (ml. mladincem). Tekmo so izgubili, vendar so pokazali zelo solidno igranje. Gola sta dosegla Bešlagič in Vukčević.

Pionirji Kranjske gore so v prvi tekmi premagali kranjski Triglav z 8 : 3; v drugi tekmi pa so gostovali v Beljaku in premagali vrstnike Villas z rezultatom 3 : 9. Br.

Ob 75 - letnici nogometa

Ob 75 - letnici nogometa na Jesenicah

vabimo

vse ljubitelje nogometa in ostale športnike na proslavo s kratkim kulturnim programom. Prireditev bo v petek, 25. septembra, ob 19. uri v dvorani gledališča Tone Čufar na Jesenicah.

Upravni odbor NK Jesenice

NOGOMET — Druga zmaga Jesenic

JESENICE : JADRAN LAMA 2 : 0 (1:0)

Strelca: Lamberger, Dučanovič.

V 4. kolu OČL-zahod so Jeseničani gostili ekipo Jadran Lame iz Dekanov in zmagali. Gostje so prišli na Jesenice z željo, da bi osvojili točko, zato so se včasih branili z vsemi igralci. Vendar so bili Jeseničani mnogo boljši. Na sredini prvega polčasa je moštvo Jesenic po lepi akciji Bakoniča in Lambergerja povedlo z 1:0 in do konca polčasa so jeseniški igralci na igrišču prevladovali. Videli smo nekaj lepih strelcov od daleč, vendar je goste rešil zanesljiv vratar, ki je tokrat branil odlično. Začetek drugega polčasa je pripadel gostom, vendar kake večje nevarnosti za gol Tokiča ni bilo. Sredi polčasa so se Jeseničani otreli pritiska in zopet začeli napadati. Tako so si ustvarili še nekaj lepih priložnosti in eno od teh je Dučano-

vič izkoristil in povečal vodstvo na 2:0.

Ta zmaga je toliko bolj pomembna, ker moštvo Jesenic ni nastopilo kompletno, saj je nekaj igralcev poškodovanih (Džamastagič, A. Bešič), nekaj pa kaznovanih (Sučur, Marič), vendar so Radič, M. Bešič in Panič dokazali, da se tudi na njih lahko resno računa.

V naslednjem kolu igrajo Jeseničani v Ljubljani proti Slaviji. Ta tekma bo težka, saj Jeseničane pestijo poškodbe in kazni, obenem pa ima pet igralcev ožne vaje, tako da bo točka iz Ljubljane imela dvojno težo.

Nastopili so: Tokič, Bakonič, Pivač, Zubanovič, M. Omanovič, Džamastagič (Radič), Čatak, Lamberger, Dučanovič, N. Omanovič, M. Bešič (Panič).

N.O.

NA 18. POHODU SLOVENSKEH ŽELEZARJEV NA MOJSTROVKO JE BILO 542 UDELEŽENCEV

To je bil tudi osmi pohod v spomin Janeza Jenka, preminulega organizatorja športne rekreacije v Železarni Jesenice. Pohoda so se udeležili delavci iz vseh organizacij združenega dela SOZD Slovenske železarne, in sicer: iz Železarne Jesenice 210 udeležencev, iz Železarne Ravne 114, iz Železarne Store 48, iz Verige Lesce 45, iz Žične Celje 45, iz Plamena Kropa 40, iz Tovila Ljubljana 20 in iz Metalurškega inštituta 10 udeležencev. Pri vzponu na Mojstrovko je sodelovalo 10 delavcev Železarne Sisak, ki so prejšnji dan bili gostje društva DIATI Jesenice.

Napoved je obetala slabo vreme, toda tudi vremenslovci so ljudje, ki se lahko zmotijo. In tokrat so se v našo prid. Oh lepem sončnem vremenu smo se zbrali na parkirnem prostoru pred Železarno in ob 7.30 je kolona avtobusov krenila proti Kranjski gori in Vršču. Na vijugasti vršički cesti so morali vozniki avtobusov pokazati vse svoje znanje in sposobnost. Med vožnjo občudujemo masivno steno Prisojnika z znamenitim obrazom Ajdovske deklice ter okno, ki je v steni. Tik pod vrhom gorskega prelaza vzbudi našo pozornost Erjavčeva koča, katero oskrbuje Planinsko društvo Jesenice. Pomladi so jo s prostovoljnimi udarniškim delom podrdli, sodelavci Gradbinca Jesenice pa so zavili rokave in po dveh mesecih trdega dela je koča že sezidana, te dni te dni pa jo bodo prekrili.

Po dobri uri vožnje so vsi avtobusi srečno pripeljali vse udeležence pohoda na 1611 m visoki Vršč. Od tam je nepregledna kolona udeležencev pohoda krenila po poti na Mojstrovko, in sicer po južni strani. Da ne bi šli po isti poti na vrh in nazaj, smo pod Vratci zavili desno proti Šita glavi (2087 m). Nato smo zavili lepo proti skalni stopnji na pobočju Male Mojstrovke, od koder se nam odpre pogled na vrhove nad dolino Tamarja. Kar hitro je bila za nami ta prva skalna stopnja in kmalu smo se priključili Hanzovi poti, ki je zelo strmo speljana po južni strani Mojstrovke in je prav na tem mestu nekoliko položnejša. Pred nami je bila še zadnja strmina, opremljena z nekaj klini in po dveh urah prijetne hoje smo srečno prispeli na vrh Male Mojstrovke 2332 m visoko. Od tam se nam je odprl enkratni pogled na vrhove Ponc, Jalovca, Mangar, Zahodnih Alp, Krna, Kanjavca, Triglava, Škrlatice, Špika, Razorja, Prisojnika... skratka na celotno triglavsko kraljestvo. Globoko pod nami je ležala dolina Tamar z izvirom Nadiže - reke Save Dolinke ter znanimi planškimi skalnicami. Na vrhu smo si privoščili daljši počitek za okrepitev in razglede. Nekateri so se povzpeli še na vrh Velike Mojstrovke 2366 m.

S težkim srcem smo se poslovili z obeh vrhov in po dobri uri hoje srečno sestopili mimo Vratc do Vršča. Ker je bilo do odhoda avtobusov še dosti časa, je večina udeležencev poiskala okrepitev v Tičarjevem domu.

Zapiski Franca Telcerja povedo, da je v tem letu bilo na vseh štirih pohodih 1811 udeležencev, na vseh dosedanjih pa kar 24.985 pohodnikov.

Prvi avtobus je z Vršča odpeljal ob 13.30, zadnji okoli 15. ure. Vsi udeleženci smo se zbrali pred hotelom Erika, kjer je bil sklepni del pohoda. Najprej je delegacija pohodnikov odpeljala lovorjeva venca na grobova Janeza Jenka in Janeza Ovna, bivšega predsednika komisije za šport in rekreacijo Železarne Jesenice. Po okrepitev je sledil zabavni del programa, katerega je zrežirala znana gledališka igralka Vera Smukavec. Za prijetno razpoloženje je poskrbel trio »Narcise«, ki je zvalil na plesišče številne pohodnike. Med odmori nam je priznani oktet DPD France Prešeren iz Žirovnice zapel številne pesmi.

Nato je zbrani množici planincev — železarjev in predelovalcev pozdravil predsednik izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice Edvard Kavčič. Udeležencem pohoda je zaželel prijetno zabavo, organizatorjem pa se je zahvalil za uspešno izveden pohod. Večletnemu vodji pohoda Pavlu Dimitrovu, ki je te dni praznoval 50-letnico, je izročil lično spominsko darilo. Podelil je še dve priznanji hotelu Erika in TOZD Hoteli Kranjska gora za uspešno večletno sodelovanje. Med glasbo tria in petjem okteta sta napovedovalka Majda Rebernik in gledališničnik Rado Mužan v gorenjskem narečju povedala

nešteto veselih iskric, katere je zbrala Vera. Nasmejali smo se do solz!

Sonce je počasi lezlo za Prisojno goro, zadnji sončni žarki so nežno božali temne gozdove Pisnice in morali smo se posloviti. Slovo je bilo težko, saj smo se na vseh dosedanjih pohodih že dobro spoznali, se sprijateljili, izmenjali medseboj-

ne izkušnje ter postali iskreni prijatelji. Bližajoča se zima nas bo potegnila k za- pečku, spomladi, ko bo sonce dodobra ogrelo pobočja gora, ko bo skopnel sneg, pa zopet na veselo snidenje na prvem pohodu v letu 1988, ki ga navadno organizirajo železarji Raven na Koroškem. Srečno!

P.D.

Proti vrhu (foto I. Dolenc)

Na vrhu Mojstrovke (foto P. Dimitrov)

Konec pohoda (foto I. Dolenc)

Proslava alpinističnega odseka Jesenice

Alpinistični odsek Planinskega društva Jesenice je imel 12. septembra na Vršču v Tičarjevem domu proslavo ob 40 - letnici svojega dela. Vse bivše in sedanje članice odseka ter povabljene goste je pozdravil načelnik Matjaž Ravhekar. O nastanku in razvoju odseka od leta 1947 dalje je spregovoril Rudi Kocijančič. Sledilo je imenovanje častnih članov AO Jesenice: dr. Miha Potočnik, Slavko Koblar, Maks Dimnik, Janez Krušič, Ciril Praček, Janko Šilar in Uroš Zupančič.

Vsem načelnikom so bila podeljena priznanja za njihovo požrtvovalno delo, sedanjim aktivnim članom odseka, ki so v zadnjih letih največ prispevali k razvoju, pa so bile podeljene knjige. Sedanjo aktivnost so predstavili z diapozitivi, in sicer plezanje v Julijskih Alpah, Paklenici, Meteorih, Centralnih Alpah, Hoggarju in Severni Ameriki. Vsak udeleženec je prejel spominsko značko.

R.K.

Alpinistična šola

Alpinistični odsek Planinskega društva Jesenice vabi planince in planinke, željne novih spoznanj in hoje ter plezanja po brezpotjih, da se vključijo v

ALPINISTIČNO ŠOLO alpinističnega odseka,

ki se bo pričela 1. oktobra ob 18. uri v sejni sobi Planinskega društva Jesenice, v stavbi TVD Partizan, Cesta železarjev 1. Informacije vsak četrtek ob 18. uri. Pogoji za vpis v alpinistično šolo: članstvo v planinskem društvu, zadovoljivo zdravstveno stanje in starost 16 let.

Vabljeni!

R.K.

V steni (foto: R. Kocijančič)

NAMIZNI TENIS

Uspešen začetek nove sezone

Namiznoteniški igralci so pričeli v novi tekmovalni sezoni s prvimi turnirji. Na sporedu sta bila kvalifikacijska turnirja mladincev in mladink SRS, na katerih so lahko nastopili le najboljši lanskoletni tekmovalci SRS ter prvo in drugouvrščeni s predhodnih regijskih turnirjev.

Na turnirju mladincev, ki se je odvijal v dobri organizaciji domačega kluba NTK Jesenice v dvorani CSUI, je nastopilo 30 mladincev. Igrali so v treh jakostnih skupinah po 10 igralcev. Prvi trije iz vsake skupine so si priborili pravico do nastopa v prvi jakostni skupini od prvega do desetega mesta na TOP SRS 20, četrto do šestouvrščeni pa v drugi jakostni skupini od 11. do 20. mesta na istem turnirju, ki bo čez 14. dni v Murski Soboti. Naši igralci so na tem kvalifikacijskem turnirju zasedli naslednja mesta: Goran Džukić 4., Robert Ferbežar 5. in Željko Šmitran 6. mesto. Priborili so si nastop na

TOP SRS 20, medtem ko Zmagu Pemu z osmim, oziroma Klemenu Markežu z desetim mestom to žal ni uspelo.

Mladinke Jesenice so nastopile na enakem turnirju v Izoli in bile uspešnejše od mladincev. Vse štiri nastopajoče bodo lahko nastopile na TOP SRS 20, ki bo čez 14 dni na Jesenicah. Barbara Markež je bila prva, Vanja Klemenc četrta, Mojca Smolej peta in Urška Samar šesta. Žal bo le Barbara Markež nastopila v prvi, to je najmočnejši jakostni skupini, in se tako borila za nastop v zveznem merilu.

Preteklo soboto je Barbara Markež na selekcijskem turnirju članice SRS v Ljubljani v drugi jakostni skupini osvojila sedmo mesto.

/S/